

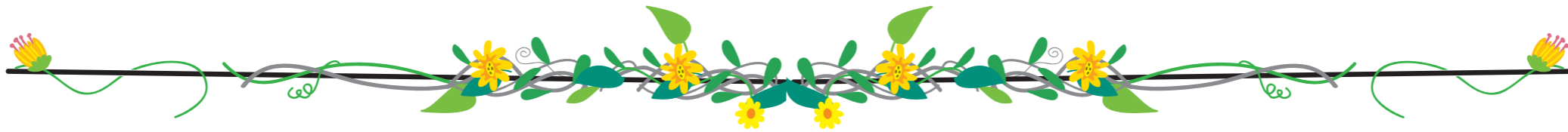

GODINA
STABILNOG RASTA

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2017.

Ključni pokazatelji

Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina Monetarne vrijednosti u milionima EUR	2017.	2016.	Promjena
Bilans uspjeha			
Neto prihod od kamate nakon umanjenja vrijednosti i rezervisanja	52,5	44,0	119,3%
Neto prihod od provizije	35,0	35,0	100,1%
Poslovna dobit	6,4	7,1	89,7%
Opći administrativni troškovi	56,1	56,4	99,4%
Dobit prije poreza	41,7	31,2	133,7%
Dobit poslije poreza	37,1	26,9	138,2%
Bilans stanja			
Kredit i avansi bankama	171,5	94,4	181,6%
Kredit i avansi klijentima	1.126,1	1.068,2	105,4%
Depoziti od banaka	74,6	41,5	179,9%
Depoziti od klijenata	1.681,8	1.630,5	103,1%
Kapital (uklj. dobit)	280,1	266,0	105,3%
Ukupni bilans stanja	2.115,0	2.005,8	105,4%
Obavezne informacije			
Rizikom ponderisana aktiva	1.436,9	1.344,8	106,8%
Koeficijent adekvatnosti kapitala	15,0%	15,6%	0,4 PP
Učinak			
Povrat na kapital (ROE) prije poreza	17,29%	13,1%	(2,03) PP
Povrat na kapital (ROE) nakon poreza	15,41%	11,3%	0,92 PP
Koeficijent trošak/prihod	52,00%	53,3%	(3,33) PP
Povrat na aktivu (ROA) prije poreza	2,02%	1,6%	0,44 PP
Resursi			
Broj zaposlenika	1.320	1.312	0,6%
Poslovne jedinice	97	96	1,0%

Javni konkurs za sponzorstva i donacije

Kao društveno odgovorna kompanija, od samih početaka našeg poslovanja, posebnu pažnju posvećujemo podršci projekata usmjerenim na pomoć onima kojima je to najpotrebnije. Od 2001. godine do danas, podržali smo preko 1000 različitih društveno odgovornih projekata, a slijedom velikog broja upita za sponzorstva i donacije, od 2007. godine jednom godišnje raspisujemo Javni konkurs za dodjelu sponzorstava i donacija na koji se svake godine prijavi veliki broj Udruženja. Konkurs se pokazao jako uspješnim te smo do sada, slijedeći našu strategiju društvene odgovornosti, doprinijeli realizaciji brojnih projekata fokusiranih na djecu i osobe pod starateljstvom iz oblasti humanitarnog djelovanja, kulture, obrazovanja, sporta, te za projekte iz oblasti ekologije i okoliša, a u okviru iste ciljne grupe. Prema pravilima konkursa na isti mogu aplicirati isključivo udruženja građana i institucije sa projektima podrške djeci i osobama sa posebnim potrebama, a samo u 2017. godini, u okviru ovog projekta, finansijski smo podržali ukupno 60 projekata

Sarajevo Film Festival – saradnja duga 20 godina i sjajna priča o prijateljstvu

Ono što ovu saradnju čini posebnom nije koncept sponzorstva, već prekrasne ljudske priče i anegdote o našem prijateljstvu sa Sarajevo Film Festivalom koje traje više od dva desetljeća. Zajedno smo napravili prve korake, te tokom godina prerasli u priznate i respektabilne organizacije. Od 15.000 posjetilaca na prvom SFF-u, Festival je postao okupljalište preko 100.000 ljubitelja sedme umjetnosti, a Raiffeisen, tokom 25 godina prisustva na BH tržištu, prepoznatljiva finansijska institucija, kojoj je povjerenje ukazalo preko 450.000 klijenata. Svake godine, kao Glavni sponzor Sarajevo Film Festivala, pripremamo zanimljive sadržaje, nagrađujemo posjetioce te organizujemo zabavu za naše klijente, ali i za goste Sarajevo Film Festivala. Posebna nam je čast što su 2017. godine, svi posjetioci mogli uživati u novom sjaju Raiffeisen Open Air kina pod zvijezdama.

Raiffeisen osvrt

Izveštaj Nadzornog odbora	6
Predgovor predsjednika Uprave	7
Makroekonomski pregled	8
Raiffeisen Bank International	12
Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina	14
Uprava Banke	16
Organizaciona struktura Banke	18
Bilans stanja	20
Bilans uspjeha	21
Finansijski pokazatelji	22

Izvještaj Nadzornog odbora

Poštovane dame i gospodo,

finansijsku 2017. godinu obilježio je pozitivni ukupni makroekonomski trend i povoljno tržišno okruženje. Pomenuto je doprinijelo značajnom poboljšanju konsolidovane dobiti RBI na godišnjem nivou s obzirom da se ista gotovo udvostručila u odnosu na prethodnu godinu. Na bolji poslovni rezultat su uglavnom uticali pozitivni efekti nižih troškova rizika. Uz uspješnu prodaju problematičnih kredita, pomenuti rezultat takođe je uzrokovan primjetnim smanjenjem neto rezervisanja za kreditne gubitke. Rezultat koji je RBI postigla u 2017. godini je takođe potvrdio da su strateške odluke donijete u prethodnim godinama odigrale ključnu ulogu i pomogle grupaciji da uspješno izade iz zaista izazovnog procesa transformacije, te dobije na snazi. Ovo je dodatno potvrđeno stabilnim jačanjem baze kapitala, uravnoteženim profilom rizika i značajno umanjenim koeficijentom problematičnih kredita koji je sa 8,7 procenata (prema preliminarnim podacima za 2016. godinu) pao na 5,7 procenata. Štaviše, pomenuto poboljšanje kvalitete aktive počiva na odluč-

nom reduciranju problematičnih kredita tokom prethodnih godina.

Spajanje Raiffeisen Zentralbank Österreich AG i RBI AG je realizovano na vrijeme, a po evidentiranju u Registru privrednih društava 18. marta 2017. godine. Nakon spajanja, RBI će nastaviti sa primjenom svoje strategije vodeće univerzalne bankarske grupacije u SIE i Austriji, a sa primarnim ciljem kreiranja dugoročnih vrijednosti. U predstojećim godinama, planira se selektivni rast na određenim tržištima koja karakterišu stabilnost i dobre ekonomske prognoze. Efikasno upravljanje kapitalom i rizicima, kao i daljnje smanjenje problematičnih kredita, će i u budućnosti zadržati ključni značaj. U 2018. godini, više ćemo se fokusirati na izazove u pogledu aktuelnih regulatornih zahtjeva, političkih rizika, napretka digitalizacije i pratećih izmjena u konkurentskom okruženju.

Što se tiče Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina, zadovoljstvo mi je istaći da je 2017. godina završila sa veoma dobrim rezultatima, unatoč izazovnom i turbulentnom poslovnom okruženju koje se nastavilo i u ovoj godini.

Bosna i Hercegovina je tokom 2017. godine uspjela održati makroekonomsku i fiskalnu stabilnost te ostvariti solidan ekonomski rast uprkos mnogim eksternim i internim rizicima. Očekivano, na rast ukupne bh. ekonomije u 2017. godini najviše je uticalo povoljno vanjsko okruženje, što je rezultiralo snažnim stopama rasta izvoza roba i usluga, te izvozno orijentisane prerađivačke industrije. Upravo su ove dvije kategorije u posljednjoj deceniji postale ključni pokretači bh. ekonomskog napretka.

U tako izazovnom makroekonomskom okruženju, bankarski sektor BiH je uspio zabilježiti jednu od najuspješnijih godina u novijoj bh. istoriji. Rast profitabilnosti bankarskog sektora je rezultat snažnije kreditne aktivnosti bh. banaka, pa su kreditni plasmani u prethodnoj godini zabilježili respektabilan porast. Kreditni plasmani prema dva ključna institucionalna sektora – sektor stanovništva i korporativni sektor – su podjednako doprinijeli rastu ukupnih kredita u 2017. godini. Stabilnost bankarskog sektora takođe se ilustruje kroz konstantno poboljšanje indikatora finansijskog zdravlja. Tako je u 2017. godini nivo nekvalitetnih kredita (NPL-ova) značajno smanjen što ukazuje na veoma visoku aktivnost banaka na stabilizaciji i čišćenju svojih bilanci ali i na tome da je priliv nekvalitetnih kredita značajno usporen. Posebno mi je zadovoljstvo što je Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina ostvarila veoma dobar rezultat, što je posljedica kontinuiranog prilagođavanja naše ponude potrebama i željama klijenata, praćenja trendova digitalizacije, te poboljšanja naše usluge.

Iskoristio bih ovu priliku da zahvalim svim uposlenicima Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina na napornom radu i konstantnim naporima koje su iskazali tokom 2017. godine. Ujedno, zamolio bih za Vaše daljnje zalaganje pri rješavanju svih budućih izazova.

U ime Nadzornog odbora,
Hannes Moesenbacher,
Predsjednik Nadzornog odbora

Predgovor Predsjednika Uprave

Iza Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina je još jedna uspješna poslovna godina u kojoj smo ostvarili odlične rezultate i obilježili 25 godina stabilnog i uspješnog poslovanja u Bosni i Hercegovini, tokom kojih smo zajedno sa našim klijentima rasli, te postali jedna od vodećih banaka na ovom tržištu.

Iskoristio bih ovu priliku da se zahvalim našim klijentima i poslovnim partnerima na ukazanom povjerenju, ali i našim posvećenim zaposlenicima koji svakodnevno doprinose radu naše kompanije što čini Raiffeisen banku uspješnom preko dvije decenije na ovom tržištu.

Godinu smo završili sa ukupnom neto dobiti od 72,6 miliona KM, kapitalom od 547,7 miliona KM, i aktivom od 4,1 milijardu KM.

Ako je prethodna dekada bila u znaku kreditne ekspanzije, ova dekada protiče u znaku digitalizacije. Digitalne trendove vidimo kao izazov i mogućnost da kroz inovativan, olakšan te personalizovan pristup omogućimo klijentima

korištenje naših usluga. Slijedeći ovu strategiju, ove godine klijentima smo ponudili i novu uslugu – Raiffeisen bankarstvo na Viberu.

Pored digitalnih usluga o čemu je više informacija dostupno na našoj redizajniranoj web stranici, takođe i naše poslovne prilagođavamo digitalnim trendovima. U skladu s tim smo u 2017. godini preuredili naših šest poslovnica, što nastavljamo i u idućoj godini, te smo otvorili novu poslovnicu u Banjaluci čime je naša Mreža u Bosni i Hercegovini zaključno sa krajem 2017. godine brojala 97 poslovnica.

Ono što bih istakao je i da veliku pažnju polažemo pozitivnom korisničkom iskustvu koje klijenti imaju sa našom bankom prilikom svakog dodira, bez obzira na tačku kontakta. Podizanje nivoa usluge dodatno osnažuje naš brend koji je ključni pokretač naše vrijednosti, i daje klijentima osjećaj pouzdanosti, sigurnosti, povjerenja i partnerstva.

Nekoliko nagrada koje bih spomenuo su: Global Finance nagrada „Najbolja digitalna banka u BiH za 2017“ koja dokazuje da smo na dobrom putu, kada je riječ o našoj digitalnoj strategiji. Isti časopis nas je proglasio „Najboljom bankom u BiH“, a ovo priznanje nam je dodijelio i magazin Euromoney.

Veoma sam ponosan da smo u okviru naše Strategije održivosti podržali 95 različitih društveno odgovornih projekata. Naš cilj nije samo podrška bh. privredi već i da pomognemo najosjetljivije segmente društva kroz društveno odgovorne aktivnosti. Posebno me raduje što i naši klijenti, bez kojih ovo ne bi bilo moguće, pozitivno reaguju na ovu praksu.

Pred nama su brojna očekivanja i ambiciozni planovi, ali sam uvjeren da ćemo i u narednom periodu kontinuirano se razvijati i unaprjeđivati, te na taj način pomjerati granice u bankarstvu što je u skladu sa našom misijom.

Karlheinz Dobnigg,
predsjednik Uprave

Makroekonomski pregled

Bosna i Hercegovina je tokom 2017. godine uspjela održati makroekonomsku i fiskalnu stabilnost te ostvariti solidan ekonomski rast uprkos mnogim eksternim i internim rizicima. Dostupni makroekonomski indikatori za cijelu prethodnu godinu, ukazuju da je BiH zadržala ekonomski rast na približno istom nivou kao i u prethodne dvije godine (2015. – 2016.), uz iste ili slične generatore rasta. Naime, prema prvim preliminarnim podacima Agencija za statistiku BiH, realni rast bh. ekonomije (bruto društveni proizvod) u 2017. godini je iznosio 3,0 procenta u odnosu na 2016. godinu, što je u skladu sa našim i očekivanjima većine finansijskih institucija u BiH i inostranstvu. Očekivano, na rast ukupne bh. ekonomije u 2017. godini najviše je uticalo povoljno vanjsko okruženje, što je rezultiralo snažnim stopama rasta izvoza roba i usluga (ključna kategorija prema rashodovnoj BDP metodologiji), te izvozno orijentisane prerađivačke industrije (ključna kategorija prema proizvodnoj BDP metodologiji). Upravo su ove dvije kategorije u posljednjoj deceniji postale ključni pokretači bh. ekonomskog napretka, dok s druge strane interni faktori postepeno gube uticaj na ekonomska kretanja u zemlji, iako upravo oni predstavljaju najveći potencijal za snažniju ekonomsku ekspanziju (prije svega bruto investicije).

Industrijska proizvodnja u kojoj se proizvede više od 18 procenata bh. BDP-a godišnje i koja zapošljava 26,8 procenata ukupno zaposlenih je zabilježila rast od 3,1 procenta yoy u 2017. godini, što je peta uzastopna godina u kojoj industrija bilježi ekspanziju. Ključni pokretač rasta industrije je upravo bila izvozno orijentisana prerađivačka industrija koja je ostvarila povećanje od 5,3 procenta u odnosu na prethodnu godinu. Rast industrijske proizvodnje koja u potpunosti korelira sa rastom bh. izvoza roba, rezultirao je novim rekordnim vrijednostima u vanjsko-trgovinskoj razmjeni BiH. Naime, u 2017. godini bh. je izvezla roba u rekordnoj vrijednosti od 11,05 milijardi KM, što predstavlja snažan rast od 17,4 procenta u odnosu na 2016. godinu. Ono što je posebno bitno naglasiti jeste da je rast izvoza roba podržan od skoro svih izvoznih kategorija, a ne samo oblasti koje tradicionalno predstavljaju značajnu komparativnu prednost bh. ekonomije (proizvodi metalne industrije, drvne industrije, hemijski proizvodi itd.). Također je potrebno naglasiti da je izvoz roba zabilježio rekordne vrijednosti na svim najznačajnijim tržištima za bh. proizvođače (Njemačka, Hrvatska, Austrija, Slovenija, Srbija itd.). Ekspanzija izvoza roba također je praćena ubrzanom rastom izvoza usluga koja postaje sve značajnija kategorija u strukturi bh. ekonomije. U 2017. godini bh. je izvezla usluga u rekordnoj vrijednosti od 3,19 milijardi KM što je za 9 procenata veća vrijednost u odnosu na 2016. godinu. Na rast izvoza usluga najviše su uticali pozitivni trendovi u oblasti usluga iz putovanja koji čine skoro 50 procenata ukupne vrijednosti izvezenih usluga u 2017. godini. Koliki je značaj izvoza po bh. ekonomiju najbolje ilustruje činjenica da se udio izvoz aroba i usluga povećao sa 26 procenata u periodu prije globalne finansijske krize u 2009. godini na 34 procenta u 2017. godini.

U isto vrijeme, bh. je uvezla rekordne vrijednosti roba i usluga što sa jedne strane ukazuje na povećanu domaću potražnju i potrošnju, ali je s druge strane rezultat i korekcije cijena na svjetskom tržištu. Naime, u prethodnoj godini bh. je uvezla rekordnu vrijednost robe u vrijednosti od 18,13 milijardi KM (12,2 procenta yoy) i usluga u vrijednosti od 957 miliona KM (8,8 procenata yoy). Iako je rast uvoza roba podržan od svih trgovinskih kategorija prema metodologiji Agencije za statistiku BiH (22 kategorije), najveći doprinos rastu uvoza roba je došao od strane kategorije mineralnih proizvoda, što je direktan rezultat povećanja cijena nafte na svjetskom tržištu. U pogledu uvoza usluga, najveći doprinos je došao od usluga iz sektora prevoza koje čine blizu 30 procenata uvezenih usluga u BiH. Posljedično, vanjsko-trgovinski deficit kao najznačajniji debalans bh. ekonomije je u nominalnom iznosu porastao za 5,0 procenata yoy na 7,08 milijardi KM, ali je u odnosu na BDP pao na istorijski najnižu vrijednost od 22,4 procenta što se može smatrati jednim od najpozitivnijih trendova zabilježenih u ekonomskoj dinamici u 2017. godini. Također potrebno je istaći da je stopa pokrivenosti uvoza izvozom u istoj godini dosegla rekordno visoku vrijednost od 61 procenta. Deficit tekućeg računa također je zabilježio najnižu vrijednost u novijoj istoriji bh. ekonomije od svega 4,8 procenta BDP-a. Na pad deficita tekućeg računa je osim pozitivnih trendova u vanjsko-trgovinskoj razmjeni značajno uticao i povećan priliv doznaka iz inostranstva za 7,0 procenta na ukupnu vrijednost od 3,7 milijardi KM. U uslovima visoke nezaposlenosti i niskih prosječnih plata, inostrane doznake predstavljaju značajan izvor kupovne moći bh. građana i u velikoj mjeri utiču na kretanje privatne potrošnje i ukupnog rasta bh. ekonomije.

Prema prvim preliminarnim podacima Agencije za statistiku BiH, privatna potrošnja je u 2017. godini ostvarila realni rast od 2,6 procenta yoy, što je najviša stopa rasta još od vremena prije globalne finansijske krize. Ipak, potrebno je istaći da uprkos realnom rastu privatne potrošnje njen udio u strukturi bh. ekonomije postepeno pada. Tako je udio privatne potrošnje u BDP-u (prema rashodovnoj metodologiji) sa nivoa od 83,0 procenta prije globalne finansijske krize pao na 76 procenata prema posljednjim dostupnim podacima za 2017. godinu. Na rast privatne potrošnje značajnije je uticao priliv inozemnih doznaka i rast kreditne aktivnosti bh. banaka u odnosu na jačanje tržišta rada. Naime uprkos padu stope nezaposlenosti sa 25,4 procenata u 2016. godini na 20,5 procenata u 2017. godini stopa nezaposlenosti u BiH još uvijek predstavlja najslabiju kariku bh. ekonomskog sistema i ključnu prepreku za ostvarivanje viših stopa rasta ukupne ekonomije. Naime, na snažan pad stope nezaposlenosti je značajno uticalo smanjene ukupne radne snage (migracija stanovništva), dok je jačanje samog tržišta rada kroz otvaranje novih radnih mjesta i dalje nedovoljno snažno. Prosječne plate u BiH su također ostale na niskom nivou u 2017. godini, što je na posljedku rezultiralo time da kupovna moć bh. građana predstavlja svega 32 procenta EU prosjeka.

Uprkos očekivanjima, ekonomska oblast u kojem nisu zabilježeni značajniji pomaci u 2017. godini jeste stvaranje bolje investicione klime i ambijenta. U posljednjem Izvještaju Svjetske banke o lakoći poslovanja za 2017. godinu, BiH je nazadovala za sedam mjesta i sada se nalazi na 86. mjestu (od ukupno 190 zemalja obuhvaćenih izvještajem), što je značajno lošija pozicija u odnosu na regionalne zemlje (Srbija, Hrvatska, Albanija, Makedonija, Bugarska, itd.). Također prema pokazateljima Svjetskog ekonomskog foruma (WEF) o globalnoj konkurentnosti, BiH se nalazi na 103 mjestu od 137 zemalja u smislu cjelokupne konkurentnosti, te je ostvarila napredak od 4 mjesta u odnosu na 2016. godinu. Loša investiciona klima je jedan od ključnih razloga zašto je udio direktnih stranih investicija u BDP-u i dalje na skromnom nivou od 2,1 procenta BDP-a ili 340 miliona eura. Ukupne bruto investicije u zemlji su također zabilježile pad u 2017. godini od 2,8 procenata yoy što je posljedica zastoja u velikim investicijama vezanim za infrastrukturne projekte u zemlji.

Poboljšanje investicijskog ambijenta i reforme u ovoj oblasti su navedene i kao jedan od ključnih ciljeva programa sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) potpisanim u septembru 2016. godine. Ipak, uslijed političkih nesuglasica oko Zakona o akcizama (zakon je konačno usvojen u posljednjem mjesecu 2017. godine), BiH nije uspjela povući dodatne tranše iz MMF-ovog programa u 2017. godini. Ipak i bez MMF-a BiH je uspjela održati fiskalnu stabilnost, zahvaljujući aukcijama na primarnom tržištu kapitala, ali i naplatom poreza koja je bila bolja od očekivane, što je omogućilo dodatna finansijska sredstva u budžetima pa je posljedično BiH zabilježila konsolidovani budžetski suficit od 1,0 procenta.

U tako izazovnom makroekonomskom okruženju, bankarski sektor BiH je uspio zabilježiti jednu od najuspješnijih godina u novijoj bh. istoriji. Naime, bh. banke su prethodnu godinu završile sa iskazanom neto dobiti od 385,8 miliona KM što je za čak 50,6 procenata veći iznos u odnosu na 2016. godinu. Rast profitabilnosti bankarskog sektora je rezultat snažnije kreditne aktivnosti bh. banaka, pa su kreditni plasmani u prethodnoj godini konačno zabilježili respektabilan porast. Tako su ukupni krediti plasirani od strane bh. banaka zaključno sa 31.12.2017. godine iznosili 18,4 milijarde KM, što je za 7,1 procenat veći iznos u odnosu na kraj 2016. godine. Bitno je istaći da su kreditni plasmani prema dva ključna institucionalna sektora – sektor stanovništva i korporativni sektor – podjednako doprinijeli rastu ukupnih kredita u 2017. godini. Tako je iznos kredita plasiranih bh. građanima dosegao iznos od 8,6 milijardi KM što predstavlja rast od 6,7 procenata yoy, dok su krediti korporativnom sektoru dosegli vrijednost od 8,7 milijardi KM, odnosno za 8,0 procenata veću vrijednost u odnosu na kraj 2016. godine. S druge strane bilansa, rast depozita jasno ukazuje na kontinuirano povjerenje u stabilnost bankarskog sektora bh. kako od strane građana tako i od strane korporativnog sektora. Ukupni depoziti na kraju 2017. godine su iznosili 19,67 milijardi KM, što predstavlja godišnji rast od čak 10,8 procenata. Štednja stanovništva je iznosila 11,27 milijardi KM, što čini 56,7 procenata ukupnih depozita, i viša je za 5,4 procenta u odnosu na 2016. godinu. Depoziti korporativnog sektora su zabilježili rast od 17,6 procenata yoy, dosegnuvši iznos od 4,7 milijardi KM ili 24 procenta ukupnih depozita.

Stabilnost bankarskog sektora također se ilustruje kroz konstantno poboljšanje indikatora finansijskog zdravlja. Tako je u 2017. godini nivo nekvalitetnih kredita (NPL-ova) značajno smanjen na nivo od 10,0 procenata (najniži nivo još od 2010. godine) što ukazuje na veoma visoku aktivnost banaka na stabilizaciji i čišćenju svojih bilanci ali i na tome da je priliv nekvalitetnih kredita značajno usporen. Nivo kapitaliziranosti bankarskog sektora također je ostao na visokom nivou od 15,7 procenata što je značajno iznad zakonski dozvoljenog minimuma od 12,0 procenata. Naposljetku, potrebno je istaći da je ukupna aktiva bh. bankarskog sektora na kraju 2017. godine iznosila 27,3 milijarde KM (9,0 procenata yoy), što je jednako 86,4 procenta BDP-a za 2017. godinu. Ukupni kapital bh. bankarskog sektora je na kraju 2017. godine iznosio 3,8 milijardi KM i veći je za 6,5 procenata u odnosu na kraj 2016. godine. Posljedično, bh. bankarski sektor je 2017. godinu završio sa respektabilnim ključnim pokazateljima profitabilnosti od 1,5 procenta za prosječni povrat na aktivu (ROA) i od 10,3 procenta za prosječni povrat na kapital. Naposljetku, potrebno je istaći da je proces konsolidacije bh. bankarskog tržišta prekinut u 2017. godini pa je broj banaka na kraju 2017. godine ostao nepromijenjen u odnosu na godinu ranije (23 banke). Međutim, bankarsko tržište je i dalje obilježeno visokim stepenom koncentracije sa veoma velikim učešćem od blizu 50 procenata u ukupnoj aktivni i kreditima tri ključne bankarske grupacije. Stoga je daljnji proces konsolidacije i smanjenja broja banaka u narednom periodu neizbježan.

Ključni ekonomski podaci

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018f
Nominalni BDP (milijarde EUR)	13,7	14,0	14,6	15,3	16,1	16,9
Realni BDP (% yoy)	2,3	1,2	3,1	3,1	2,5	2,8
BDP per capita (EUR)	3.531	3.614	3.784	3.967	4.179	4.399
BDP per capita (EUR u PPP)	7.200	7.300	7.500	7.900	8.300	8.800
Privatna potrošnja (realni rast % yoy)	0,0	1,9	1,8	1,7	1,9	1,7
Bruto investicije (realni rast % yoy)	(3,0)	8,2	2,9	10,8	5,8	8,0
Industrijska proizvodnja (% yoy)	6,7	0,1	2,6	4,3	3,1	4,8
Proizvođačke cijene (prosjeck % yoy)	(2,2)	(0,2)	0,6	(2,3)	3,0	2,5
Potrošačke cijene – inflacija (prosjeck % yoy)	(0,1)	(0,9)	(1,0)	(1,1)	1,3	1,8
Prosječne bruto plate u industriji (% yoy)	(0,5)	0,3	0,0	0,9	1,4	5,1
Stopa nezaposlenosti (prosjeck %)	27,5	27,5	27,7	25,4	20,5	18,0
Budžetski deficit (% BDP)	(2,2)	(2,0)	0,7	1,2	1,0	(0,5)
Javni vanjski dug (% BDP)	38,9	42,1	41,8	40,4	37,5	37,0
Trgovinski deficit (% BDP)	(25,4)	(27,5)	(24,0)	(22,6)	(22,5)	(22,9)
Deficit tekućeg računa (% BDP)	(5,3)	(7,4)	(5,7)	(5,1)	(5,0)	(5,9)
Neto strane investicije (% BDP)	1,3	2,9	1,7	1,6	2,2	2,7
Strane rezerve (milijarde EUR)	3,6	4,0	4,4	4,9	5,4	5,5
Bruto strani dug (% BDP)	52,1	51,7	53,4	54,4	54,2	54,4
EUR/KM (kraj razdoblja)	1,96	1,96	1,96	1,96	1,96	1,96
EUR/KM (prosjeck)	1,96	1,96	1,96	1,96	1,96	1,96
USD/KM (kraj razdoblja)	1,42	1,62	1,80	1,85	1,63	1,50
USD/LCY (prosjeck)	1,47	1,47	1,76	1,77	1,73	1,56

Izvor: Centralna banka BiH, Agencija za statistiku BiH, Raiffeisen RESEARCH

Pregled kretanja u bankarskom sektoru

	2017.	2016.	2015.	2014.	2013.	2012.
Sintetizirani bilansni podaci						
Ukupna aktiva, EUR mio	14.447,1	13.343,6	12.756,0	12.298,8	11.794,3	11.210,3
dinamika rasta % yoy	8,3%	4,6%	3,7%	4,3%	5,2%	2,0%
Ukupni krediti, EUR mio	9.419,3	8.794,8	8.623,9	8.422,8	8.194,2	7.946,8
dinamika rasta % yoy	7,1%	2,0%	2,4%	2,8%	3,1%	4,3%
Ukupni depoziti, EUR mio	10.056,5	9.076,4	8.452,1	7.861,2	7.285,5	6.813,3
dinamika rasta % yoy	10,8%	7,4%	7,5%	7,9%	6,9%	2,6%
Ukupni krediti u % ukupnih depozita	93,7%	96,9%	102,0%	107,1%	112,5%	116,6%
Strukturne informacije						
Broj banaka	23	23	26	26	27	28
Tržišno učešće banaka u domaćem državnom vlasništvu, %	1,5	2,1	2,9	2,7	2,1	1,0
Tržišno učešće banaka u stranom vlasništvu, %	85,7	85,5	84,4	84,4	90,3	92,0
Profitabilnost i efikasnost						
Prosječna profitabilnost aktive (RoA)	1,5	1,1	0,3	0,8	(0,1)	0,7
Prosječna profitabilnost vlasn. kapitala (RoE)	10,3	7,3	2,0	5,4	(0,5)	5,1
Nekvalitetni krediti (% prema ukupnim kreditima)	10,0	11,8	13,7	14,2	15,1	13,5

Raiffeisen Bank International

Raiffeisen Bank International AG svojim domaćim tržištem smatra kako Austriju, u kojoj je vodeća komercijalna i investicijska banka, tako i Srednju i Istočnu Evropu (SIE). Podružne banke pokrivaju 14 tržišta širom SIE. Pored navedenih banaka, Grupacija obuhvata i brojne druge pružatelje finansijskih usluga, npr. u oblasti leasinga, upravljanja imovinom, te spajanja i akvizicija.

Posmatrano sveukupno, oko 50.000 zaposlenika RBI pruža usluge za 16,5 miliona klijenata putem skoro 2.400 poslovnica, uglavnom u SIE. Dionice RBI AG kotiraju na Bečkoj berzi od 2005. godine.

Na kraju 2017. godine, ukupna imovina RBI iznosila je 135 milijardi eura. Regionalne Raiffeisen banke posjeduju oko 58,8 procenata RBI dionica, a ostatak od oko 41,2 procenta je u slobodnom opticaju.

Nakon spajanja sa Raiffeisen Zentralbank Österreich AG (RZB AG), svojim bivšim većinskim dioničarem, u martu 2017. godine, RBI AG je u potpunosti preuzela sva prava, obaveze i funkcije RZB AG kao društva koje se pripajalo. Ovo se posebno odnosi na njenu ulogu centralne institucije Raiffeisen bankarske grupacije u Austriji.

Raiffeisen GALERIJA

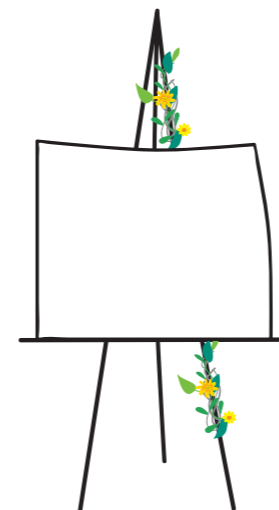
Spoj bankarstva i umjetnosti je već poznat koncept u svijetu, stoga smo prilikom konstruisanja zgrade Centrale Raiffeisen banke u Sarajevu jedan prostor predvidjeli kao izložbeni. Još 2009. godine, uspostavili smo uspješnu saradnju sa Akademijom likovnih umjetnosti, u okviru koje, svake godine najbolji studenti Akademije imaju mogućnost da javnosti izlože svoja djela, a njihov rad Banka podržava i jednokratnim stipendijama.

Naše temeljne vrijednosti nas obavezuju da pomognemo našoj zajednici, a svjesni izazovnog položaja u kojem se nalazi umjetnost i kultura, mladim umjetnicima pomažemo na početku njihove karijere, na način da imaju priliku da svoje radove predstavljaju u netipičnom galerijskom prostoru kao što je banka.

Do sada je organizovano 8 zajedničkih izložbi, te gotovo 50 samostalnih izložbi, a u 2017. godini, priliku da izlažu u Raiffeisen GALERIJU imali su Aida Salkić, Amela Memić, Ante Babić, Berin Spahić, Hanna Dujmović i Mia Bučan.

Obzirom da je svaka izložba prodajnog karaktera, svi zainteresovani mogu pomoći mladim umjetnicima kupovinom njihovih umjetničkih djela. Ono što nas posebno raduje, jeste činjenica da je javnost sve više svjesna ovog projekta, te je sporadična kupovina djela u prethodnim godinama, u posljednje vrijeme značajno porasla.

Svi zainteresovani izložbe mogu pogledati u zgradi Centrale, ulica Zmaja od Bosne bb u Sarajevu, u periodu od 08:00 do 16:00 sati.

Raiffeisen *BANK* d.d. Bosna i Hercegovina

Raiffeisen *BANK* d.d. Bosna i Hercegovina je podružnica Raiffeisen Bank International AG (RBI), vodeće univerzalne banke u regionu Srednje i Istočne Evrope (SIE) i jedne od vodećih komercijalnih i investicijskih banaka u Austriji.

Banka kao finansijska institucija posluje od novembra 1992. godine, kada je osnovana kao Market banka d.d. Sarajevo, s dominantnim učešćem privatnog kapitala od preko 90 procenata.

Kvalitetom svog poslovanja brzo se izdvojila kao vrlo uspješna i profitabilna banka. Od 1996. do 2000. godine Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina je bila jedan od vodećih bankarskih partnera internacionalnim finansijskim institucijama (Svjetska banka, IFC, KfW, SOROŠ i EBRD) u implementiranju kreditnih linija.

Raiffeisen Zentralbank Österreich AG-Vienna kupila je Market banku 21. jula 2000. godine i uspješno je integrisala u Raiffeisen mrežu u okviru koje posluje pod imenom Raiffeisen *BANK* d.d. Bosna i Hercegovina. U maju 2001. godine RZB je postala stopostotni vlasnik Hrvatske Poštanske banke, kada je došlo do njenog preimenovanja u Raiffeisen *BANK* HPB. Od 01.01.2003. godine, kada je uspješno završen projekat pripajanja Raiffeisen *BANK* HPB Raiffeisen banci, banka posluje pod jedinstvenim nazivom Raiffeisen *BANK* d.d. Bosna i Hercegovina. Realizacijom ovog projekta Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina je ojačala svoju poziciju na bh. tržištu te značajno proširila svoju poslovnu mrežu.

U godinama koje slijede, Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina preuzima ulogu pionira u bankarskom poslovanju u Bosni i Hercegovini. Bila je među prvim bankama potpisnicama Ugovora za osiguranje depozita, među najuspješnijim bankama u tranziciji unutrašnjeg platnog prometa iz ZPP-a u komercijalne banke, najaktivnija banka u procesu uvođenja EUR valute. Zatim, među prvim bankama je uvela kartično poslovanje, bila prva banka sa uslugom internet bankarstva kao i SME programom, te prva banka u ugovaranju i distribuciji ino kreditnih linija (DEG, KfW, IFC). Također, postala je prva banka zastupljena u oba bh. entiteta. Počevši sa radom u Banjoj Luci u martu 2001. godine, nastavlja svoje poslovanje na jedinstvenom bh. tržištu.

Svoju vodeću ulogu na bh. tržištu Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina potvrđuje i 2004. godine kada je postala prva banka u Bosni i Hercegovini čija je aktiva premašila dvije milijarde KM, a koja je u godinama koje slijede gotovo udvostručena i sa 31.12.2017. godine iznosi 4,1 milijardu KM.

Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina je sa 31.12.2017. godine svoje poslove obavljala u 97 poslovnih jedinica, sa 1.320 zaposlenika.

Mnogobrojna, kako međunarodna tako i domaća priznanja, dokaz su uspješnog poslovanja Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina. Neka od njih su: Global Finance: "Najbolja banka u BiH" i "Najbolja digitalna banka u BiH", The Banker: "Banka godine", EMEA Finance: "Najbolja banka u BiH" te domaća priznanja "Zlatni BAM" i "Kristalna prizma".

Investiranje u nove tehnologije, iskusno i educirano osoblje koje se stalno usavršava, naglasak na individualnom pristupu klijentu te uvođenje novih kanala poslovanja sa Bankom i savremenih proizvoda i usluga predstavljaju glavne faktore konkurentnosti Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina na bh. tržištu.

Vlasnička struktura Raiffeisen *BANK* dd Bosna i Hercegovina:

Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	99,9951%
Ostali dioničari	0,0049%

Raiffeisen grupu u Bosni i Hercegovini pored Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina čine Raiffeisen *INVEST*, Raiffeisen *LEASING*, Raiffeisen *ASSISTANCE* i Raiffeisen *CAPITAL*.

Vizija

- Biti najsnažnija i najatraktivnija banka na tržištu koja pruža vrhunski kvalitet svojim klijentima.
- Biti odgovoran član društva.

Misija

- Maksimizirati iskustvo koje klijenti imaju sa Bankom i biti preferirani poslovni partner.
- Kontinuirano se razvijati i unaprjeđivati, te na taj način pomjerati granice u bankarstvu.
- Ispuniti očekivanja dioničara.

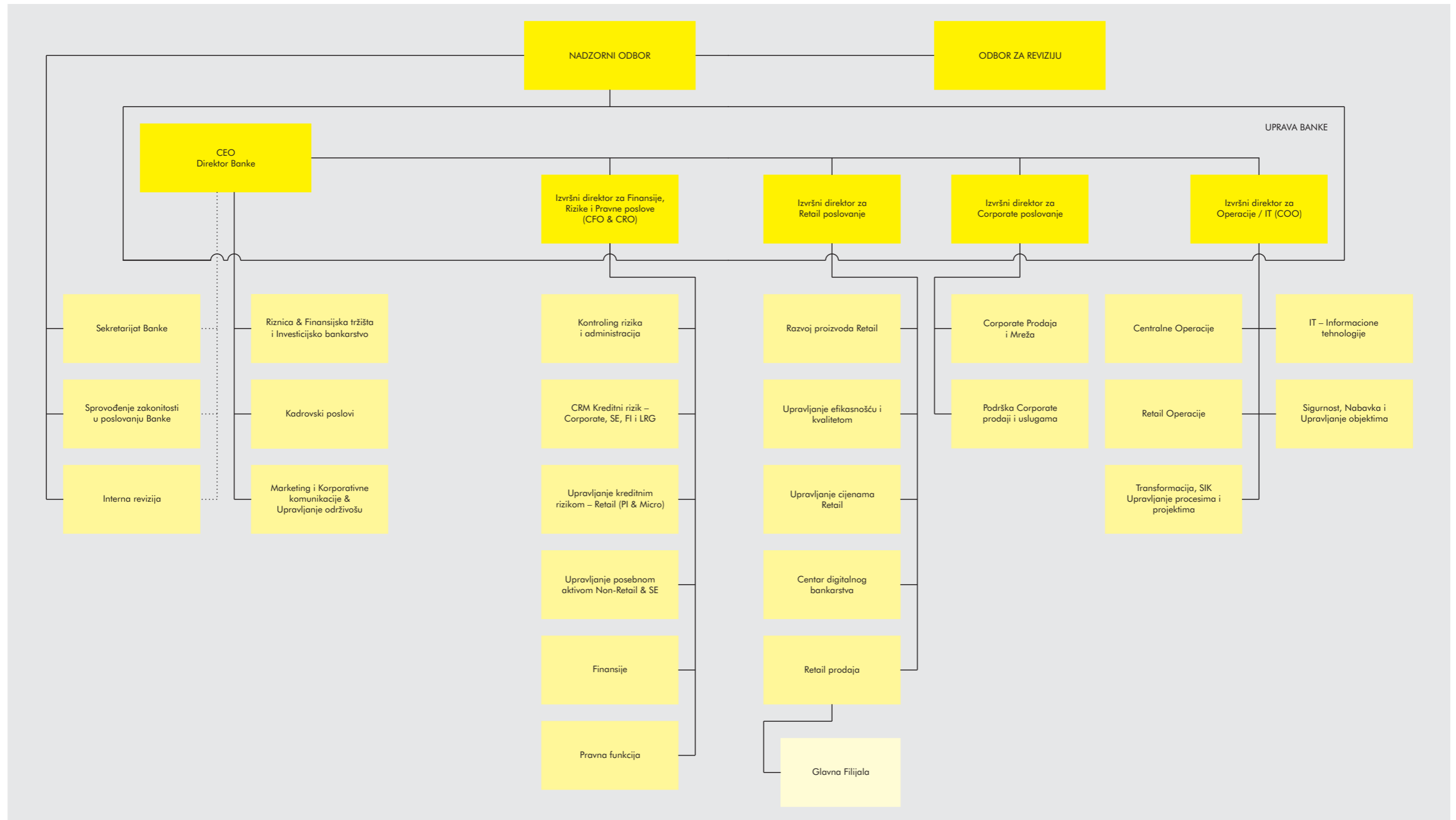
Ukršteni zabat dio je zaštitnog znaka koji koriste gotovo sve članice Raiffeisen i RZB grupacije u Srednjoj i Istočnoj Evropi. Predstavlja dvije stilizirane konjske glave, ukrštene i postavljene na zabatu kuće. Potiče iz evropske narodne tradicije i simbolizira zaštitu – prema vjerovanju, ukršteni zabat na krovu kuće štiti kuću i ukućane od vanjskih opasnosti i zla. U kontekstu poslovanja Raiffeisen banaka ovaj znak simbolizira zaštitu i sigurnost koju članice uživaju kroz uzajamnu saradnju. Ukršteni zabat danas predstavlja jedan od najpoznatijih zaštitnih znakova u Austriji i prepoznatljiv brend diljem Srednje i Istočne Evrope.

Uprava Banke

Ante Odak, član Uprave
Maida Zahirović Salom, članica Uprave
Karlheinz Dobnigg, predsjednik Uprave
Mirha Hasanbegović, članica Uprave
Heribert Fernau, član Uprave

Organizaciona struktura Banke

Bilans stanja

na dan 31. decembar 2017. i 2016. godine

	2017. (000 KM)	2017. (000 EUR)	2016. (000 KM)	2016. (000 EUR)
Imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	792.940	405.424	874.376	447.061
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	334.508	171.031	327.197	167.293
Plasmani kod drugih banaka	335.427	171.501	184.717	94.444
Dati krediti klijentima	2.202.535	1.126.138	2.089.206	1.068.194
Imovina namijenjena prodaji	152	78	457	234
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	293	150	216	110
Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	112.439	57.489	99.705	50.978
Finansijska imovina u posjedu do dospelosti	132.346	67.667	139.723	71.439
Ulaganja u zavisna društva	11.050	5.650	12.507	6.395
Ulaganja u povezana društva	2	1	2	1
Odgođena poreska imovina	291	149	816	417
Ostala imovina i potraživanja	63.903	32.673	46.938	23.999
Materijalna i nematerijalna imovina	150.758	77.081	147.115	75.219
Ukupna imovina	4.136.644	2.115.032	3.922.975	2.005.785
Obaveze				
Obaveze prema drugim bankama	145.842	74.568	81.074	41.452
Obaveze prema klijentima	3.289.275	1.681.780	3.188.890	1.630.454
Rezervisanja	26.181	13.386	30.174	15.428
Ostale obaveze	65.788	33.637	40.756	20.838
Subordinirani dug	61.823	31.610	61.798	31.597
Ukupne obaveze	3.588.909	1.834.980	3.402.692	1.739.769
Kapital				
Dionički kapital	247.167	126.374	247.167	126.374
Dionička premija	4.473	2.287	4.473	2.287
Revalorizacione rezerve za ulaganja	225	115	148	76
Regulatorne rezerve	102.443	52.378	102.443	52.378
Zadržana dobit	193.427	98.898	166.039	84.894
Ukupni kapital	547.735	280.052	520.270	266.010
Ukupno obaveze i kapital	4.136.644	2.115.032	3.922.962	2.005.779
Preuzete i potencijalne obaveze	873.069	446.393	824.782	421.704

Bilans uspjeha

za godine koje su završile 31. decembra 2017. i 2016. godine

	2017. (000 KM)	2017. (000 EUR)	2016. (000 KM)	2016. (000 EUR)
Prihodi od kamata i slični prihodi	152.267	77.853	154.581	79.036
Rashodi od kamata i slični rashodi	(29.838)	(15.256)	(32.739)	(16.739)
Neto prihodi od kamata	122.429	62.597	121.842	62.297
Prihodi od naknada i provizija	86.070	44.007	84.054	42.976
Rashodi od naknada i provizija	(17.645)	(9.022)	(15.696)	(8.025)
Neto prihodi od naknada i provizija	68.425	34.985	68.358	34.951
Neto prihod iz finansijskog poslovanja	12.463	6.372	13.896	7.105
Ostali prihodi iz poslovanja	7.573	3.872	2.890	1.478
Prihodi iz redovnog poslovanja	210.890	107.826	206.986	105.830
Administrativni troškovi	(101.960)	(52.131)	(102.650)	(52.484)
Amortizacija	(7.711)	(3.943)	(7.642)	(3.907)
Rashodi iz redovnog poslovanja	(109.671)	(56.074)	(110.292)	(56.391)
Dobit prije umanjenja vrijednosti, rezervisanja i poreza na dobit	101.219	51.752	96.694	49.439
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	(24.084)	(12.314)	(40.825)	(20.873)
Naplaćena otpisana potraživanja	4.363	2.231	5.070	2.592
Dobit prije poreza na dobit	81.498	41.669	60.939	31.158
Porez na dobit	(8.878)	(4.539)	(8.410)	(4.300)
Neto dobit tekuće godine	72.620	37.130	52.529	26.858
Zarada po dionici (KM)	73,45	37,55	53,13	27,16

Finansijski pokazatelji

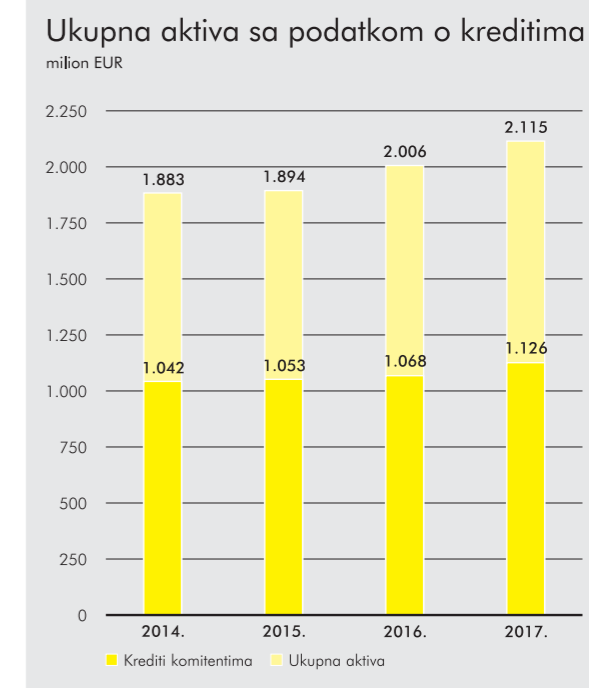
Prikazani podaci navedeni su ili izračunati temeljem revidiranih finansijskih izvještaja Banke

	2017. (000 KM)	2016. (000 KM)	2015. (000 KM)	2014. (000 KM)
Na kraju godine				
Ukupna aktiva	4.136.644	3.922.975	3.703.548	3.683.752
Depoziti komitenata	3.289.275	3.188.890	2.935.840	2.881.072
Kreditni komitentima	2.202.535	2.089.206	2.059.096	2.038.895
Dionički kapital	251.640	251.640	251.640	251.640
Dionički kapital i rezerve	547.735	520.270	529.232	530.164
Godišnji rezultati				
Ukupan prihod	215.253	212.056	207.858	212.425
Ukupni troškovi poslovanja	133.755	151.117	132.695	151.397
Dobit prije oporezivanja	81.498	60.939	75.163	61.028
Dobit poslije oporezivanja	72.620	52.529	67.009	53.833
Pokazatelji				
Povrat na aktivu (ROA)	2,0%	1,6%	2,0%	1,6%
Povrat na kapital (ROE)	15,4%	11,3%	13,5%	10,4%
Koeficijent trošak/prihod (CIR)	52,0%	53,3%	56,6%	57,9%

	2017. (000 EUR)	2016. (000 EUR)	2015. (000 EUR)	2014. (000 EUR)
Na kraju godine				
Ukupna aktiva	2.115.032	2.005.785	1.893.594	1.883.472
Depoziti komitenata	1.681.780	1.630.454	1.501.071	1.473.069
Kreditni komitentima	1.126.138	1.068.194	1.052.799	1.042.470
Dionički kapital	128.661	128.661	128.661	128.661
Dionički kapital i rezerve	280.052	266.010	270.592	271.069
Godišnji rezultati				
Ukupan prihod	110.057	108.423	106.276	108.611
Ukupni troškovi poslovanja	68.388	77.265	67.846	77.408
Dobit prije oporezivanja	41.669	31.158	38.430	31.203
Dobit poslije oporezivanja	37.130	26.858	34.261	27.524
Pokazatelji				
Povrat na aktivu (ROA)	2,0%	1,6%	2,0%	1,6%
Povrat na kapital (ROE)	15,4%	11,3%	13,5%	10,4%
Koeficijent trošak/prihod (CIR)	52,0%	53,3%	56,6%	57,9%

Ukupna aktiva sa podatkom o kreditima

U ukupnoj aktivi Banke neto krediti komitenata učestvuju sa 53 procenta kao i prethodne godine. Bruto krediti komitenata učestvuju sa 59 procenta, dok učešće bruto kredita fizičkih lica u ukupnom portfelju iznosi 60 procenta.

	2017. (000 KM)	2016. (000 KM)	2015. (000 KM)	2014. (000 KM)
Ukupna aktiva	4.136.644	3.922.975	3.703.548	3.683.752
Kreditni komitentima	2.202.535	2.089.206	2.059.096	2.038.895

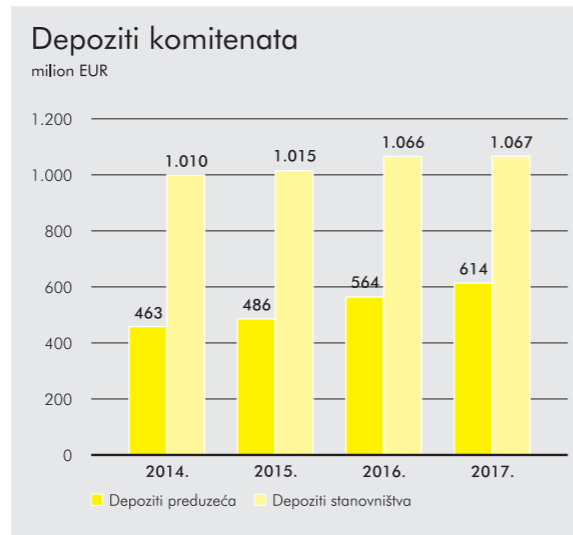
	2017. (000 EUR)	2016. (000 EUR)	2015. (000 EUR)	2014. (000 EUR)
Ukupna aktiva	2.115.032	2.005.785	1.893.594	1.883.472
Kreditni komitentima	1.126.138	1.068.194	1.052.799	1.042.470

Kreditiranje

	2017. (000 KM)	2017. (000 EUR)	2016. (000 KM)	2016. (000 EUR)	Promjena %
Kreditni preduzećima	980.968	501.561	915.745	468.213	7,12%
Kreditni stanovništvu	1.418.618	725.328	1.384.855	708.065	2,44%
Bruto vrijednost kredita	2.399.586	1.226.889	2.300.600	1.176.278	4,30%
Umanjenje vrijednosti	197.051	100.751	211.394	108.084	(6,78)%
Neto vrijednost kredita	2.202.535	1.126.138	2.089.206	1.068.194	5,42%

Depoziti komitenata

Depoziti stanovništva čine 63 procenta ukupnih depozita i bilježe porast u iznosu od 2,197 hiljada KM, što je rezultat dugogodišnjeg uspješnog poslovanja baziranog na realizaciji potreba klijenata. U ukupnim depozitima stanovništva, oročeni depoziti čine 40 procenta, a depoziti po viđenju 60 procenta.

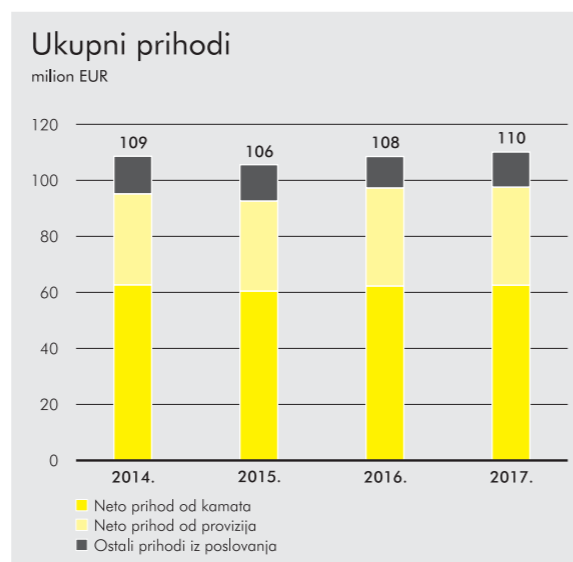

	2017. (000 KM)	2016. (000 KM)	2015. (000 KM)	2014. (000 KM)
Depoziti preduzeća	1.201.591	1.103.403	951.160	905.827
Depoziti stanovništva	2.087.684	2.085.487	1.984.680	1.975.245

	2017. (000 EUR)	2016. (000 EUR)	2015. (000 EUR)	2014. (000 EUR)
Depoziti preduzeća	614.364	564.161	486.320	463.142
Depoziti stanovništva	1.067.416	1.066.293	1.014.751	1.009.927

Ukupni prihodi (sa strukturom ukupnih prihoda)

U strukturi ukupnih prihoda Banke, neto prihod po kamati učestvuje sa 57 procenta, dok neto prihod od provizija iznosi 32 procenta kao i prethodne godine. Prihodi od kamata su niži za 1 procent u odnosu na prošlu godinu što je rezultat smanjenja kamatnih stopa. Rashodi od kamata su niži za 9 procenta u odnosu na prošlu godinu što je rezultat manjih obaveza prema bankama i drugim finansijskim institucijama.

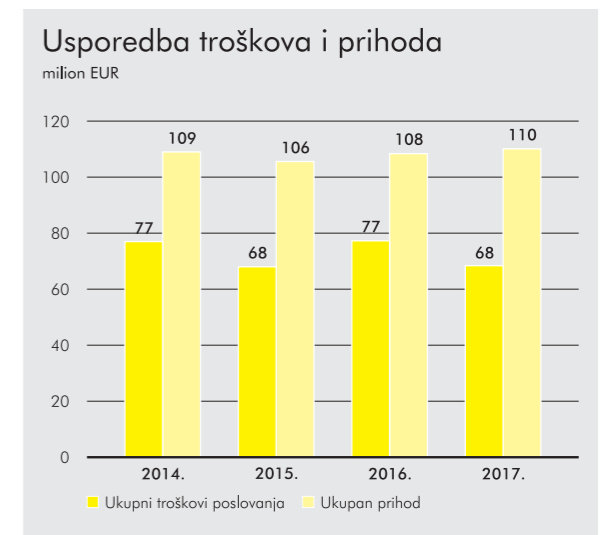

	2017. (000 KM)	2016. (000 KM)	2015. (000 KM)	2014. (000 KM)
Ukupan prihod	215.253	212.056	207.858	212.425
Neto prihod od kamata	122.429	121.842	119.090	122.653
Neto prihod od provizija	68.425	68.358	63.292	63.588
Ostali prihodi iz poslovanja	24.399	21.856	25.476	26.184

	2017. (000 EUR)	2016. (000 EUR)	2015. (000 EUR)	2014. (000 EUR)
Ukupan prihod	110.057	108.423	106.276	108.611
Neto prihod od kamata	62.597	62.297	60.890	62.711
Neto prihod od provizija	34.985	34.951	32.361	32.512
Ostali prihodi iz poslovanja	12.475	11.175	13.026	13.388

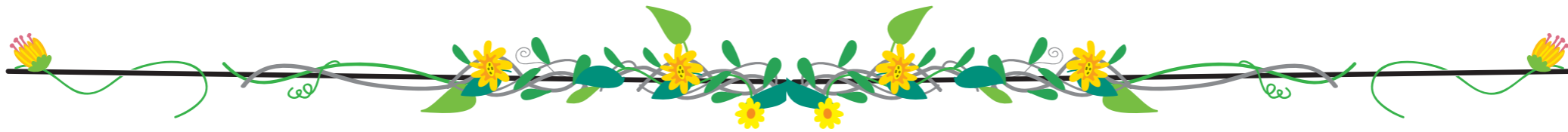
Usporedba troškova poslovanja i ukupnih prihoda

Ukupni troškovi poslovanja Banke u relevantnom periodu (2016. – 2017.) bilježe znatno smanjenje. Strožija kontrola troškova po organizaciji i strukturi troškova, je rezultirala poboljšanjem omjera troškova i prihoda.

	2017. (000 KM)	2016. (000 KM)	2015. (000 KM)	2014. (000 KM)
Ukupni troškovi poslovanja	133.755	151.117	132.695	151.397
Ukupan prihod	215.253	212.056	207.858	212.425

	2017. (000 EUR)	2016. (000 EUR)	2015. (000 EUR)	2014. (000 EUR)
Ukupni troškovi poslovanja	68.388	77.265	67.846	77.408
Ukupan prihod	110.057	108.423	106.276	108.611

Podrška najosjetljivijim segmentima društva

U skladu sa svojom strategijom održivosti Raiffeisen banka već godinama podržava brojne projekte namijenjene djeci i osobama sa posebnim potrebama, te pruža pomoć institucijama koje se brinu o najosjetljivijim segmentima društva. Iako smo u 2017. godini podržali preko 25 različitih projekata humanitarnog karaktera, naša saradnja sa određenim institucijama je dugogodišnja, a uz finansijsku podršku, naši zaposlenici svoj doprinos daju i kroz volonterske aktivnosti.

Sa Savezom organizacija za podršku osobama sa intelektualnim teškoćama FBiH – **SUMERO**, započeli smo saradnju još 2005. godine. U okviru ove saradnje, pomogli smo izgradnju Centra za osnaživanje i rehabilitaciju osoba s invaliditetom u Vogošći čija je namjena podrška osobama s invaliditetom i njihovim porodicama, te rad na njihovoj efikasnijoj integraciji u društvenu zajednicu.

Naša saradnja sa **Udruženjem „Srce za djecu koja boluju od raka FBiH“** datira od 2009. godine.

Od 2013. godine, doniramo stari papir ovom Udruženju, koje potom isti ustupa na reciklažu i tako generiše dodatne prihode za svoje aktivnosti. Pomogli smo i izgradnju Roditeljske kuće, čija je svrha smještaj mališana oboljelih od malignih bolesti i njihovih porodica. U 2015. godini, zaposlenici Banke su svojim donacijama i volonterskim aktivnostima doprinijeli opremanju Roditeljske kuće.

Sa organizacijom **SOS Dječija sela** uspješno saradujemo od 2003. godine, a do sada smo realizovali niz zajedničkih uspješnih aktivnosti i projekata. SOS dječija sela posvećena su pružanju podrške djeci u nevolji, čiji su roditelji preminuli i čije porodice nisu u mogućnosti da se brinu o njima, kroz davanje prilika da stvore trajne veze u SOS porodici.

Također, ove tri organizacije indirektno pomažu i naši klijenti obzirom da za svaku transakciju plaćanja izvršenu MasterCard Shopping karticom, izdvajamo 10 feninga za pomoć istima.

Doniranje Rafa Žirafa igrališta

U okviru svoje strategije održivosti čiji je fokus pružanje podrške djeci, kroz različite inicijative dajemo pozitivan doprinos lokalnoj zajednici i okruženju u kojem poslujemo. U skladu s ovakvim opredjeljenjem, od 2008. godine, u saradnji sa kompanijom Western Union opremamo dječija igrališta te na taj način obilježavamo i Svjetski dan štednje. U 2017. godini, svečano smo otvorili tri igrališta, i to u Banovićima, Cazinu i Derventi, a do sada smo donirali ukupno 27 igrališta širom Bosne i Hercegovine.

Sva igrališta opremljena su kvalitetnim rekvizitima, koji zadovoljavaju sve tehničke i druge standarde i koji su u potpunosti neškodljivi za okoliš, kao i spravama koje uveseljavaju mališane, te im na zabavan način pomažu razvijati svoje vještine.

Sastavni dio svih igrališta je Rafa Žirafa, simbol naše dječije štednje, a kroz različite aktivnosti kontinuirano nastojimo promovirati trajne vrijednosti, razvijati svijest djece o važnosti štednje i njenoj korisnosti za ekonomiju i društvo.

Pored toga, već tradicionalno povodom Svjetskog dana štednje koji se obilježava svake godine 31.10., poslovnice Raiffeisen banke posjeti između 300 i 400 djece. Tako su i 2017. godine brojni mališani iz škola i vrtića širom BiH imali priliku upoznati se sa značajem pojma štednje, a uručeni su im i prigodni pokloni.

Pregled poslovanja

Poslovanje sa Corporate klijentima	30
Poslovanje sa SME klijentima	31
Poslovanje sa fizičkim licima	34
Riznica, Finansijska tržišta i Investicijsko bankarstvo	40

Poslovanje sa Corporate klijentima

U 2017. godini zabilježen je rast kreditnog portfelja Corporate sektora za 11 procenata u odnosu na prethodnu godinu.

Corporate sektor je u 2017. godini bio prvenstveno usmjeren na rast kreditnog portfelja, ali i unaprjeđenje njegovog kvaliteta, te jačanje poslovnog odnosa sa svojim klijentima, što je rezultiralo povećanjem volumena kvalitetne aktive za 17 procenata i smanjenje volumena nekvalitetne aktive za 25 procenata u odnosu na prethodnu godinu.

U 2017. godini zadržana je prisutnost na tržištu u svakoj regiji uz fokus na jačanju poslovnog odnosa sa postojećim klijentima i akviziciju novih.

Corporate segment je i dalje aktivno usmjeren na razvijanje sveobuhvatnog kvalitetnog odnosa sa svojom bazom klijenata, kroz intenzivan angažman na promociji kreditnih proizvoda, proizvoda finansiranja trgovine i dokumentarnog poslovanja, te Cash Management proizvoda – računa i plaćanja.

Depozitna baza je povećana u odnosu na prethodnu godinu za 5 procenata, što ukazuje da klijenti i dalje imaju povjerenje u Banku, kontinuiranim oročavanjem sredstava.

Rast kamatnog prihoda u odnosu na 2016. godinu iznosi 6 procenata, i rezultat je prvenstveno rasta volumena kvalitetne aktive, uprkos izazovima smanjenja prosječno ostvarenih izlaznih kamatnih stopa na kvalitetnoj aktivi.

Kada je riječ o velikim lokalnim klijentima, međunarodnim i GAMS klijentima, evidentiran je rast kreditnog portfelja za 11 procenata, uz porast volumena kvalitetne aktive za 17 procenata i smanjenje volumena nekvalitetne aktive za 19 procenata u odnosu na 2016. godinu.

U poslovanju sa srednjim preduzećima, evidentiran je rast kreditnog portfelja za 12 procenata uz porast volumena kvalitetne aktive za 20 procenata i smanjenje volumena nekvalitetne aktive za 33 procenta u odnosu na 2016. godinu.

U skladu sa korporativnim trendovima, Raiffeisen banka je u 2017. godini nastavila tradiciju održavanja dobrih poslovnih praksi i približavanja svojim klijentima, pa su u nekoliko navrata održani prigodni event i zajednička druženja sa klijentima Banke i to u svim ključnim regionima u kojima Banka posluje.

Također, Banka je aktivno pratila i promjene zakonske regulative u poslovanju sa Pravnim licima, i u skladu sa tim, poduzela niz mjera na pravovremenom usklađivanju postojeće dokumentarne baze u skladu sa novim Zakonom o bankama.

Pružanje aktivne podrške klijentima rezultiralo je zadržavanjem postojećih i akvizicijom novih klijenata, te je 2017. godina završena sa bazom od 2.979 Corporate klijenata.

Poslovanje sa SME klijentima

U segmentu poslovanja sa malim preduzećima i samostalnim poduzetnicima (SME segment) Raiffeisen banka kontinuirano radi na uspostavljanju i očuvanju dugoročne poslovne saradnje sa postojećim klijentima, te poduzima aktivnosti na akviziranju i uspostavljanju saradnje sa potencijalnim klijentima. U 2017. godini, fokus Banke je bio na unaprjeđenju kvaliteta usluge kao i na prilagođavanju potrebama klijenata i tržišta, s ciljem izgradnje i jačanja sveobuhvatnog kvalitetnog odnosa sa klijentima.

Raiffeisen banka u SME segmentu već dugi niz godina ima segmentirani pristup klijentima na način da ima jedinstven pristup za klijente sa sličnim potrebama, te i na taj način nastoji olakšati poslovanje pravnim licima. Dodatno, Banka je za SME klijente kreirala posebnu kreditnu liniju pod povoljnim uslovima, namijenjenu finansiranju obrtnih sredstava i finansiranju investicija.

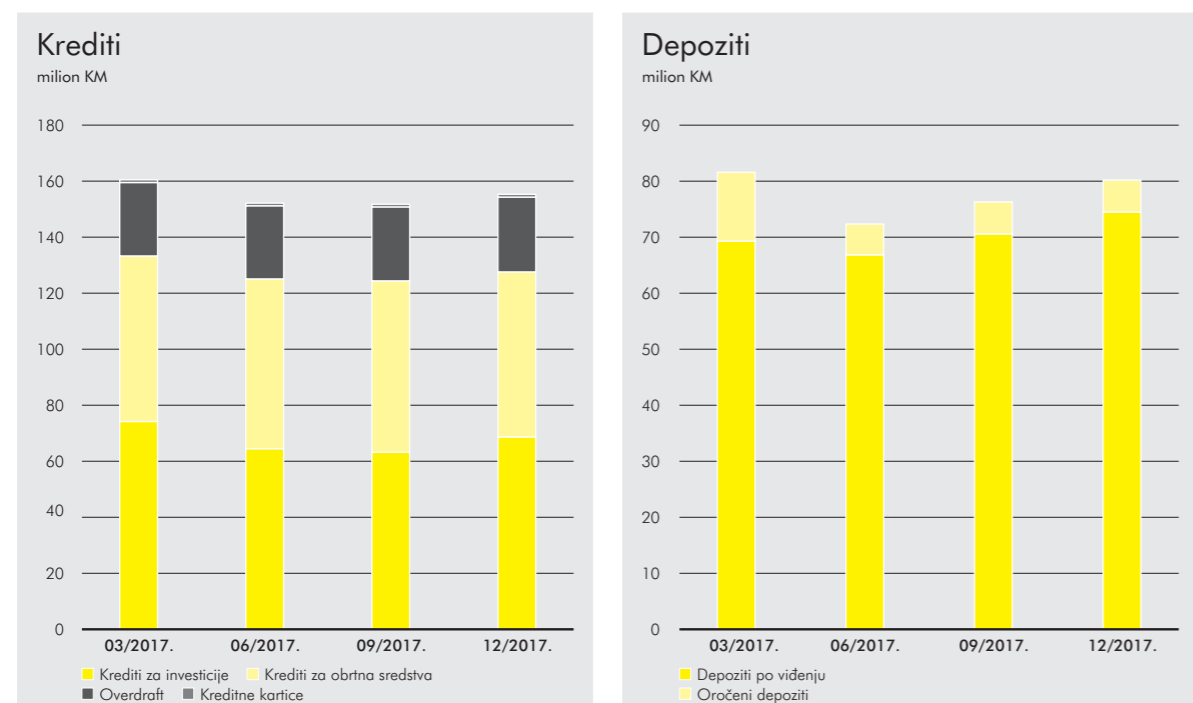
Kako bi dali mogućnost klijentima da daju svoje mišljenje i prijedloge za unaprjeđenje, organizovani su poslovna druženja sa SME klijentima, na kojima su prezentirani novi proizvodi Banke i na kojima su klijenti imali mogućnost dati prijedloge unaprjeđenja saradnje sa Bankom.

Kretanje kreditnog i depozitnog portfelja (SE klijenti):

'000 KM	Mart 2017.	Juni 2017.	Septembar 2017.	Decembar 2017.
Kreditne kartice	1.030	953	961	1.007
Overdraft	26.205	26.102	26.428	26.739
Kreditni za obrtna sredstva	59.135	60.604	61.158	58.881
Kreditni za investicije	74.229	64.506	63.215	68.742

Ukupan kreditni portfelj SE klijenata sa 31.12.2017. iznosi 155,4 miliona KM. Najveći porast u odnosu na 31.12.2016. godine je zabilježen na proizvodu Overdraft, a radi se o porastu od 10,5 procenata. Depozitni portfelj SE klijenata sa 31.12.2017. godine iznosi 80,2 miliona KM sa većinskim učešćem a vista depozita koji pokazuju kontinuiran rast u toku 2017. godine.

'000 KM	Mart 2017.	Juni 2017.	Septembar 2017.	Decembar 2017.
Oročeni depoziti	12.341	5.517	5.682	5.723
Depoziti po viđenju	69.287	66.857	70.585	74.457

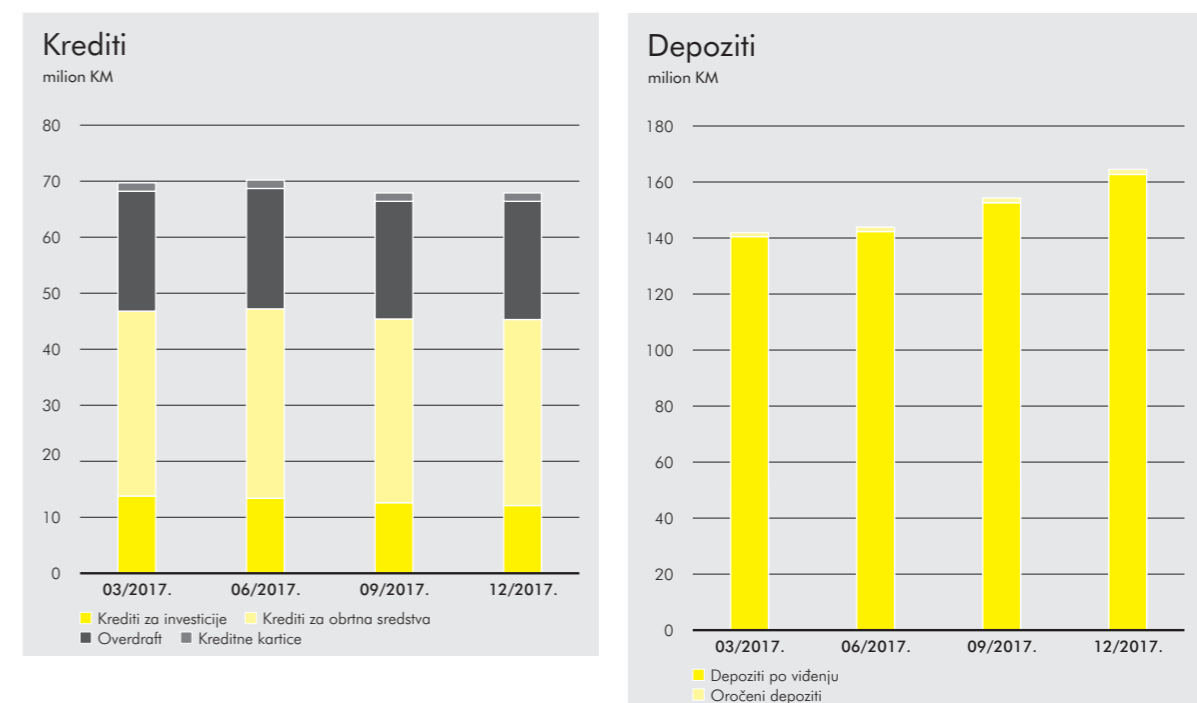

Kretanje kreditnog i depozitnog portfelja (Micro segment):

'000 KM	Mart 2017.	Juni 2017.	Septembar 2017.	Decembar 2017.
Kreditne kartice	1.516	1.465	1.455	1.450
Overdraft	21.434	21.514	20.996	21.080
Kreditni za obrtna sredstva	32.973	33.838	32.730	33.234
Kreditni za investicije	13.832	13.422	12.589	12.147

Ukupan kreditni portfelj Micro klijenata sa 31.12.2017. godine iznosi 67,9 miliona KM. Krediti za finansiranje obrtnih sredstava su zabilježili najveći porast u odnosu na 31.12.2016. godine, u iznosu od 6,8 procenata. Depozitni portfelj Micro klijenata sa 31.12.2017. godine iznosi 164,5 miliona KM, sa većinskim učešćem a vista depozita koji pokazuju kontinuiran rast u toku 2017. godine.

'000 KM	Mart 2017.	Juni 2017.	Septembar 2017.	Decembar 2017.
Oročeni depoziti	1.388	1.575	1.696	1.819
Depoziti po viđenju	140.485	142.290	152.562	162.665

Poslovanje sa fizičkim licima

Slijedeći tehnološka rješenja savremenog bankarstva, Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina kontinuirano radi na unaprijeđenju kvaliteta usluge, uvođenju novih te prilagođavanju postojećih proizvoda potrebama klijenata u oblasti depozitnog, kreditnog i kartičnog poslovanja sa stanovništvom.

Kao poseban koncept poslovanja sa stanovništvom izdvaja se Premium bankarstvo, namijenjeno najzahtjevnijim željama i potrebama klijenata, uz individualan pristup klijentima, te posebne Premium usluge.

Neutralni poslovi

U segmentu neutralnih poslova u 2017. godini ostvareni su sljedeći rezultati:

- porast prihoda po poslovima ovlaštenog mjenjača za 2,7 procenata u odnosu na 2016. godinu što se pripisuje povećanom prometu za 15,9 procenata na lokacijama mjenjača u 2017. godini,
- porast prihoda po poslovima Western Union-a za 1,3 procenata u odnosu na 2016. godinu,
- povećanje baze aktivnih Paketa računa za 17,4 procenata, što je uticalo na povećanje prihoda za 11,8 procenata u odnosu na 2016. godinu.

Depoziti stanovništva

U oblasti depozitnog poslovanja, Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina u toku 2017. godine bilježi porast ukupnih depozita fizičkih lica za 0,30 procenata u odnosu na 2016. godinu.

Pregled stanja depozita stanovništva

'000 KM	2017.	Promjena	2016.	Promjena	2015.	Promjena	2014.
Oročeni depoziti	1.213.270	19,6%	1.014.346	(5,6)%	1.074.113	(9,7)%	1.189.725
Depoziti po viđenju	873.283	24,2%	703.286	14,0%	616.676	13,5%	543.472
Tekući računi	388.123	9,0%	356.034	26,3%	281.970	22,3%	230.550
Ukupno	2.474.676	19,3%	2.073.666	5,1%	1.972.769	0,5%	1.963.747

Kreditiranje stanovništva

Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina je u toku 2017. godine predstavila nove pogodnosti za kreditne proizvode kao odgovor na zahtjeve tržišta, a koje su pratile i marketinške kampanje.

Uz nove pogodnosti proizvoda postignuti su ključni ciljevi i poboljšanja u dijelu retencije klijenata, kreditiranja novih klijenata te implementacija "Smart kreditiranja" finansiranjem sljedećih skupina klijenata:

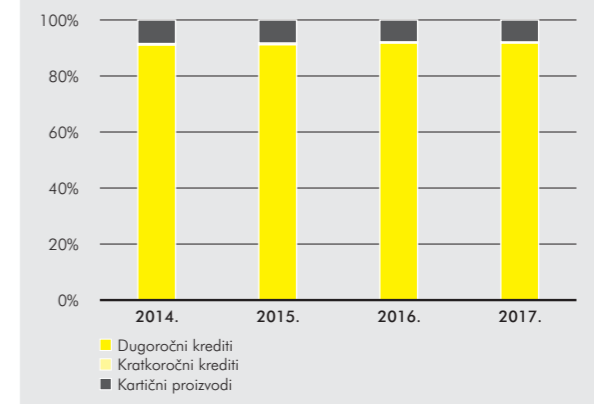
- Klijenti sa mjesečnim primanjima preko Raiffeisen banke,
- Klijenti koji održavaju poslovni odnos sa Raiffeisen bankom putem CRM-a aktivnosti,
- Uposlenici firmi odabranih selektivnim pristupom, budžetskih kompanija, u okviru specijalne ponude Raiffeisen banke.

Najveće učešće u ukupnim plasmanima kredita, 92,29 procenata imali su namjenski i nenamjenski krediti. Hipotekarni krediti učestvovali su u plasmanu sa 5,77 procenata, a lombardni sa 1,94 procenata.

Kao najbolje prodavani kreditni proizvodi iz grupe namjenski i nenamjenski krediti izdvajaju se proizvodi iz grupe nenamjenskih kredita i to:

- Pre-Approved zamjenski kredit koji je u ukupnom plasmanu učestvovao sa 29,18 procenata,
- Nenamjenski keš kredit, koji je u ukupnom broju plasmana učestvovao sa 26,78 procenata,
- XXL nenamjenski kredit, koji je u ukupnom broju plasmana učestvovao sa 21,67 procenata.

Struktura kreditnog portfelja stanovništva

Pregled stanja kreditnog portfelja stanovništva

'000 KM	2017.	Promjena	2016.	Promjena	2015.	Promjena	2014.
Kratkoročni krediti	4.028	(24,1)%	5.306	(33,8)%	8.020	26,1%	6.361
Dugoročni krediti	1.295.209	4,2%	1.243.627	2,8%	1.209.503	3,9%	1.164.662
Kartični proizvodi	102.964	(2,7)%	105.810	(2,1)%	108.121	0,4%	107.667
Ukupno	1.402.202	3,5%	1.354.742	2,2%	1.325.644	3,7%	1.278.690

Kartični poslovi

Kartice

Trend rasta kartičnog portfelja zabilježen je tokom cijele 2017. godine, koja je završena sa ukupno 924.225 izdatih kartica (kumulativ), od čega je u 2017. godini izdato 69.121 kartica. Time je ostvaren rast od 8 procenata u odnosu na kumulativ kartica u 2016. godini.

Najveće učešće u novoizdatim kreditnim karticama imala je "VISA Magic" kartica. Ovu karticu posebno atraktivnom za klijente čine njene pogodnosti kao što su mogućnost plaćanja na rate, te mogućnost podizanja gotovine na bankomatima Banke bez naknade.

Broju izdatih debitnih kartica značajno doprinose i kontinuirane akcije akviziranja budžetskih i korporativnih firmi za isplate plata preko debitnih kartica u izdanju Raiffeisen banke. Najveće učešće u novoizdatim debitnim karticama imala je beskontaktna MasterCard debitna kartica. Osnovne prednosti dva najzastupljenija kartična proizvoda u novoizdatim karticama u 2017. godini su:

MasterCard beskontaktna debitna kartica koja omogućava:

- Plaćanje roba i usluga u zemlji i inostranstvu,
- Podizanje gotovine na bankomatima u zemlji i inostranstvu,
- Plaćanja na Internetu,
- Funkcionalnost beskontaktnog plaćanja.

VISA Magic beskontaktna kartica koja omogućava:

- Plaćanje roba i usluga u zemlji i inostranstvu uz otplatu do 36 rata,
- Podizanje gotovine na Raiffeisen bankomatima bez naknade,
- Gotovinski kredit na rate na bankomatima u zemlji i inostranstvu uz otplatu do 36 rata,
- Internet plaćanje na rate,
- Beskamatno kreditiranje do 50 KM za transakcije plaćanja roba i usluga,
- Funkcionalnost beskontaktnog plaćanja,
- Mogućnost korištenja proizvoda u sklopu paketa računa,
- Paket osiguranja.

Za sve kartične proizvode implementirana je funkcionalnost beskontaktnog plaćanja, koja omogućava plaćanje roba i usluga putem beskontaktnih tehnologije, tj. razmjenu podataka između kartice i prihvatnog uređaja bez provlačenja kartice.

Korištenjem kartice za beskontaktno plaćanje klijentu je omogućena:

- Potpuna kontrola transakcije, u smislu da kartica tokom trajanja transakcije ostaje u posjedu klijenta,
- Bez unosa PIN broja u visini transakcije do 30 KM, a u slučaju plaćanja većih iznosa PIN broj je neophodan.

Prihvata kartica na POS uređajima

Tokom 2017. godine zadržan je pozitivan trend u svim segmentima prihvata platnih kartica. Nastavljeno je sa širenjem POS mreže sa funkcionalnošću beskontaktnog plaćanja i ujedno je povećan broj trgovaca i prodajnih mjesta koji koriste POS uređaje Raiffeisen banke.

Ukupan broj uređaja koji podržavaju beskontaktno plaćanje, zaključno sa 2017. godinom je 4338 uređaja na 3130 prodajnih mjesta. Povećanje kartičnog prometa u odnosu na 2016. godinu iznosi 17,50 procenata prometa i 13,40 procenata provizije.

U cilju animiranja trgovaca kao i korisnika kartica, da što više koriste prednosti ovakvog načina plaćanja karticom, realizovano je i nekoliko kampanja, u kojoj su benefite imale sve tri skupine učesnika u procesu – trgovci, korisnici kartica i Banka. Broj novih trgovaca koji su instalirali POS uređaje Raiffeisen banke je 273.

Ovakvim pristupom je potvrđena opredjeljenost banke ka stvaranju dugoročnih i partnerskih odnosa sa trgovcima i korisnicima kartica.

Prihvata kartica na bankomatima

U toku 2017. godine, pušten je u rad jedan novi bankomat, tako da je sa 31.12.2017. godine, u mreži bilo aktivno 269 bankomata.

U odnosu na 2016. godinu, iznos gotovine koji je podignut sa bankomat mreže je povećan za 1,41 procenat dok broj transakcija bilježi rast za 1,01 procenta.

Tokom 2017. godine, realizovano je nekoliko aktivnosti koje su imale za cilj unaprjeđenje kvaliteta usluge na bankomatima, te poboljšanja same konfiguracije bankomata, poput optimizacije vremena trajanja transakcije na bankomatima i povećanje maksimalnog iznosa pojedinačne transakcije na 2000 KM.

Koordinacija poslovne mreže

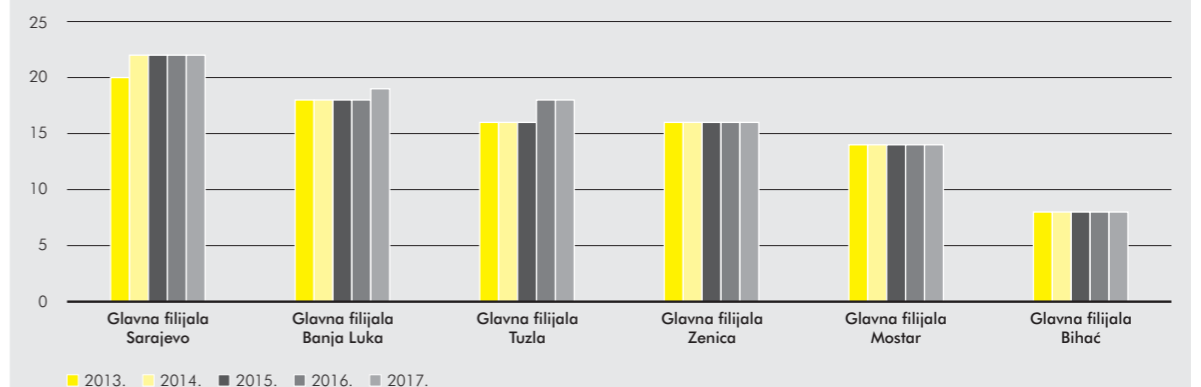
Nakon intenzivnog rasta poslovne mreže Raiffeisen BANK Bosna i Hercegovina, zabilježenog u periodu od 2002. do 2008. godine, tokom posljednjih godina, u skladu sa tržišnim prilikama, nastupio je period konsolidacije poslovne mreže, čime je Raiffeisen BANK Bosna i Hercegovina dostigla optimalan broj poslovnih jedinica u navedenom periodu.

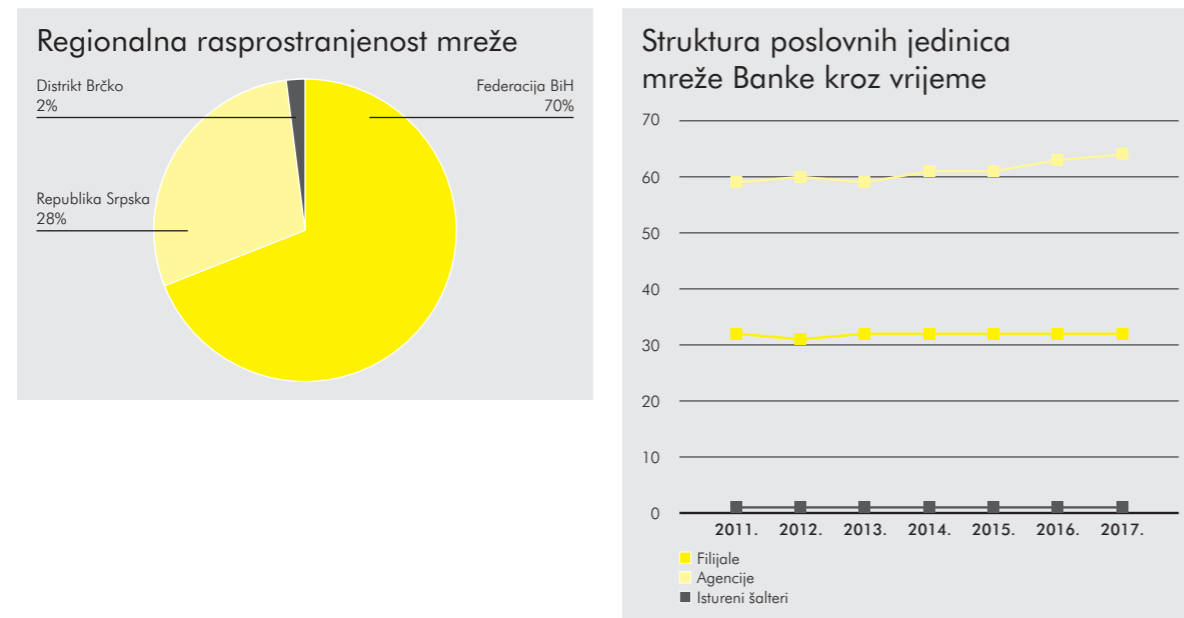
U 2017. godini je otvorena nova poslovnica u GF Banja Luka sa ciljem povećanja broja klijenata Banke, te pružanja kvalitetnije usluge.

Na dan 31.12.2017. godine poslovnu mrežu činilo je 97 poslovnih jedinica, u kojima se vrše prodajno-uslužne aktivnosti i šest glavnih filijala koje čine regionalnu okosnicu poslovne mreže.

Glavne filijale su formirane u značajnijim administrativno-političkim centrima Bosne i Hercegovine i nosioci su administrativne i stručne podrške poslovnoj mreži.

Razvoj poslovne mreže u periodu 2013-2017. godine

Upravljanje kvalitetom

Visoka razina kvaliteta usluge je od izuzetne važnosti i prioritet poslovanja Raiffeisen banke. Osnovni cilj poslovanja je zadovoljstvo svih naših klijenata, te neprestano ulaganje i podizanje ljestvice kvalitete usluga.

Da bi bila ostvarena najvažnija vrijednost – zadovoljstvo klijenata, donijeli smo i Politiku kvaliteta koja predstavlja izjavu kojom se definiše opredijeljenost menadžmenta da radi na stalnom poboljšanju kvaliteta usluga i procesa rada.

U cilju unaprjeđenja poslovanja, te pružanja visokokvalitetnih usluga i povećanja zadovoljstva naših klijenata, u 2017. godini, Banka je implementirala ISO 9001:2015 sistem upravljanja kvalitetom u svim oblastima poslovanja. Sistem upravljanja kvalitetom, pruža objektivni dokaz da smo implementirali efikasan način upravljanja kvalitetom i da isti zadovoljava sve zahtjeve važećeg standarda.

Obzirom da nam je glas klijenata veoma važan i da se koristi u procesu donošenja važnih odluka vezanih za unaprjeđenje proizvoda, usluga i procesa, Banka provodi redovna istraživanja, kako bi na adekvatan način odgovorila na zahtjeve naših cijenjenih klijenata.

Prigovori, prijedlozi i pohvale nam također predstavljaju važne smjernice za dalje unaprjeđenje poslovanja, u skladu sa navedenim redovno ih analiziramo i na osnovu njih poduzimamo korektivne aktivnosti.

Zaposlenici Banke u svakodnevnom radu nastoje zadovoljiti potrebe i zahtjeve klijenata, te premašiti njihova očekivanja. Navedeno nastojimo ostvariti kontinuiranom edukacijom, usavršavanjem, te razvojem ključnih kompetencija naših zaposlenika, kako u pristupu prema fizičkim klijentima, tako i u segmentu pravnih lica.

Centar digitalnog bankarstva

Digitalni servisi

U toku 2017. godine, aktivnosti u domenu Centra digitalnog bankarstva imale su za cilj povećanje broja aktivnih korisnika digitalnih servisa kao i povećanje korištenja istih kroz kreiranje naloga putem digitalnih servisa u segmentima fizičkih i pravnih lica. Ovaj cilj je i ostvaren obzirom da su tokom 2017. godine digitalni servisi zadržali pozitivan trend, kako u smislu broja korisnika tako i broja realizovanih naloga putem Internet i mobilnog bankarstva.

Aktivnosti su tokom 2017. godine u velikoj mjeri bile usmjerene na projektne aktivnosti koje su za cilj imale unaprjeđenje postojećih digitalnih servisa, ali i kreiranje potpuno novih digitalnih servisa, pri tom dalje etablirajući Banku na tržištu kao lidera u oblasti digitalnih inovacija.

Kreiran je potpuno novi digitalni servis poznat kao Raiffeisen bankarstvo na Viberu, koji korisnicima omogućava posebno korisničko iskustvo kroz jednostavne i dobro poznate Viber forme sa nizom funkcionalnosti od kojih ističemo naredne:

- Slanje novca svim osobama iz Viber imenika koji imaju otvoren račun u BiH, bez obzira da li su klijenti Raiffeisen banke,
- Primanje novca na račun u BiH koji korisnik izabere, bez obzira da li je isti otvoren u Raiffeisen banci,
- Pregled stanja svih kartičnih i a vista računa koje korisnik ima otvorene u Raiffeisen banci, te promet zadnjih pet transakcija po svakom od ovih računa,
- Prenos sredstava između kartičnih i a vista računa koje korisnik ima u Raiffeisen banci,
- Izmirenje obaveza po kreditnim karticama koje korisnik ima u Raiffeisen banci,
- Pregled naloga za plaćanje koji su izvršeni putem Viber aplikacije.

Internet bankarstvo

Zaključno sa krajem 2017. godine, aktivan ugovor za uslugu Internet bankarstva za pravna lica imalo je 11.216 klijenata, što predstavlja porast od 5,43 procenta u odnosu na prethodnu godinu. Putem sistema ove usluge, u 2017. godini ukupno je realizovano 3.461.851 elektronskih naloga, što predstavlja porast od 9,26 procenata u odnosu na prethodnu godinu.

Broj korisnika Internet bankarstva za fizička lica na kraju 2017. godine bio je 86.275, što predstavlja porast od 10,96 procenata u odnosu na prethodnu godinu. Putem Internet bankarstva za fizička lica ukupno je realizovano 406.554 elektronska naloga, što predstavlja porast od 11,68 procenata u odnosu na prethodnu godinu.

Mobilno bankarstvo

Raiffeisen mobilno bankarstvo (R'm'B) korisnicima omogućava pristup računima i informacijama vezanim za poslovanje sa Raiffeisen bankom, te vršenje finansijskih transakcija putem mobilnog telefona.

Broj korisnika ove usluge na kraju 2017. godine bio je 41.756 što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje za 33,18 procenata, dok je broj naloga realizovanih ovim servisom u porastu za 66,86 procenata u odnosu na 2016. godinu.

Viber bankarstvo

Raiffeisen bankarstvo na Viberu implementirano je sredinom 2017. godine, te smo sa krajem godine imali 7.971 aktivnih korisnika ove usluge.

Riznica, Finansijska tržišta i Investicijsko bankarstvo

Odjeljenje Trgovina i prodaja

U cilju upravljanja deviznim rizikom Raiffeisen banke, Odjeljenje trgovina i prodaja je u toku 2017. godine, obavljalo aktivnosti identifikacije deviznog rizika i praćenja devizne pozicije na dnevnom nivou, kao i aktivnosti na unaprjeđenju modela za kontrolu rizika. Odjeljenje je također predlagalo i definisalo limite, te vršilo interno i eksterno izvještavanje o istim.

U skladu sa regulatornim zahtjevom Federalne bankarske agencije (FBA), Odjeljenje trgovine i prodaje kontinuirano je održavalo deviznu poziciju Banke u dozvoljenim okvirima. Pokazatelji deviznog rizika su tokom cijele godine bili u granicama zakonom propisanih limita u odnosu na osnovni kapital, gdje je banka dužna da obezbijedi da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija ne prelazi 30 procenata njenog kapitala na dnevnom nivou.

Dodatno, tokom 2017. godine Raiffeisen banka je bila usklađena i prema limitima uspostavljenim od strane RBI koji se odnose na prekonocne dozvoljene iznose izloženosti za sve strane valute kao i limite za EUR i KM valutu.

U konačnici završetak 2017. godine je, uprkos izraženoj volatilitosti svjetskih valuta, obilježen rekordno visokim iznosom ostvarenog FX prihoda koji je nastao kao posljedica optimizacije deviznog rizika uz profitnu orijentaciju.

Odjeljenje trgovine i prodaje je u toku 2017. godine posebnu pažnju usmjerilo prema velikim i srednjim preduzećima u oblasti trgovine valutama. Raiffeisen banka, kao jedan od bitnih sudionika pri pružanju usluge uvožno-izvožno orijentiranim klijentima putem Customer desk servisa, predvođen je stručnim timom dilera koji djeluju u potpunoj sinergiji sa timom menadžera za odnose sa klijentima. Predanost i iskustvo zaposlenih su u funkciji pružanja stručne pomoći klijentima prilikom ugovaranja povoljnih tržišnih kurseva kao i omogućavanja direktnog pristupa svjetskim tržištima, što je od iznimne važnosti za izvozno-uvozne aktivnosti naših klijenata. Tokom cijele godine je zabilježen pozitivan trend pristupa klijenata Customer desk servisu, tako da je ukupno 135 aktivnih klijenata usmjerilo svoje povjerenje i izabralo Raiffeisen banku kao banku partnera u oblasti trgovine stranim valutama.

Posebna pažnja je posvećena u dijelu zaštite klijenata od deviznog rizika kroz kontinuiranu edukaciju klijenata o proizvodima Odjeljenja trgovina i prodaja.

Dodatno, jedna od važnih uloga Odjeljenja trgovina i prodaja u oblasti trgovine efektivnim novcem tokom 2017. godine bio je individualni pristup klijentima-domaćim bankama kao i uspješna optimizacija troškova upravljanja efektivnim novcem.

Tokom navedenog perioda klijenti Banke su ponovo pokazali kako cijene kvalitet naših servisa i fokusiranost na zadovoljenje njihovih potreba tako da je na kraju poslovne godine ostvaren značajan napredak koji je rezultirao većim brojem banaka koje su svoje povjerenje usmjerile prema Raiffeisen banci kada je riječ o trgovini gotovinskim novcem.

Izvori finansiranja i finansijske institucije

U 2017. godini je Funding intenzivirao aktivnosti na korištenju raspoloživih povoljnih sredstava European Investment Bank (EIB) za finansiranje investicija malih i srednjih preduzeća, srednje kapitaliziranih preduzeća kao i javnog sektora. U drugoj polovini godine su povučene dvije tranše kredita. Zbog atraktivnosti uslova planirana je prolongacija perioda raspoloživosti kreditne linije i nakon maja 2018. godine kada isti ističe.

Dodatno je u prvom kvartalu 2017. sa European Fund for Southeast Europe (EFSE) ugovoren novi kredit za mikro i mala preduzeća u iznosu od 5 miliona eura. Sredstva kredita su plasirana u toku 2017. godine.

U drugoj polovini 2017. godine se aktivno radilo na pregovaranju povoljnijih cjenovnih parametara sa postojećim kreditorima i postignuti su značajni rezultati.

U zadnjem kvartalu 2017. je Banka počela sa pripremom za ulazak u pregovore za nove kreditne linije planirane za 2018. godinu i to:

- liniju za renoviranje i rekonstrukciju stambenih jedinica u cilju povećanja energetske efikasnosti sa podsticajem za krajnje korisnike kredita sa Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) u iznosu od 15 miliona eura,
- liniju za kupovinu stambenih jedinica sa fiksnom kamatnom stopom sa European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) u iznosu od 10 miliona eura, te
- liniju za "Žene u business-u" sa European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) u iznosu od 1,5 miliona eura;

U dijelu dogovaranja adekvatnih kanala međunarodnog platnog prometa u 2017. godini su inicirani pregovori sa Citi Bank za otvaranje USD računa.

Kontinuirano se radilo na obezbijeđenju limita prema bankama u skladu sa potrebama i zahtjevima klijenata Banke.

Investicijsko bankarstvo

Ukupan promet u 2017. godini na Sarajevskoj berzi-burzi vrijednosnih papira (SASE) iznosio je 532,61 milion KM i niži je za 29,5 procenata u odnosu na promet ostvaren 2016. godine. Na primarnom tržištu održano je samo petnaest javnih emisija dužničkih instrumenata u ukupnom iznosu od 308,62 miliona KM, što je najviše uticalo na pad ukupnog prometa, obzirom da je u 2016. godini na tom segmentu ostvaren promet u iznosu od 460,34 miliona KM.

U toku godine Vlada Federacije BiH je putem jedanaest aukcija trezorskih zapisa dospjeća od 3 do 12 mjeseci prikupila 259,83 miliona KM uz najviši prinos od 0,27 procenata ostvaren na tromjesečne zapise emitovane u prvom kvartalu. Zbog zadovoljavajuće likvidnosti, Ministarstvo finansija Federacije BiH je otkazalo sve planirane aukcije za drugi kvartal, a u trećem kvartalu pored planiranih trezorskih zapisa, emitovano je još 30 miliona KM obveznica na pet godina s prosječnim prinosom od 1,2 procenta.

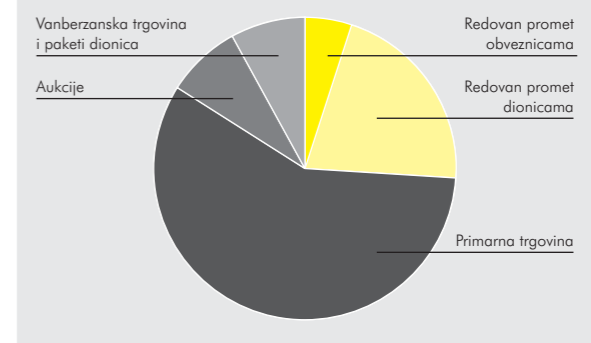
Pozitivne strane finansiranja putem tržišta kapitala prepoznalo je i Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo te je putem SASE organizovalo tri javne emisije obveznica u ukupnom iznosu 18,79 miliona KM, trogodišnje, uz prosječan prinos od 2,85 procenata i petogodišnje uz prinos od 3,3 procenta. U svim javnim emisijama dužničkih instrumenata struktura investitora je slična, a dominantno učešće imaju banke, zatim osiguravajuća društva i fondovi.

Redovan berzanski promet na SASE u 2017. godini iznosio je 136,48 miliona KM, što predstavlja pad prometa od 23,2 procenta u odnosu na isti period prethodne godine. Učešće redovnog prometa u ukupnom berzanskom prometu iznosi 25,6 procenata, što je i dalje nedovoljno za jačanje tržišta kapitala i privlačenje novih investitora na tržište. Najveći uticaj na pad prometa na ovom segmentu je slabiji promet obveznicama na sekundarnom tržištu koji je iznosio 23,66 miliona KM i niži je za 64,1 procent u odnosu na prethodni period. Iako je konstantno prisutna tražnja za dugoročnim dužničkim papirima, slaba je ponuda, što je dovelo do novih rekordno niskih prinosa na tržištu. Najlikvidniji papiri na datom segmentu su obveznice ratnih potraživanja Federacije BiH. Pojedinačno gledajući, najtrgovanija u 2017. godini je bila serija ratnih potraživanja FBHK1A sa rokom dospjeća 2019. godine, kojom je protrogovano u iznosu 4,94 miliona KM s prosječnom cijenom 97,86 procenata od nominalne vrijednosti, i prosječnim prinosom od 3,37 procenta.

Redovan promet dionicama u prethodnoj godini je dostigao 112,82 miliona KM, od čega se skoro 50 procenata odnosi na primarno slobodno tržište – ST1, na kojem se trguje dionicama 30 emitenata koje spadaju u red najlikvidnijih vrijednosnih papira na slobodnom tržištu. Pojedinačno, najveći promet zabilježen je dionicama emitenta Energonova d.d. Sarajevo (EGNSR) čijim je dionicama protrogovano 11,22 miliona KM po posljednjoj cijeni perioda 57 KM, što predstavlja rast cijene od 23,9 procenata na godišnjem nivou. Energonova d.d. Sarajevo je relativno novi emitent uvršten na berzu 2016. godine, u većinskom vlasništvu kompanije Jadranska ulaganja d.o.o. Zagreb.

U toku godine, održano je 12 vanrednih aukcija putem Berze u ukupnoj vrijednosti 43,11 miliona KM te su prijavljene 62 vanberzanske transakcije i 10 paketa dionica u ukupnoj vrijednosti od 44,40 miliona KM.

Struktura ukupnog prometa na SASE u 2017. (532,6 miliona KM)

Što se tiče kretanja glavnih indeksa na SASE, pad vrijednosti su zabilježili indeks investicijskih fondova BIFX od 25,1 procenat i indeks SASX-10 18,3 procenta, dok je vrijednost indeksa SASX-30 porasla za 0,58 procenta u odnosu na prethodnu godinu.

Posmatrajući učešće članova SASE u ukupnom prometu u 2017. godini, najveći promet je ostvarila upravo Raiffeisen banka.

Na Banjalučkoj berzi vrijednosnih papira (BLSE) ostvaren je ukupan promet u vrijednosti od 486,87 miliona KM, što predstavlja pad ukupnog prometa od 22,1 procenat u odnosu na 2016. godinu.

Ukupan promet ostvaren kroz sedamnaest aukcija trezorskih zapisa i obveznica u 2017. godini Vlade Republike Srpske je 366,49 miliona KM, što predstavlja pad prometa na ovom segmentu za 21,6 procenta u odnosu na 2016. godinu. Putem devet aukcija trezorskih zapisa sa rokovima dospijeća od šest do dvanaest mjeseci, Vlada RS-a je prikupila 143,15 miliona KM umjesto planiranih 131 milion KM. Prinosi na trezorske zapise Vlade RS-a su viši u odnosu na one emitovane od strane Vlade FBiH te su se kretali od 0,3 procenta na šestomjesečne do 1,0 procenta na dvanaestomjesečne zapise. Vlada RS-a je prikupila 223,34 miliona KM putem emitovanih obveznica na period tri, pet, sedam i deset godina po prinosima 2,74 procenta na trogodišnje, od 2,5 do 3,49 procenta na petogodišnje, od 3,5 do 3,78 procenta na sedmogodišnje i od 4,0 do 4,34 procenta na desetogodišnje obveznice.

Ukupan redovan promet na BLSE je iznosio 59,49 miliona KM, što predstavlja pad prometa od čak 53,5 procenta u poređenju s istim periodom prethodne godine. Pad prometa je registrovan na svim segmentima osim na Službenom tržištu – lista B, gdje je prometovano u iznosu od 9,58 miliona KM uz rast od 14 procenta u odnosu na promet prethodne godine.

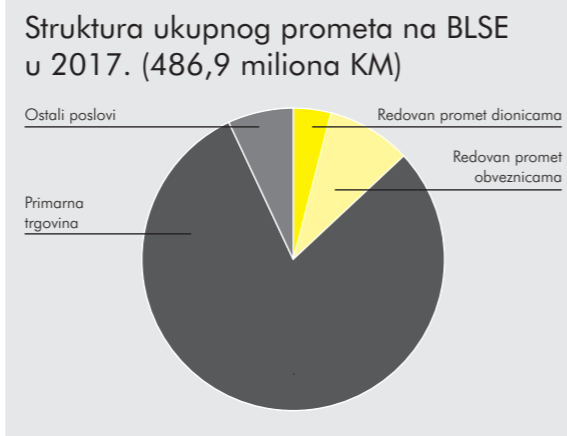
Promet obveznicama i trezorskim zapisima na sekundarnom tržištu iznosio je 42,28 miliona KM i značajno je niži u odnosu na 2016. godinu kada je na istom segmentu prometovano 106,92 miliona KM. Na ovom segmentu najveći promet je zabilježila serija obveznica Republika Srpska – izmirenje ratne štete 11 (RSRS-O-K) kojom je protrgovano u iznosu 9,48 miliona KM i koja dospijeva 2029. godine. Posljednja cijena u 2017. godini iznosila je 87,7 procenta od nominalne vrijednosti uz prinos 3,4 procenta.

Redovan promet dionicama na BLSE je podbacio u 2017. godini s iznosom od 17,21 milion KM, što je manje za 17,8 procenta u odnosu na promet 2016. godine. I dalje, najtrgovaniji emitent na ovom segmentu je Telekom Srpske a.d. Banja Luka (TLKM-R-A) čijim dionicama je tokom godine protrgovano u ukupnom iznosu od 5,33 miliona KM, uz prosječnu cijenu koja se kretala od 1,03 KM do 1,25 KM.

Što se tiče kretanja glavnih indeksa Banjalučke berze, berzanski blue-chip indeks (BIRS) završio je godinu na vrijednosti od 543,38 indeksnih poena, što predstavlja pad od 0,84 procenta u odnosu na početak godine, dok je indeks investicionih fondova (FIRS) zabilježio rast vrijednosti od 12 procenta te na zadnji dan trgovine 22.09.2017. godine zabilježio vrijednost od 1,765.59 indeksnih poena. Nakon toga, Banjalučka berza je donijela odluku o prestanku računanja i objavljivanja vrijednosti FIRS indeksa zbog propisane obaveze preoblikovanja zatvorenih u otvorene investicione fondove.

Naime, kao rezultat izmjene zakonske regulative koja definira oblast investicionih fondova u Republici Srpskoj, propisana je obaveza transformacije zatvorenih investicionih fondova (ZIF) u otvorene (OIF) sa dvogodišnjim periodom prilagodavanja. U 2017. godini samo tri ZIF-a su završila proces transformacije i to ZIF Kristal invest fond a.d. Banja Luka, ZIF Zepter Fond a.d. Banja Luka i ZIF Invest nova fond a.d. Bijeljina. S tim u vezi, ukupan promet na segmentu otvorenih fondova u posljednjem kvartalu 2017. godine je iznosio 1,75 miliona KM od čega je najviše prometovano udjelima DUIF Kristal Invest a.d. – OMIF Future Fund (FTRP-U-A) u iznosu od 1,10 miliona KM.

Kada je tržište kapitala BiH u pitanju, 2017. godinu okarakterisao je i projekt ujedinjavanje regionalnih berzi u platformu SEE Link sa sjedištem u Skoplju, pod pokroviteljstvom Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD). Platformi su pristupile Atinska, Banjalučka, Beogradska, Bugarska, Makedonska, Ljubljanska, Sarajevska i Zagrebačka berza. Pojedinačne berze ujedinjavanjem neće izgubiti svoj legitimitet ni identitet već će se samo povezati na jedinstvenu platformu na kojoj se u ponudi mogu naći sve kompanije koje su listirane na pojedinačnim berzama.

Uprkos još uvijek teškoj situaciji na domaćem tržištu kapitala, Investicijsko bankarstvo je realizovalo još jednu uspješnu poslovnu godinu u kojoj je zabilježen rast prihoda, a broj klijenata u svim segmentima poslovanja ostao je stabilan s tendencijom rasta.

Konkretno, **Skrbništvo-GSS** je ostvarilo veoma uspješnu poslovnu godinu u kojoj je povećan broj klijenata za 29 procenta, što govori o ukazanom povjerenju postojećih, ali i novih klijenata. Visoka kvaliteta usluga skrbništva i uspjeh Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina u poslovima skrbništva je prepoznata i potvrđena u godišnjem istraživanju organiziranom od strane uglednog časopisa "Global Custodian Magazine", a što su prepoznali i klijenti koji su Banku ocijenili veoma visokim ocjenama i kao banku koju bi preporučili.

Grupa **Administracija fondova** u segmentu **poslova depozitara** u 2017. godini uspješno je za svoje klijente obavljala depozitarske poslove u emisiji i prometu vrijednosnih papira. U okviru segmenta **administracije fondova** fokus Banke se odnosio na aktivnosti akvizicije i pružanja usluge depozitara za otvorene investicijske fondove, što je rezultiralo novim klijentima. Dozvole za obavljanje poslova depozitara u emisiji i prometu vrijednosnih papira, kao i za poslove depozitara fondova, su uspješno produžene, čime je od strane Komisije za vrijednosne papire FBiH potvrđeno da Banka permanentno ispunjava sve zakonske uslove za pružanje usluga banke depozitara.

Grupa **Dilerski poslovi** nastavila je s aktivnostima kupovine i prodaje vrijednosnih papira za račun Banke, ostvarujući još jednu uspješnu poslovnu godinu, unatoč bitno smanjenoj ponudi vrijednosnih papira na domaćem tržištu, kao i nepovoljnim prinosima na svjetskim tržištima. Banka je u 2017. godini ostala aktivan učesnik na tržištu dužničkih vrijednosnih papira u FBiH i RS-u, a fokus investiranja je zadržan na domaćem tržištu.

U dijelu **Brokerskih poslova**, koje Banka obavlja kao profesionalni posrednik na Sarajevskoj berzi-burzi vrijednosnih papira, u 2017. godini Banka je zauzela prvo mjesto po ostvarenom prometu i drugo mjesto po broju obavljenih transakcija.

Realizovano je i povećanje broja transakcija klijenata Banke na domaćem tržištu, što je rezultiralo znatnim povećanjem prihoda po osnovu redovnih brokerskih usluga. Na domaćem tržištu, klijenti su najviše bili zainteresovani za trgovinu domaćim obveznicama ratne štete i devizne štednje. Također, vršeno je kontinuirano izvještavanje klijenata o bitnim aktivnostima na domaćem tržištu, naročito u segmentu javnih emisija vrijednosnih papira, a u cilju animiranja postojećih i akvizicije novih klijenata za investiranje u dužničke vrijednosne papire i jačanje tržišta kapitala.

U okviru nadležnosti **Istraživanja i savjetovanja** uspješno su realizovani poslovi agenta emisije za Federalno ministarstvo finansija u 2017. godini u iznosu od 90 miliona KM kroz četiri aukcije. Aktivno učestvovanje i angažman u sferi intenziviranja ovakvog načina finansiranja putem tržišta kapitala za sve nivoe vlasti i različite strukture investitora su obilježili i 2017. godinu, u okviru čega su održani iznimno produktivni sastanci sa potencijalnim emitentima.

Banka je ponudila uslugu posredovanja u alternativnom obliku finansiranja korporativnih klijenata u cilju širenja njihovog poslovanja kroz ulaganje u dalji razvoj kompanije i BiH u cjelini. Realizirane transakcije su imale pozitivan ishod za ciljane domaće kompanije čiji rast je prepoznat kao jedan od bitnih faktora sveukupnog ekonomskog rasta BiH. Specifičan i profesionalan pristup svakom klijentu uz visok nivo pružanja usluge i saradnje je ono što Raiffeisen banku čini prepoznatljivom na tržištu.

Također, iskusni analitičari Banke svakodnevno prate ekonomska i tržišna kretanja na bazi kojih se klijenti i javnost informiraju o prognozama na tržištima EU i SAD-a, ali prije svega o bh. ekonomiji i finansijskom tržištu, što je od iznimnog značaja za procese budžetiranja, donošenja poslovnih planova, investicionih i drugih odluka u poslovanju. Kreditibilitet usluga Banke potvrđuje i lista korisnika analiza na kojoj su rejting agencije, međunarodne finansijske institucije, mediji i veliki broj korporativnih i institucionalnih klijenata.

U segmentu poslovanja s **Institucionalnim klijentima** nastavljene su aktivnosti Banke na unaprjeđenju kvalitete usluga i jačanja poslovnog odnosa sa klijentima u prilog čemu nedvojbeno ukazuje održanje stabilnosti obima platnih transakcija i povećanje volumena ukupnih depozita. I pored činjenice da se pad kamatnih stopa nastavio i u 2017. godini, klijenti su prepoznali pouzdanost Raiffeisen banke te povećali svoje ukupne depozite koje drže kod Banke za 24 procenta u odnosu na prethodnu godinu. Banka ima dominantno učešće na tržištu u poslovanju s institucionalnim klijentima pa je 2017. godina, i što se tiče povjerenja klijenata, bila izuzetno stabilna i zaključena sa 131 aktivnim klijentom iz ovog segmenta.

U 2017. godini je posvećena posebna pažnja sektoru mikrokreditnih organizacija s akcentom na aktivniji doprinos njihovom poslovanju kroz selektivno finansiranje.

Finansijski izvještaji

Odgovornost za nekonsolidovane finansijske izvještaje	46
Izvještaj nezavisnog revizora	47
Nekonsolidovani izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	50
Nekonsolidovani izvještaj o finansijskom položaju	51
Nekonsolidovani izvještaj o novčanim tokovima	52
Nekonsolidovani izvještaj o promjenama na kapitalu	53
Napomene uz nekonsolidovane finansijske izvještaje	54

Odgovornost za nekonsolidovane finansijske izvještaje

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 83/09), Uprava je dužna osigurati da za svaki finansijski period budu sastavljeni nekonsolidovani finansijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koji daju istinit i fer pregled stanja i rezultata poslovanja Raiffeisen Bank dd Bosna i Hercegovina ("Banka") za taj period. MSFI objavljuje Međunarodni odbor za računovodstvene standarde.

Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga pri sastavljanju nekonsolidovanih finansijskih izvještaja i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja.

Odgovornosti Uprave pri izradi nekonsolidovanih finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u nekonsolidovanim finansijskim izvještajima; te
- sastavljanje nekonsolidovanih finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovati nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da nekonsolidovani finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Potpisao za i u ime Uprave

Karlheinz Dobnigg, predsjednik Uprave

Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

27. februar 2018. godine

Izvještaj nezavisnog revizora

Dioničarima Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina:

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja Raiffeisen BANK d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: "Banka"), koji se sastoje od nekonsolidovanog izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2017. godine, nekonsolidovanog izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, nekonsolidovanog izvještaja o promjenama na kapitalu i nekonsolidovanog izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz nekonsolidovane finansijske izvještaje.

Po našem mišljenju nekonsolidovani finansijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS). Naše odgovornosti prema tim standardima su dalje opisane u našem izvještaju u odjeljku *Odgovornost Revizora za reviziju nekonsolidovanih finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje činjenice

Skrećemo pažnju na činjenicu da konsolidovani finansijski izvještaji nisu objavljeni od strane Banke do datuma ovog izvještaja. Napomena 3. uz nekonsolidovane finansijske izvještaje navodi da je Banka matrica u okviru Raiffeisen Bank Grupe (Grupa) i da će konsolidovani finansijski izvještaji Grupe pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, biti izdati odvojeno. Bolje razumijevanje finansijskog položaja Grupe može se dobiti uvidom u konsolidovane finansijske izvještaje Grupe, a mišljenje na konsolidovane finansijske izvještaje se očekuje do kraja aprila 2018. godine. Naše mišljenje nije kvalifikovano zbog ove činjenice.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju nekonsolidovanih finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije nekonsolidovanih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita datim klijentima

Pogledati napomenu 3. na stranicama 14. do 17. nekonsolidovanih finansijskih izvještaja za računovodstvene politike, te napomenu 4. na stranicama 22. do 23. i stranicama 28. do 29. za dodatne informacije.

U slučaju postojanja objektivnih dokaza o umanjenju vrijednosti kredita datih klijentima poput značajnih poteškoća dužnika, nepoštivanja ugovora, odobravanja olakšica dužniku uslijed njegovih finansijskih poteškoća, izvjesnog ulaska dužnika u stečajni postupak ili finansijsku reorganizaciju, nestanka aktivnog tržišta ili podataka koji ukazuju na mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova, Banka provjerava pojedinačno značajnu finansijsku imovinu zbog umanjenja na pojedinačnoj osnovi, a preostalu finansijsku imovinu na grupnoj osnovi.

Uprava ocjenjuje parametre koje smatra relevantnim za izračun gubitaka od umanjenja vrijednosti kredita datih klijentima na pojedinačnoj osnovi uključujući, ali ne ograničavajući se na finansijski položaj klijenta, period realizacije i vrijednost instrumenata osiguranja na datum očekivane realizacije, očekivani tok novca i trenutne lokalne i globalne privredne uslove.

Za ocjenu grupnog umanjenja vrijednosti za gubitke koji su nastali, ali još nisu prepoznati (engleski "IBNR"), te za specifična rezerviranja koja se računaju na grupnoj osnovi, Banka koristi historijske podatke o vjerovatnoći nastanka događaja koji uzrokuju umanjenje vrijednosti, vremenu potrebnom za oporavak te ukupnom iznosu nastalog gubitka, prilagođene za procjenu Uprave o tome jesu li tekući ekonomski i kreditni uslovi takvi da je vjerovatno da će stvarni gubici biti veći ili manji od onih izračunatih na temelju historijskih podataka.

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

U procesu revizije smo prethodno stekli razumijevanje poslovnog procesa za određivanje umanjena vrijednosti kroz razgovore sa odgovornim zaposlenicima, te uvid u politike i procedure uspostavljene nad poslovnim procesom razmatrajući adekvatnost istih, postojanost kontrola te odgovornosti zaposlenika. Navedeno je rezultiralo definisanjem adekvatnih procedura kako bi se odgovorilo na rizike povezane sa gubicima od umanjena vrijednosti kredita datim klijentima.

Naši revizijski postupci bili su usmjereni na i obuhvatili su sljedeće stavke:

Operativna učinkovitost kontrola

Provjerili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu učinkovitost ključnih kontrola koje se odnose na testiranje gubitaka od umanjena vrijednosti uz poseban osvrt na:

- kontrolu brojača dana kašnjenja od dospeljeća i vjerovatnoću nastanka statusa neispunjenja obaveza;
- kontrolu unosa podataka o odobrenim kreditima datim klijentima, te vrijednosti instrumenata obezbjeđenja u sistem;
- kontrolu izračuna parametara korištenih u svrhu izračuna gubitaka od umanjena na grupnoj osnovi.

Automatske kontrole

Provjerili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu efikasnost automatskih kontrola identifikovanih kao značajne za naše dokazne postupke i testiranja gubitaka od umanjena vrijednosti. Provjera ovih kontrola je stvorila osnovu za biranje uzoraka kao i dalje testiranje umanjena vrijednosti pojedinačnih kredita datih klijentima.

Gubici od umanjena vrijednosti procijenjeni na pojedinačnoj osnovi

Na osnovu usaglašene populacije kredita datih klijentima klasifikovanih kao "umanjena na pojedinačnoj osnovi" sa sintetičkim evidencijama, odredili smo uzorak za naše dokazne postupke koristeći se revizorskom metodologijom rada, kao i vlastitu procjenu utemeljenu na prethodnom poznavanju portfolija klijenata i praćenjem najznačajnijih kretanja iz statusa prihodujućih u neprihodujuće klijente.

Proveli smo detaljno testiranje nad odabranim uzorkom kako bismo ocijenili i utvrdili postojanje potencijalnih pokazatelja koji bi ukazivali na činjenicu da su pojedini krediti nedovoljno ili prekomjerno rezervisani. U ovom procesu smo koristili i vlastitu procjenu kako bismo odredili parametre za izračun gubitaka od umanjena vrijednosti kredita, te vlastiti izračun usporedili s gubicima umanjena vrijednosti kredita koje je izračunala Banka. Analizirali smo finansijski položaj klijenata, realnost pretpostavljenih novčanih tokova u usporedbi sa ostvarenim i historijskim podacima, kvalitet kolaterala kao i realnost procjene istog, a sve u skladu sa propisanim internim procedurama i metodologiji Banke. Provjeravali smo naznake potencijalnog kršenja ugovora i/ili potencijalne promjene u odnosu na inicijalno ugovorene uvjete. Dodatno smo razmotrili i uticaj trenutnih lokalnih i globalnih privrednih uslova, kao i grupe povezanih lica te druge činjenice koje bi mogle uticati na nadoknadivost kredita iz uzorka.

Nad odabranim uzorkom preračunata su i rezerviranja koja Banka računa u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Federacije BiH ("FBA") ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja, kao i propisanim postotcima rezerviranja u svrhu provjere adekvatnosti navedenih.

Gubici od umanjena vrijednosti procijenjeni na grupnoj osnovi

Tokom revizije stekli smo razumijevanje o Bančinom procesu, metodologiji i korištenim parametrima za izračunavanje gubitaka od umanjena vrijednosti procijenjenih na grupnoj osnovi kako bismo ocijenili adekvatnost provedenog umanjena.

Odabrali smo uzorak klijenata za koji smo provjerili adekvatnost priznatih gubitaka od umanjena vrijednosti na grupnoj osnovi vodeći se zahtjevima metodološkog okvira Banke i testiranjem Bančinog internog modela pri procjenjivanju parametara za rezervacije za nastale, a neprijavljene gubitke. Model je testiran kroz retrospektivni pregled.

Odgovornost Uprave i Nadzornog Odbora za nekonsolidovane finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja nekonsolidovanih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s

vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjera likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni Odbor odgovoran je za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Odgovornost Revizora za reviziju nekonsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidovani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u nekonsolidovanim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li nekonsolidovani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji nekonsolidovanih finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvijestiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvještajem nezavisnog revizora je Sabina Softić.

Deloitte d.o.o.

Sead Bahtanović, direktor i ovlaštenu revizor

Sabina Softić, partner i ovlaštenu revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina
16. mart 2018. godine

Nekonsolidovani izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2017.	2016.
Prihodi od kamata i slični prihodi	5	152.267	154.581
Rashodi od kamata i slični rashodi	6	(29.838)	(32.739)
Neto prihodi od kamata		122.429	121.842
Prihodi od naknada i provizija	7	86.070	84.054
Rashodi od naknada i provizija	8	(17.645)	(15.696)
Neto prihodi od naknada i provizija		68.425	68.358
Neto prihodi iz investicionog poslovanja	9	12.463	13.896
Ostali prihodi iz poslovanja	11	7.573	2.890
Prihodi iz redovnog poslovanja		210.890	206.986
Administrativni troškovi	12	(101.960)	(102.650)
Amortizacija	25, 26	(7.711)	(7.642)
Rashodi iz redovnog poslovanja		(109.671)	(110.292)
Dobit prije umanjjenja vrijednosti, rezervisanja i poreza na dobit		101.219	96.694
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto	13	(24.084)	(40.825)
Naplaćena otpisana potraživanja	10	4.363	5.070
		(19.721)	(35.755)
DOBIT PRIJE POREZA		81.498	60.939
Porez na dobit	14	(8.878)	(8.410)
NETO DOBIT		72.620	52.529
Ostala sveobuhvatna dobit:			
Stavke koje će biti naknadno reklasifikovane u izvještaj o bilansu uspjeha kada budu zadovoljeni specifični uvjeti:			
Efekt promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto	19	77	24
		77	24
UKUPNA SVEOBUHVAATNA DOBIT		72.697	52.553
Zarada po dionici (u KM)	33	73,45	53,13

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

Nekonsolidovani izvještaj o finansijskom položaju

na dan 31. decembar 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	31.12. 2017.	31.12. 2016.
IMOVINA			
Novac i novčani ekvivalenti	15	792.940	874.376
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	16	334.508	327.197
Plasmani kod drugih banaka	17	335.427	184.717
Kreditni dati klijentima	18	2.202.535	2.089.206
Imovina namijenjena prodaji		152	457
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	19	293	216
Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	20	112.439	99.705
Finansijska imovina u posjedu do dospeljeća	21	132.346	139.723
Ulaganja u zavisna društva	22	11.050	12.507
Ulaganja u pridružena društva	23	2	2
Odgodena poreska imovina	14	291	816
Akontacija poreza na dobit		2.977	4.292
Ostala imovina i potraživanja	24	60.926	42.646
Materijalna i nematerijalna imovina	25	115.491	111.340
Ulaganja u investicijske nekretnine	26	35.267	35.775
UKUPNA IMOVINA		4.136.644	3.922.975
OBAVEZE			
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	27	145.842	81.074
Obaveze prema klijentima	28	3.289.275	3.188.890
Subordinirani dug	29	61.823	61.811
Rezervisanja	30	26.181	30.174
Ostale obaveze	31	65.788	40.756
UKUPNE OBAVEZE		3.588.909	3.402.705
KAPITAL			
Dionički kapital	32	247.167	247.167
Dionička premija		4.473	4.473
Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu		225	148
Regulatorne rezerve		102.443	102.443
Zadržana dobit		193.427	166.039
UKUPNI KAPITAL		547.735	520.270
UKUPNO OBAVEZE I KAPITAL		4.136.644	3.922.975
PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE	30	873.069	824.782

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

Potpisali za i u ime Banke dana 27. februara 2018. godine:

Predsjednik Uprave
Karlheinz Dobnigg

Izvršni direktor za Finansijske, Rizike
i Pravne poslove (CRO & CFO)
Heribert Fernau

Nekonsolidovani izvještaj o novčanim tokovima

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2017.	2016.
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
Dobit prije oporezivanja	81.498	60.939
Usklađenja:		
Amortizacija	7.711	7.642
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto	24.084	37.577
Dobit od otuđenja materijalne i nematerijalne imovine	(10)	(77)
Realizovani gubici i usklađenja fer vrijednosti finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	2.482	1.106
Umanjenje vrijednosti ulaganja u zavisna društva	-	3.248
Otpuštanje obračunatih troškova iz prethodne godine	(1.102)	(492)
Otpisane obaveze	(695)	(12)
Obračunata kamata na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznata u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	17	(278)
Prihod od dividendi priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	(1.484)	(2.126)
Promjene na operativnoj imovini i obavezama:		
Neto povećanje obavezne rezerve kod CBBH	(7.311)	(76.735)
Neto povećanje plasmana kod drugih banaka	(150.710)	(32.969)
Neto povećanje kredita datih klijentima, prije umanjivanja vrijednosti	(130.562)	(52.795)
Neto povećanje ostale imovine i potraživanja, prije umanjivanja vrijednosti	(18.910)	(9.266)
Neto smanjenje imovine namjenjene prodaji	455	-
Neto povećanje / (smanjenje) obaveza prema bankama – depoziti	70.822	(21.316)
Neto povećanje obaveza prema klijentima	100.385	253.050
Neto povećanje ostalih obaveza	27.004	7.743
	(5.326)	175.239
Plaćeni porez na dobit	(8.353)	(8.395)
NETO NOVAC (KORIŠTEN) / OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	(13.679)	166.844
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
(Nabavka) / prilivi od finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, neto	(15.233)	1.904
Prilivi / (nabavka) od prodaje finansijske imovine koja se drži do dospelja, neto	7.377	(3.170)
Ulaganja u zavisna društva	-	(5.126)
Primljene dividende	1.484	2.126
Nabavka materijalne i nematerijalne imovine	(11.689)	(8.110)
Prilivi od prodaje materijalne imovine	133	122
NETO NOVAC KORIŠTEN U INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(17.928)	(12.254)
FINANSIJSKE AKTIVNOSTI		
Otplate obaveza po uzetim kreditima, neto	(4.597)	(23.171)
Plaćene dividende	(45.232)	(61.515)
NETO NOVAC KORIŠTEN U FINANSIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(49.829)	(84.686)
NETO (SMANJENJE) / POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKIVALENATA	(81.436)	69.904
NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE	874.376	804.472
NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA KRAJU GODINE	792.940	874.376

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

Nekonsolidovani izvještaj o promjenama na kapitalu

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Dionička premija	Revalorizacije rezerve za finansijsku imovinu	Regulatorne rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. decembra 2015.	247.167	4.473	124	102.443	175.025	529.232
Raspodjela dividende	-	-	-	-	(61.515)	(61.515)
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	52.529	52.529
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	24	-	-	24
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	24	-	52.529	52.553
Stanje 31. decembra 2016.	247.167	4.473	148	102.443	166.039	520.270
Raspodjela dividende	-	-	-	-	(45.232)	(45.232)
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	72.620	72.620
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	77	-	-	77
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	77	-	-	72.697
Stanje 31. decembra 2017.	247.167	4.473	225	102.443	193.427	547.735

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

Napomene uz nekonsolidovane finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. Opći podaci

Historija i osnivanje

Raiffeisen Bank dd Bosna i Hercegovina, Sarajevo ("Banka") je dioničko društvo sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, koje je počelo sa radom 1993. godine. Glavne djelatnosti Banke su:

1. primanje i plasiranje depozita;
2. primanje depozita po viđenju i oročenih depozita;
3. davanje dugoročnih i kratkoročnih kredita i izdavanje dugoročnih i kratkoročnih garancija lokalnim tijelima, preduzećima, stanovništvu, privatnim osobama i drugim kreditnim institucijama koje se bave finansijskim najmovima i transakcijama u stranoj valuti;
4. aktivnosti na međubankarskom tržištu;
5. obavljanje unutrašnjeg i vanjskog platnog prometa;
6. mjenjačke i ostale redovne bankarske usluge;
7. pružanje bankarskih usluga putem razvijene mreže filijala u Bosni i Hercegovini.

Banka posluje kroz jedan poslovni i geografski segment, a to je pružanje bankarskih usluga u Bosni i Hercegovini.

Registrovano sjedište Banke je u ulici Zmaja od Bosne bb, Sarajevo. Na dan 31. decembar 2017. godine, Banka je imala 1.320 zaposlenih (31. decembar 2016.: 1.312 zaposlenih).

Nadzorni odbor

Hannes Moesenbacher	Predsjednik
Peter Lennkh	Zamjenik predsjednika
Peter Jacenko	Član
Johannes Kellner	Član
Markus Kirchmair	Član
Zinka Grbo	Nezavisni član od 19. januara 2018. godine
Jasmina Selimović	Nezavisni član od 19. januara 2018. godine

Uprava Banke

Karlheinz Dobnigg	Direktor, član Uprave
Heribert Fernau	Izvršni direktor
Mirha Hasanbegović	Izvršni direktor
Maida Zahirović Salom	Izvršni direktor
Ante Odak	Izvršni direktor

Odbor za reviziju

Wolfgang Kettner	Predsjednik
Fikret Hadžić	Član
Nedžad Madžak	Član
Abid Jusić	Član
Vojislav Puškarević	Član

2. Usvajanje novih i revidiranih standarda

2.1. Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeće izmjene postojećih standarda, izdatih od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući period:

- Izmjene MRS 7: "Izvještaj o novčanim tokovima" – Inicijativa za objavljivanje (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- Izmjene MRS 12: "Porez na dobit" – Priznavanje odgođene porezne imovine od nerealiziranih gubitaka (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- Izmjene MSFI 12 uslijed "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014. – 2016.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 12 će biti na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2017.).

Usvajanje spomenutih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvoj promjeni računovodstvenih politika Banke.

2.2. Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 9: "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 15: "Prihodi iz ugovora s kupcima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 16: "Najmovi" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- MSFI 17: "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2021.);
- Izmjene MSFI 2: "Plaćanje temeljeno na dionicama" – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 4: "Ugovori o osiguranju" – Primjena MSFI 9: "Finansijski instrumenti" s MSFI 4: "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. ili kad MSFI 9: "Finansijski instrumenti" bude primijenjen prvi put);
- Izmjene MSFI 10: "Konsolidovani finansijski izvještaji" i MRS 28: "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate" – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata (stupanje na snagu odgođeno na neodređeni period dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela);
- Izmjene MRS 28: "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate" – Dugoročni interesi u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- Izmjene MRS 40: "Ulaganja u nekretnine" – Prijenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 1 i MRS 28 uslijed: "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014 – 2016.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 1 i MRS 28 će biti na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene različitih standarda uslijed "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2015 – 2017.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- IFRIC 22: "Transakcije u stranim valutama i razmatranje pretplata" (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- IFRIC 23: "Nesigurnosti u poreznom tretmanu" (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2019.)

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenje prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan utjecaj na nekonsolidovane finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne primjene, osim za MSFI 9. Uprava trenutno analizira uticaj MSFI 9 na nekonsolidovane finansijske izvještaje Banke.

2.3. MSFI 9: "Finansijski instrumenti"

Kao osnova za klasifikaciju dužničke imovine koristi se poslovni model subjekta za upravljanje finansijskom imovinom i ugovorne karakteristike novčanog toka finansijske imovine. Shodno tome dužničke instrumente treba mjeriti po amortiziranom trošku ako je:

- poslovni model držanje finansijske imovine isključivo za prikupljanje ugovornih novčanih tokova,
- ugovorni novčani tokovi isključivo odražavaju isplate glavnica i kamata.

Svi ostala dužnički instrumenti i instrumenti kapitala, uključujući i investicije u složene kreditne instrumente i dužničke vrijednosne papire, moraju biti priznata po fer vrijednosti i prikazuju se kroz bilans uspjeha, osim investicija u vlasničke vrijednosne instrumente koji se ne drže radi trgovine, koji se mogu zabilježiti u bilansu uspjeha ili u rezervi.

Zahtjevi novog standarda na području umanjenja vrijednosti temelje se na modelu očekivanih kreditnih gubitaka te zamjenjuje trenutni MRS 39 model nastalih gubitaka. Novi model očekivanog kreditnog gubitka uključuje tri faze pristupa pri čemu se finansijska sredstva kreću kroz faze kako se njihova kreditna kvaliteta mijenja. U prvoj fazi očekivani gubitak se računa za period koji je jednak 12 mjeseci, a za naredne dvije faze očekivani gubici se računaju za cjelokupan životni vijek instrumenta.

Banka je u procesu procjene pregleda ugovornih karakteristika portfolija, te je procijenila da će većinski dio portfolija kredita datih klijentima biti mjeren prema amortizacijskom trošku, a portfolio vrijednosnih papira po fer vrijednosti. Procjene pokazuju da prelazak na novi standard nema značajnijih efekata na umanjenje vrijednosti imovine i potencijalnih obaveza (procijenjeni iznos je 5.584 hiljade KM, odnosno 1,02% u odnosu na ukupni kapital na 31. decembar 2017. godine).

3. Sažetak temeljnih računovodstvenih politika

Izjava o usklađenosti

Ovi nekonsolidovani finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") koji su objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

Vremenska neograničenost poslovanja

Nekonsolidovani finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Banka biti sposobna realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnova za prezentiranje

Ovi nekonsolidovani finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, izuzev revalorizacije određenih stavki finansijskih instrumenata.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim nekonsolidovanim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorrigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Banka može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Nekonsolidovani finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Banke. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje nekonsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim nekonsolidovanim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Banka je matica u okviru Raiffeisen Bank Grupe (Grupa), konsolidovani finansijski izvještaji Grupe će biti izdati odvojeno.

Računovodstvene politike navedene u nastavku dosljedno su primjenjivane na sve periode prikazane u ovim nekonsolidovanim finansijskim izvještajima.

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za obračunski period na koji se odnosi metodom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće novčane tokove (uključujući sve naknade na plaćene i primljene stavke koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcija i ostalih premija ili popusta) tokom očekivanog trajanja finansijske imovine / obaveza ili, gdje je to prikladno, tokom kraćeg perioda.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje kredita i drugih kreditnih instrumenata Banke.

Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene.

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Poreski rashod se temelji na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanog u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u nekonsolidovanim finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum izvještavanja i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret glavnice, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice.

Odgodena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

Ulaganja u zavisna društva

Zavisno društvo je subjekt koji je pod kontrolom Banke. Banka kontrolu nad zavisnim društvom zasniva kada je izložena promjenjivim prinosima, ili ima pravo na iste, po osnovu sudjelovanja u subjektu i mogućnostima da utiče na te prinose posredstvom moći nad zavisnim društvom.

Ulaganja u zavisna društva su u ovim nekonsolidovanim finansijskim izvještajima prikazana po trošku stjecanja, umanjena za umanjenje vrijednosti individualne investicije, ukoliko je to potrebno.

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt, uključujući i neuspostavljeni subjekt kao što je partnerstvo, u kojem Banka ima značajan uticaj, ali koji nije ni zavisno društvo, niti zajedničko ulaganje. Značajan uticaj je moć sudjelovanja u odlukama o finansijskim i poslovnim politikama subjekta koji je predmet ulaganja, ali nije i kontrola, niti zajednička kontrola nad tim politikama.

Ulaganja u pridružena društva su u ovim nekonsolidovanim finansijskim izvještajima prikazana po trošku sticanja, umanjena za umanjenje vrijednosti individualne investicije, ukoliko je to potrebno.

Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ("CBBH") i stanja na žiro računima kod drugih banaka.

Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod CBBH, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBiH je iznos koji su obavezne izdvojati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odmah se priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

a) Finansijska imovina

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja imovine definirana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenima u skladu konvencijama na predmetnom tržištu.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "po fer vrijednost kroz bilans uspjeha", "raspoloživa za prodaju", "koja se drži do dospeljeća" i "kreditni i potraživanja".

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja (uključujući sve naknade za plaćene ili primljene poene koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, troška transakcije i ostalih premija i rabata) kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Finansijski instrumenti koji su "iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha", "u posjedu do dospeljeća" i "dati krediti i potraživanja" priznaju prihod na temelju efektivne kamatne stope.

Kreditni i potraživanja

Kreditni, plasirani depoziti i ostala potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao "kreditni i potraživanja". Isti nastaju kad Banka daje novac dužniku bez namjere istovremene prodaje tih potraživanja ili prodaje u bliskoj budućnosti.

Kreditni i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti uvećani za inkrementalne troškove. Nakon početnog priznavanja, kreditni i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kada bi priznavanje kamate bilo nematerijalno.

Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Banka imovinu klasifikuje kao finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kada se imovina drži kao "namijenjena za trgovanje" ili je inicijalno određena kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina je klasifikovana kao "namijenjena za trgovanje" ako:

- je nabavljena s ciljem prodaje u bliskoj budućnosti; ili
- je dio identifikovanog portfolija finansijskih instrumenata koje Banka drži zajedno, i koja se ponaša po šablonu kratkoročne zarade; ili
- je imovina derivativni instrument koji nije okarakterisana kao efektivni hedžing instrument.

Finansijska imovina može biti priznata kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti iako nije "namijenjena za trgovanje" ako:

- takva klasifikacija eliminiše ili značajno reducira nekonzistentnost mjerenja i priznavanja koja bi inače nastala; ili
- je finansijska imovina dio grupe finansijske imovine ili obaveza čiji je učinak mjeren na bazi fer vrijednosti, u skladu s dokumentovanim upravljanjem rizika Banke ili njenom investicijskom strategijom, i informacijama oko internog grupisanja imovine na toj osnovi; ili
- je dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa, a prema MRS 39 koji kaže da svi elementi ovakvog kombinovanog ugovora mogu biti okvalifikovani kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina priznata kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti prikazuje se prema fer vrijednosti, sa rezultantnom dobiti ili gubitkom prikazanom u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Neto dobit ili gubitak priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti treba da sadrži bilo kakvu dividendu ili kamatu koja se odnosi na tu imovinu. Fer vrijednost finansijske imovine određuje se na način opisan u Napomeni 37.

Finansijska imovina u posjedu do dospeljeća

Obveznice i trezorski zapisi sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospeljeća, za koje Banka ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospeljeća, klasifikuju se kao imovina u posjedu do dospeljeća. Knjiže se i po trošku amortizacije koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenu za umanjenje vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Kotirane dionice i vrijednosni papiri s mogućnošću otkupa koje drži Banka i kojima se trguje na aktivnim tržištima se klasifikuju kao "raspoloživa za prodaju" i vode po fer vrijednosti. Fer vrijednost se određuje na način opisan u Napomeni 37. Dobit i gubitak koji nastaju zbog promjena u fer vrijednosti se priznaju direktno kao kapital tj. revalorizacija rezerve sa izuzetkom gubitaka po umanjenju vrijednosti, kamate kalkulisane po metodu efektivne kamatne stope, i dobiti i gubitaka po osnovu kursnih razlika na monetarnim sredstvima, koji se priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. U slučaju prodaje imovine ili značajnog umanjenja njene vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak koja je prethodno bila priznata kao revalorizaciona rezerva se uključuje u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti perioda.

Dividende po ovim sredstvima se priznaju u bilans uspjeha kada Banka uspostavi pravo da prima uplate.

Fer vrijednost finansijske imovine "raspoložive za prodaju", denominirane u stranoj valuti se određuje u toj valuti i preračunava se po važećoj kursnoj stopi na datum izvještajnog perioda. Promjena u fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kursa i koja rezultira promjeni amortizovanog troška imovine priznaje se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, dok se ostale promjene priznaju kao promjene u kapitalu.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina, osim finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, se vrednuje sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće strane pod ugovorom; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju kamata ili glavnice; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Pojedinačno značajna finansijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Preostala finansijska imovina provjerava se na grupnoj osnovi. Pojedinačno značajna finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi. U svrhu grupne procjene umanjenja vrijednosti, finansijska imovina grupiše se na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi te finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine po amortizovanom trošku se umanjuje upotrebom konta umanjenja vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko konta umanjenja vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret konta umanjenja vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti konta umanjenja vrijednosti se priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Sa izuzetkom vlasničkih instrumenta "raspoloživih za prodaju", ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja kroz izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti priznato.

U vezi sa vlasničkim instrumentima "raspoloživim za prodaju", svako sljedeće povećanje u fer vrijednosti nakon priznavanja gubitaka od umanjenja se priznaje direktno u kapital.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Banka ne prenese i zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva, i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Banka nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

b) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti koje je izdala Banka

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je bilo koji ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Banka izdala knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji su inicijalno mjerene po fer vrijednosti i naknadno su mjerene po većem od:

- iznosa obaveze u ugovoru, kako je utvrđeno u skladu sa MRS 37: "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina"; ili
- iznosa inicijalno priznatog i, gdje je to odgovarajuće, umanjenog za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu sa politikama priznavanja prihoda koji su gore utvrđeni.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasifikovane kao finansijske obaveze "iskazane po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili kao "ostale finansijske obaveze". Banka nema finansijske obaveze po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze prema bankama, klijentima i subordinirani dug, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove.

Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Značajna investicijska održavanja i zamjene se kapitalizuju. Imovina u izgradnji, koje se grade u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja.

Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade. Takva imovina se reklasifikuju na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu koja je kako slijedi:

Zgrade	1,3%
Namještaj i automobili	10%-14%
Računari	33,3%
Ostala oprema	7%-15%
Nematerijalna imovina	20%-100%

Dobici ili gubici od otpisa ili otuđenja materijalne imovine utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa te imovine i priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Umanjenja

Na svaki datum izvještajnog perioda Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknativa vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije opozivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Ulaganja u investicijske nekretnine

Ulaganja u investicijske nekretnine obuhvataju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje, i početno se mjere po trošku nabavke, uključujući transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, ulaganja u nekretnine mjere se po trošku nabavke umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu i obračunava se na osnovu procijenjenog životnog vijeka sredstva, korištenjem linearnih metode kako slijedi:

Zgrade	1,3%
--------	------

Naknade zaposlenicima

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziona, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Banka gore navedene doprinose plaća u korist penzijskog i zdravstvenog fonda Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou), Republike Srpske i Brčko Distrikta.

Nadalje, topli obrok, prijevoz sa i na posao i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvještaju o bilansu uspjeha i ostale sveobuhvatne dobiti u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine za odlazak u penziju

Banka pravi rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u iznosu od 3 prosječne mjesečne plate zaposlenog ili 3 prosječne plate na nivou Federacije Bosne i Hercegovine prema posljednjem objavljenom izvještaju Federalnog zavoda za statistiku, u zavisnosti šta je za zaposlenog povoljnije.

Banka knjiži troškove otpremnina za odlazak u penziju u periodu u kojem su otpremnine zarađene.

Preračunavanje strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u izvještaj o bilansu uspjeha i ostale sveobuhvatne dobiti perioda.

Banka vrednuje svoju imovinu i obaveze prema srednjem kursu CBBH koji je važeći na datum izvještajnog perioda. Kursevi CBBH za najznačajnije valute koje je Banka primjenjivala u izradi bilansa na izvještajne datume su kako slijedi:

31. decembar 2017.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,630810 KM
31. decembar 2016.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,855450 KM

Rezervisanja

Banka priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Banke određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene redovne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Rezerva za kreditne gubitke formirane iz dobiti

Rezerva za kreditne gubitke formirana iz dobiti priznaje se u skladu s propisima Agencije za bankarstvo FBiH ("FBA") te nije raspodjeljiva.

Regulatorna rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA

Za potrebe ocjene adekvatnosti kapitala i priznavanja rezervi za kreditne gubitke formirane iz dobiti u kapitalu i rezervama, u skladu sa lokalnim propisima i relevantnim propisima FBA, Banka također računa i rezervisanja u skladu sa tim propisima. Relevantni plasmani klasifikuju se u odgovarajuće grupe za potrebe FBA u skladu sa navedenim propisima ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja te rezervišu u skladu sa propisanim postocima rezervisanja.

Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA uključuju i specifična i opšta rezervisanja. Opšta rezervisanja se ponovo uključuju kao Tier 2 kapital u izračun adekvatnosti kapitala u skladu sa propisima FBA.

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima raspoređuje se u zadržanu dobit.

Revalorizacione rezerve za ulaganja

Revalorizacione rezerve za ulaganja uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici.

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

4. Značajne računovodstvene procjene i ključni izvori procjene neizvjesnosti

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3., Uprava Banke donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem iskustvu i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednom finansijskom periodu.

Vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina

Kao što je opisano u Napomeni 3., Banka pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina na kraju svakog izvještajnog perioda.

Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja

Kao što je opisano u Napomeni 3., na kraju svakog izvještajnog perioda, Banka ocjenjuje pokazatelje umanjena vrijednosti kredita i potraživanja i njihov uticaj na procijenjene buduće tokove iz kredita i potraživanja.

Gubici od umanjena vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za vanbilansnu izloženost

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Potreba za umanjnjem vrijednosti bilansne i vanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesečno. Gubici od umanjena vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost kredita pravnim osobama i građanima, te kao rezervisanja za obaveze i troškove koje proizlaze iz izvanbilansne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu neiskorištenih okvirnih kredita i garancija. Umanjenja vrijednosti se također razmatraju za kreditnu izloženost bankama te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti te gdje primarni rizik umanjena nije kreditni rizik. Vezano za finansijsku imovinu koja se vodi po amortizovanom trošku, Banka najprije procjenjuje postoji li objektivni dokaz o umanjnjem vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna i grupno za imovinu koja nije pojedinačno značajna.

Kod procjene kolektivnog umanjena vrijednosti, razmatraju se sljedeće opšte smjernice:

- budući novčani tokovi za homogeni segment/grupu proizvoda se procjenjuju na osnovu iskustva o istorijskom gubitku za imovinu sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika;
- informacije o stopama historijskog gubitka se primjenjuju konzistentno na definisane homogene segmente/grupe;
- iskustvo o istorijskom gubitku se prilagođava na temelju trenutnih podataka koji se mogu promatrati tako da je konzistentno s tekućim uslovima;
- metodologija i pretpostavke korištene za procjenu budućih novčanih tokova se redovito revidiraju, i po potrebi ažuriraju.

Kao što je objašnjeno u nastavku, Banka također izračunava rezervisanja u skladu s propisima FBA, uz procjenu umanjena vrijednosti u skladu sa MSFI. Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA, Banka ne priznaje u svojim knjigama, nego one čine osnovu za izračun adekvatnosti kapitala, a u prethodnim godinama i osnovu za alokaciju u neraspodjeljive rezerve unutar kapitala i rezervi.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Kao što je opisano u Napomeni 37., Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Finansijski instrumenti, osim kredita i potraživanja, i finansijske imovine koja se drži do dospeljeća, vrednuju se analizom diskontovanih novčanih tokova na osnovu pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na berzi uključuju neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

5. Prihodi od kamata i slični prihodi

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Stanovništvo	111.081	114.544
Privredna društva	37.317	36.459
Finansijska imovina u posjedu do dospeljeća	2.929	3.075
Strane banke	920	486
Domaće banke	4	-
Ostalo	16	17
	152.267	154.581

6. Rashodi od kamata i slični rashodi

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Stanovništvo	16.190	20.069
Privredna društva	6.253	5.758
Strane banke	6.221	6.541
Domaće banke	3	8
Ostalo	1.171	363
	29.838	32.739

7. Prihodi od naknada i provizija

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Transakcije sa stanovništvom	33.082	30.887
Platni promet	26.526	25.997
Konverzije stranih valuta	7.603	7.544
Održavanje računa	7.372	6.640
Kredit i garancije	6.977	8.079
Ostalo	4.510	4.907
	86.070	84.054

8. Rashodi od naknada i provizija

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Transakcije po kartičnim računima	12.081	10.742
Usluge CBBH	1.729	1.097
Naknade za garancije	1.039	1.188
S.W.I.F.T. usluge	717	737
Korespondentni računi	522	529
SMS usluge	380	312
Unutrašnji platni promet	49	50
Ostalo	1.128	1.041
	17.645	15.696

9. Neto prihodi iz investicijskog poslovanja

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Pozitivne kursne razlike iz poslovanja	10.547	9.934
Prihodi od kamata po obveznicama po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (Napomena 20.)	2.940	3.111
Prihod od dividendi	1.484	2.126
Usklađenja fer vrijednosti obveznica po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (Napomena 20.)	(2.401)	(1.049)
Negativne kursne razlike po osnovu poravnanja sa CBBH	(26)	(169)
Neto gubitak od prodaje obveznica po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	(81)	(57)
	12.463	13.896

10. Naplaćena otpisana potraživanja

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Kamata	4.231	4.612
Glavnica	132	458
	4.363	5.070

11. Ostali prihodi iz poslovanja

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Prihod od zakupa	1.361	1.326
Otpuštanje obračunatih troškova iz prethodne godine	1.102	492
Prihodi od otpisanih obaveza	695	12
Blagajnički viškovi	343	22
Prihod od prodaje materijalne imovine, neto	10	77
Ostali prihodi	4.062	961
	7.573	2.890

12. Administrativni troškovi

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Bruto plate	39.744	40.022
Ostali troškovi zaposlenih	10.382	11.512
Premije osiguranja štednih uloga i kredita	8.341	7.811
Troškovi tekućeg održavanja	8.154	7.470
Usluge	5.528	5.842
Zakupnine	4.525	4.311
Troškovi reprezentacije i marketinga	3.926	4.012
Troškovi konsultantskih usluga	3.805	4.098
Telekomunikacije	3.334	4.073
Premije osiguranja imovine	2.483	2.516
Naknada supervizoru – FBA	2.428	2.288
Troškovi energije	1.848	1.978
Materijalni troškovi	1.483	1.510
Porezi i troškovi administracije	641	757
Troškovi zadnje rate gratis	579	407
Obrazovanje	546	718
Troškovi profesionalnih usluga	401	231
Troškovi prevoza	241	208
Donacije	232	171
Komunalne usluge	207	210
Otpisi	1	7
Ostali administrativni troškovi	3.131	2.498
	101.960	102.650

13. Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Umanjenje vrijednosti za kredite date klijentima (Napomena 18.)	26.233	22.685
Sudski sporovi (Napomena 30.)	2.588	3.564
Umanjenje vrijednosti ostale imovine i potraživanja (Napomena 24.)	631	3.934
Umanjenje vrijednosti imovine namijenjene prodaji	61	36
(Otpuštanje) / umanjeње vrijednosti za potencijalne i preuzete obaveze (Napomena 30.)	(3.330)	7.226
Otpuštanje rezervisanja za ostale naknade zaposlenim po MRS 19, neto (Napomena 30.)	(2.099)	(401)
Umanjenje vrijednosti ulaganja u zavisna društva (Napomena 22.)	-	3.248
Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina (Napomena 26.)	-	533
	24.084	40.825

14. Porez na dobit

Ukupan porez priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se može prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Tekući porez na dobit	8.353	8.395
Odgođeni porez na dobit	525	15
	8.878	8.410

Usklađenje oporezive dobiti iskazane u poreskom bilansu sa računovodstvenom dobiti može se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Dobit prije poreza na dobit	81.498	60.939
Porez na dobit po stopi od 10%	8.150	6.094
Efeti nepriznatih rashoda	1.743	3.231
Efeti nepriznatih prihoda	(1.540)	(912)
Efeti poreznih poticaja	(111)	(34)
Poresko usklađenje – prema zakonima Republike Srpske i Brčko Distrikta	111	16
Tekući porez na dobit	8.353	8.395
Efektivna poreska stopa	10,25%	13,78%

Promjena u odgođenoj poreznoj imovini se može prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Stanje na početku godine	816	831
Otpuštena odgođena porezna imovina	(525)	(15)
Stanje na kraju godine	291	816

15. Novac i novčani ekvivalenti

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Žiro račun u domaćoj valuti kod CBBH	407.251	499.657
Novac u blagajni u domaćoj valuti	260.248	265.079
Novac u blagajni u stranoj valuti	95.886	64.834
Računi kod drugih banaka u stranoj valuti	29.554	44.805
Čekovi u stranoj valuti	1	1
	792.940	874.376

16. Obavezna rezerva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Obavezna rezerva	334.508	327.197
	334.508	327.197

Minimalna obavezna rezerva se izračunava kao procent prosječnog iznosa ukupnih depozita i pozajmljenih sredstava za svaki radni dan tokom 10 kalendarskih dana nakon perioda održavanja obavezne rezerve. Stope minimalne obavezne rezerve zaključno sa 30. junom 2016. godine su bile: 10% od ukupnih kratkoročnih depozita i pozajmljenih sredstava i 7% ukupnih dugoročnih depozita i pozajmljenih sredstava.

Od 1. jula 2016. godine primjenjuje se jedinstvena kamatna stopa od 10%-na ukupne kratkoročne i dugoročne depozite i pozajmljena sredstva.

Gotovina koja se drži kao obavezna rezerva na računu kod CBBH nije dostupna na korištenje bez specijalnog odobrenja CBBH i FBA.

17. Plasmani kod drugih banaka

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Zemlje OECD-a	335.427	184.717
	335.427	184.717
Očekivana realizacija:		
– u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	335.427	184.717
	335.427	184.717

Kamatna stopa na plasmane u EUR iznosila je od (0,05)% do 0,10% godišnje tokom 2017. godine, odnosno od (0,20)% do (0,60)% godišnje tokom 2016. godine, a na plasmane u USD od 0,60% do 1,75% godišnje tokom 2017. godine, odnosno od 0,32% do 1,20% godišnje tokom 2016. godine. Kamatna stopa na plasmane u ostalim valutama kretala se od (1,20)% do 2,00% godišnje tokom 2017. godine, odnosno od (2,00)% do 2,25% godišnje tokom 2016. godine.

18. Krediti dati klijentima

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Kratkoročni krediti:		
Kratkoročni krediti u domaćoj valuti	534.308	548.121
Kratkoročni krediti u stranoj valuti	86	183
	534.394	548.304
Dugoročni krediti:		
Dugoročni krediti u domaćoj valuti	587.045	281.958
Dugoročni krediti u stranoj valuti	1.278.147	1.470.338
	1.865.192	1.752.296
Ukupno krediti prije umanjenja vrijednosti	2.399.586	2.300.600
Manje:		
– Umanjenje vrijednosti zasnovano na individualnoj procjeni	(177.504)	(193.089)
– Umanjenje vrijednosti zasnovano na grupnoj procjeni	(19.547)	(18.305)
	2.202.535	2.089.206

Kratkoročni krediti odobreni su na period od 30 do 365 dana. Većina kratkoročnih kredita u domaćoj valuti odobrena je komitentima za obrtna sredstva. Dugoročni krediti odobravani su uglavnom stanovništvu za stambenu izgradnju i kupovinu automobila.

Promjene na umanjenju vrijednosti datih kredita mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Stanje na početku godine	211.394	184.002
Povećanje umanjenja vrijednosti (Napomena 13.)	26.233	22.685
Otpisi	(40.576)	4.707
Stanje na kraju godine	197.051	211.394

Ukupan iznos glavnice po kojoj je suspendovana kamata na dan 31. decembar 2017. i 31. decembar 2016. godine iznosio je 212.527 hiljada KM, odnosno 256.624 hiljade KM.

Analiza ukupnih kredita prije umanjenja vrijednosti po poslovnim granama se može prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Stanovništvo	1.418.617	1.384.855
Trgovina	489.342	458.864
Poljoprivreda, šumarstvo, rudarstvo i energetika	287.642	274.009
Transport, telekomunikacije i komunikacije	55.899	55.508
Usluge, finansije, sport, turizam	52.548	44.268
Građevinska industrija	39.337	37.853
Administrativne i druge javne ustanove	23.151	27.909
Ostalo	33.050	17.334
	2.399.586	2.300.600

Kamatne stope po kreditima na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
	Godišnja kamatna stopa		Godišnja kamatna stopa	
Domaća valuta				
Privredna društva	977.461	2,35%-18,00%	915.663	2,50%-18,00%
Stanovništvo	1.418.584	2,95%-18,00%	1.384.813	2,95%-18,00%
Strana valuta				
Privredna društva	3.507	2,35%-11,50%	82	2,50%-11,28%
Stanovništvo	34	2,95%-16,19%	42	2,95%-15,54%
	2.399.586		2.300.600	

19. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
S.W.I.F.T. Belgija	152	152
Sarajevska berza vrijednosnih papira	109	32
Registar vrijednosnih papira FBiH	32	32
	293	216

Promjene fer vrijednosti ove imovine su bile kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Stanje na početku godine	216	192
Dobit od promjene fer vrijednosti	77	24
Stanje na kraju godine	293	216

20. Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Državne obveznice	112.438	99.704
Dionice	1	1
	112.439	99.705

Državne obveznice

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Rumunija	84.299	86.654
Francuska	21.562	-
Belgija	6.577	7.464
Italija	-	3.593
Slovenija	-	1.993
	112.438	99.704

Kretanje fer vrijednosti ovih obveznica je bilo kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Stanje na početku godine	99.704	102.437
Kupovina / (prodaja ili dospjeće) tokom godine, neto	15.152	(1.962)
Smanjenje fer vrijednosti (Napomena 9.)	(2.401)	(1.049)
Prihod od kamata (Napomena 9.)	2.940	3.111
Naplaćena kamata	(2.957)	(2.833)
Stanje na kraju godine	112.438	99.704

Obveznice dopijevaju unutar perioda od 5. marta 2018. do 21. oktobra 2024. godine. Prihod od kamata na portfoliju obveznica za godinu koja je završila 31. decembra 2017. je iznosio 2.940 hiljada KM (2016.: 3.111 hiljada KM) (Napomena 9.).

Dionice

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Velprom d.d. Sanski Most	1	1
	1	1

21. Finansijska imovina u posjedu do dospijea

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Državne obveznice	101.397	116.241
Trezorski zapisi	30.949	23.482
	132.346	139.723

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Raiffeisen International AG, Austrija	34.401	-
Republika Srpska	30.949	24.137
Poljska	26.900	33.894
Federacija Bosne i Hercegovine	20.025	25.308
Austrija	8.186	8.535
Abn Amro Bank INV, Holandija	8.010	10.033
Vlada Kantona Sarajevo	3.713	-
Francuska	87	9.952
Belgija	75	27.864
	132.346	139.723

U 2017. godini Banka je kupila sljedeće vrijednosne papire:

- Obveznice izdate po osnovu stare devizne štednje i ratnih potraživanja od strane Federacije Bosne i Hercegovine nominalne vrijednosti 2,25 miliona KM. Kamata na kupljene obveznice iznosi 2,5% godišnje, datumi dospijea su između 30. septembra 2017. godine i 30. juna 2022. godine.
- Obveznice izdate za finansiranje dijela kapitalnih projekata i budžetskog deficita od strane Vlade Kantona Sarajevo nominalne vrijednosti 1,96 miliona KM i 1,75 miliona KM. Kamata na kupljene obveznice iznosi 2,85% odnosno 3,30% godišnje, dospijea ovih obveznica je 29. juna 2020. godine i 28. septembra 2022. godine.
- Trezorske zapise Federacije Bosne i Hercegovine nominalne vrijednosti 38,95 miliona KM sa prinosima do dospijea u rasponu od 0,1% do 0,4%. Iznos od 6 miliona KM dospio je 12. jula 2017. godine, 15 miliona KM dospjelo je 26. jula 2017. godine, 14 miliona KM dospjelo je 9. augusta 2017. godine, 3,25 miliona KM dospjelo je 22. novembra 2017. godine i 700 hiljada KM dospjelo je 6. decembra 2017. godine.
- Trezorske zapise Republike Srpske nominalne vrijednosti 48,78 miliona KM sa prinosom u rasponu od 0,30% do 1%. Iznos od 9 miliona KM je dospio 5. jula 2017. godine, 10 miliona KM je dospjelo 4. augusta 2017. godine, 6 miliona KM dospjelo je 8. septembra 2017. godine, 1,58 miliona KM je dospjelo 4. oktobra 2017. godine, 200 hiljada KM dospjelo je 8. decembra 2017. godine, dok ostatak od 31 milion KM dospijeva u toku 2018. godine.
- U toku decembra 2017. godine zaključeno je šest repo transakcija sa vrijednosnim papirima iz portfolija koji se drži do dospijea (HTM) u okviru ALM/Treasury segmenta. Transakcije su zaključene na period do 5. februara 2018. godine, uz repo stopu od (0,35%) godišnje. U zaključenim repo transakcijama kupljeni su vrijednosni papiri ukupne nominalne vrijednosti u iznosu 34 miliona KM na 31. decembar 2017. godine.

22. Ulaganja u zavisna društva

Zavisno društvo	Djelatnost	% udjela	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM				
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	Leasing	100%	10.051	10.051
Raiffeisen INVEST društvo za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo	Društvo za upravljanje fondovima	100%	946	946
Raiffeisen CAPITAL a.d. Banja Luka	Posredovanje u poslovima sa vrijednosnim papirima	100%	53	53
Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo	Usluge finansijskog savjetovanja	100%	-	1.457
			11.050	12.507

Na prijedlog Uprave Raiffeisen Special Asset Company d.o.o. Sarajevo Općinski sud u Sarajevu u likvidacionom postupku nad pravim licem Raiffeisen Special Asset Company d.o.o. Sarajevo, na ročištu održanom dana 10. novembra 2016. godine donio je Rješenje 65-0-L-553794-16-L kojim se zaključuje likvidacioni postupak nad pravim licem. Po pravosnažnosti ovog rješenja, pravno lice Raiffeisen Special Asset Company d.o.o. Sarajevo brisati će se iz registra Općinskog suda u Sarajevu, koje je upisano u matični broj subjekta 65-01-0473-08.

Promjene vrijednosti ulaganja u zavisna društva mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Stanje na početku godine	12.507	2.456
Smanjenje vrijednosti ulaganja u Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo	(1.457)	-
Prijenos sa ulaganja u pridružena društva (Napomena 23.)	-	8.173
Sticanje ulaganja u Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	-	5.126
Umanjenje vrijednosti ulaganja u Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo (Napomena 13.)	-	(3.248)
Stanje na kraju godine	11.050	12.507

Finansijske informacije o zavisnim društvima na dan 31. decembar 2017. godine su:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Ukupna imovina	Registrowani kapital	Ukupni kapital	Prihodi	Dobit / (gubitak) za period
Raiffeisen INVEST društvo za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo	1.695	559	1.548	2.113	989
Raiffeisen CAPITAL a.d. Banja Luka	165	355	156	80	(14)
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	120.543	15.406	17.179	11.032	1.773

23. Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo	Djelatnost	% udjela	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM				
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	Posredovanje u osiguranju	50,00%	2	2
			2	2

Promjene vrijednosti ulaganja u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Stanje na početku godine	2	8.175
Prijenos na ulaganja u zavisna društva (Napomena 22.)	-	(8.173)
Stanje na kraju godine	2	2

Finansijske informacije o pridruženom društvu Banke na dan 31. decembra 2017. godine bile su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Ukupna imovina	Registrovani kapital	Ukupni kapital	Prihodi	Dobit za period
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	6.017	4	5.519	4.983	3.900

24. Ostala imovina i potraživanja

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Potraživanja po osnovu spot transakcija i arbitraža u stranoj valuti	29.658	14.387
Potraživanja za poslovanje kreditnim karticama	17.199	14.809
Unaprijed plaćeni troškovi	2.294	2.460
Potraživanje za naknade	2.644	2.150
Ostali dati avansi	49	4
Unaprijed plaćene ostale takse	9	10
Ostala razgraničenja	2.086	2.768
Ostala imovina	12.552	11.713
	66.491	48.301
Manje: umanjenje vrijednosti	(5.565)	(5.655)
	60.926	42.646

Promjene na umanjenju vrijednosti ostale imovine i potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Stanje na početku godine	5.655	4.064
Povećanje umanjenja vrijednosti (Napomena 13.)	631	3.934
Otpisi	(721)	(2.343)
Stanje na kraju godine	5.565	5.655

25. Materijalna i nematerijalna imovina

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Građevine i zemljište	Vozila	Uredska oprema	Investicije u toku	Nematerijalna imovina	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje na dan 31. decembar 2015.	110.161	1.503	51.556	4.171	24.131	191.522
Nabavke	-	-	-	8.110	-	8.110
Prijenos (sa) / na	111	448	2.773	(6.465)	3.133	-
Prijenos na ulaganja u investicijske nekretnine (Napomena 26.)	(13.644)	-	-	-	-	(13.644)
Prijenos na sredstva namijenjena prodaji	-	-	-	(163)	-	(163)
Otpisi	-	(73)	(1.475)	-	-	(1.548)
Stanje na dan 31. decembar 2016.	96.628	1.878	52.854	5.653	27.264	184.277
Nabavke	-	-	-	11.689	-	11.689
Prijenos (sa) / na	1.481	119	5.485	(9.857)	2.772	-
Prijenos na sredstva namijenjena prodaji	-	-	-	(212)	-	(212)
Otpisi	-	(319)	(2.979)	-	(47)	(3.345)
Stanje na dan 31. decembar 2017.	98.109	1.678	55.360	7.273	29.989	192.409
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Stanje na dan 31. decembar 2015.	9.294	689	40.177	-	17.954	68.114
Amortizacija	1.332	226	3.396	-	2.330	7.284
Prijenos na ulaganja u investicijske nekretnine (Napomena 26.)	(958)	-	-	-	-	(958)
Otpisi	-	(64)	(1.439)	-	-	(1.503)
Stanje na dan 31. decembar 2016.	9.668	851	42.134	-	20.284	72.937
Amortizacija	1.170	237	3.459	-	2.337	7.203
Otpisi	-	(251)	(2.924)	-	(47)	(3.222)
Stanje na dan 31. decembar 2017.	10.838	837	42.669	-	22.574	76.918
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST						
Stanje na 31. decembar 2017.	87.271	841	12.691	7.273	7.415	115.491
Stanje na 31. decembar 2016.	86.960	1.027	10.720	5.653	6.980	111.340

26. Ulaganja u investicijske nekretnine

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Zgrade
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje na dan 31. decembar 2015.	26.449
Prijenos sa materijalne imovine (Napomena 25.)	13.644
Umanjenje vrijednosti ulaganja u nekretnine (Napomena 13.)	(533)
Stanje na dan 31. decembar 2016.	39.560
	-
Stanje na dan 31. decembar 2017.	39.560
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	
Stanje na dan 31. decembar 2015.	2.469
Amortizacija	358
Prijenos sa materijalne imovine (Napomena 25.)	958
Stanje na dan 31. decembar 2016.	3.785
Amortizacija	508
Stanje na dan 31. decembar 2017.	4.293
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST	
Stanje na dan 31. decembar 2017.	35.267
Stanje na dan 31. decembar 2016.	35.775

26.1 Mjerenje fer vrijednosti investicijskih nekretnina Banke

Fer vrijednost investicijskih nekretnina Banke bila je kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Zgrade	39.453	38.165
	39.453	38.165

Mjerenje fer vrijednosti investicijskih nekretnina Društva na dan 31. decembra 2017. godine za 8 objekata izvršeno je od strane procjenitelja zaposlenih unutar Banke koji posjeduju adekvatne kvalifikacije i potrebno iskustvo za procjenu fer vrijednosti nekretnina na relevantnim lokacijama.

Fer vrijednost investicijskih nekretnina utvrđena je korištenjem tržišnog pristupa koji reflektuje trenutnu vrijednost na tržištu uzimajući u obzir građevinsku vrijednost objekta i ostale faktore (faktor lokacije, upotrebljivosti, kvaliteta i ostale faktore). Nije bilo promjena u tehnici vrednovanja tokom godine.

27. Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Dugoročni krediti:		
Dugoročni krediti od stranih banaka i finansijskih institucija	66.428	70.187
Dugoročni krediti od domaćih banaka i finansijskih institucija	-	838
Manje: Tekuće dospijeeće dugoročnih obaveza po kreditima	(19.684)	(35.174)
	46.744	35.851
Kratkoročni krediti:		
Više: Tekuće dospijeeće dugoročnih kredita	19.684	35.174
Kratkoročni depoziti:		
Kratkoročni depoziti banaka u KM	19.609	1.338
Kratkoročni depoziti banaka u stranoj valuti	54.223	1.420
	73.832	2.758
Tekući računi:		
Tekući računi banaka u KM	5.570	7.273
Tekući računi banaka u stranoj valuti	12	18
	5.582	7.291
	145.842	81.074

Dugoročni krediti od ino banaka i nebankarskih kreditnih institucija dobijeni su od supranacionalnih i razvojnih banaka.

Kamatne stope na cjelokupan portfolio dugoročnih kreditnih linija od banaka i drugih finansijskih institucija za godinu koja je završila 31. decembra 2017. kamratne stope su na nešto nižim nivoima u odnosu na 2016. godinu. Tokom 2016. godine kamratne stope kretale su se u rasponu od 2% do 4,95% godišnje (fiksne stope) i 3M EURIBOR + 0,24% do 6M EURIBOR + 2,65% (varijabilne stope). Za godinu koja je završila 31. decembra 2017. kamratne stope kretale su se u rasponima od 0,5% do 6M EURIBOR + 2,60%.

28. Obaveze prema klijentima

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Depoziti po viđenju:		
Stanovništvo:		
U KM	625.239	607.018
U stranoj valuti	509.552	444.377
	1.134.791	1.051.395
Pravna lica:		
U KM	644.302	586.839
U stranoj valuti	209.241	218.853
	853.543	805.692
	1.988.334	1.857.087
Oročeni depoziti:		
Stanovništvo:		
U KM	239.672	257.792
U stranoj valuti	713.221	776.300
	952.893	1.034.092
Pravna lica:		
U KM	77.193	46.182
U stranoj valuti	270.855	251.529
	348.048	297.711
	1.300.941	1.331.803
	3.289.275	3.188.890

Tokom godine koja je završila 31. decembra 2017. godine kamatne stope su se kretale kako slijedi:

- depoziti po viđenju u KM 0,00% godišnje (2016.: 0,00% godišnje),
- depoziti po viđenju u stranim valutama 0,00% godišnje (2016.: 0,00% godišnje),
- kratkoročni depoziti od 0,01% do 1,60% godišnje (2016.: od 0,01% do 0,20% godišnje),
- dugoročni depoziti od 0,01% do 1,60% godišnje (2016.: od 0,01% do 1,30% godišnje).

29. Subordinirani dug

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Komercijalne banke – povezane strane	61.823	61.811
	61.823	61.811

Aktivna je jedna kreditna linija od povezanih lica odobrena 27. septembra 2013. godine, u ukupnom iznosu od 61.804 hiljade KM. Rok dospjeća ovog kredita je 31. decembar 2024. godine. Otplata kredita će biti jednokratno, u punom iznosu, na definisani datum otplate. Stanje subordiniranog duga na dan 31. decembra 2017. godine uključuje i obaveze po kamatama. Stanje subordiniranog duga na dan 31. decembra 2016. godine bio je također 61.804 hiljade KM, te isto uključuje i obaveze po kamatama.

U zavisnosti od odobrenja FBA, subordinirani dug se može iskoristiti kao dodatno povećanje kapitala za regulatorne svrhe.

30. Rezervisanja

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Rezervisanje za sudske sporove	16.211	13.623
Rezervisanje za zaposlene	5.917	8.016
Rezervisanje za potencijalne i preuzete obaveze	4.053	8.535
	26.181	30.174

Potencijalne i preuzete obaveze

Tokom svog poslovanja, Banka preuzima i kreditne obaveze koje se vode na računima u vanbilansnoj evidenciji, a koje se odnose na garancije, akreditive i neiskorišteni dio odobrenih kredita.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Potencijalne obaveze		
Neiskorišteni odobreni krediti	400.271	372.011
Okvirni sporazumi	167.672	135.837
	567.943	507.848
Preuzete obaveze		
Činidbene garancije	178.142	185.074
Plativne garancije	106.529	111.209
Akreditivi	16.515	20.590
Forward poslovi	3.618	-
Avansne garancije	322	61
	305.126	316.934
Ukupno potencijalne i preuzete obaveze	873.069	824.782

Promjene u rezervisanju za potencijalne i preuzete obaveze su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Stanje na početku godine	8.535	1.267
(Otpuštanje) / povećanje rezervisanja (Napomena 13.)	(3.330)	7.226
Smanjenje usljed plaćanja / Kursne razlike	(1.152)	42
Stanje na kraju godine	4.053	8.535

Ostale naknade zaposlenima

Promjene u rezervisanjima za ostale naknade zaposlenima bile su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Otprem- nine	Godišnji odmor	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2015.	5.640	2.777	8.417
Smanjenje zbog ponovnog mjerenja ili podmirenja bez troška (Napomena 13.)	(247)	(154)	(401)
Stanje na dan 31. decembar 2016.	5.393	2.623	8.016
Smanjenje zbog ponovnog mjerenja ili podmirenja bez troška (Napomena 13.)	(2.104)	5	(2.099)
Stanje na dan 31. decembar 2017.	3.289	2.628	5.917

Sudski sporovi

Promjene u rezervisanju za sudske sporove su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Stanje na početku godine	13.623	10.059
Povećanje rezervisanja (Napomena 13.)	2.588	3.564
Stanje na kraju godine	16.211	13.623

31. Ostale obaveze

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Obaveze nastale iz FX poslovanja	29.337	-
Obaveze na osnovu kartičnog poslovanja	8.194	6.088
Unaprijed naplaćena glavnica i kamata	7.251	7.254
Obaveze prema dobavljačima	6.208	7.369
Obaveze prema zaposlenim	6.088	5.260
Obaveze za ostale poreze	3.932	2.867
Odgođeni prihodi	2.692	5.493
Obaveze prema dioničarima za objavljene dividende	12	13
Ostale obaveze	2.074	6.412
	65.788	40.756

32. Dionički kapital

Kapital se sastoji od 988.668 redovnih dionica nominalne vrijednosti 250 KM. Vlasničkim instrumentima Banke se ne trguje na javnom tržištu i ovi nekonsolidovani finansijski izvještaji ne spadaju pod regulativu Komisije za vrijednosne papire u svrhu izdavanja bilo koje klase finansijskih instrumenata na javnom tržištu.

Vlasnička struktura Banke je kako slijedi:

Dioničari	Broj dionica	'000 KM	%
Raiffeisen SEE Region Holding GmbH, Beč, Austrija	988.620	247.155	99,99
Ostali dioničari	48	12	0,01
Ukupno	988.668	247.167	100,00

33. Osnovna zarada po dionici

Osnovna zarada po dionici izračunata je dijeljenjem dobiti koja je na raspolaganju dioničarima sa prosječnim brojem običnih dionica tokom godine.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Dobit na raspolaganju dioničarima	72.620	52.529
Ponderisani prosječni broj običnih dionica tokom godine	988.668	988.668
Osnovna zarada po dionici (KM)	73,45	53,13

Razrijeđena zarada po dionici nije izračunata, jer Banka nije izdala finansijske instrumente koji bi razrijeđivali osnovnu zaradu po dionici.

34. Komisioni poslovi

Banka upravlja sredstvima za i u ime trećih lica. Ova sredstva se vode odvojeno od imovine banke. Za ove usluge banka naplaćuje proviziju u iznosu od 1% od ukupno plasiranog novca.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Obaveze		
Stanovništvo	102	102
Vlada	4.561	4.756
Privredna društva	3.933	4.170
Ostali	76	77
	8.672	9.105
Imovina		
Kreditni dati privrednim društvima	3.647	3.649
Kreditni dati stanovništvu	5.025	5.456
	8.672	9.105

Banka ne daje nikakve garancije za komisione poslove. Vlasnici fondova snose kredit rizik.

35. Transakcije s povezanim stranama

Stanje sa povezanim stranama može se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Potraživanja		
Finansijska imovina u posjedu do dospijeca:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	34.401	-
Plasmani kod drugih banaka:		
Raiffeisen Landensbank Tirol AG, Innsbruck, Austrija	22.016	52.880
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	2.252	1.209
Novac i ekvivalenti novca:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	16.451	13.861
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	1.026	1.070
Raiffeisenbank a.d. Beograd, Srbija	9	110
Kreditni dati klijentima:		
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	5.000	-
Ostala potraživanja:		
Centralised Raiffeisen International Services & Payments	89	-
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	27	11.049
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	3	4
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	3	-
Raiffeisen CAPITAL a.d. Banja Luka	4	-
	81.281	80.183
Obaveze		
Subordinirani dug:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	61.804	61.804
Depoziti banaka i klijenata:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	39.697	6.964
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	17.035	7.753
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	5.008	2.333
Raiffeisen INVEST d.o.o. Sarajevo	1.429	543
Raiffeisen CAPITAL a.d. Banja Luka	203	288
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	25	3
Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo	-	1.084
Ostale obaveze:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	696	1.767
Centralised Raiffeisen International Services & Payments	7	40
	125.904	82.579

Tokom redovnog poslovanja ostvareno je nekoliko bankarskih transakcija s povezanim stranama. Te su transakcije obavljene pod komercijalnim uslovima i rokovima, te uz primjenu tržišnih stopa.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Prihod		
Prihod od kamata:		
Raiffeisen Landensbank Tirol AG, Innsbruck, Austrija	605	257
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	95	-
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	7	6
Prihod od naknada:		
Raiffeisen INVEST d.o.o. Sarajevo	606	935
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	409	390
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	26	26
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	31	31
Raiffeisen CAPITAL a.d. Banja Luka	6	3
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	1	1
Raiffeisen Bank Polska, Varšava, Poljska	-	6
Raiffeisen Banka d.d. Maribor, Slovenija	-	1
Ostali prihodi:		
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	1.101	2.120
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	940	524
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	674	5
Raiffeisen INVEST d.o.o. Sarajevo	21	25
Raiffeisen CAPITAL a.d. Banja Luka	7	10
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	-	1
	4.529	4.341

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Troškovi		
Troškovi kamata:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	5.128	4.850
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	185	190
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	44	21
Raiffeisen INVEST d.o.o. Sarajevo	12	6
Raiffeisen Landesbank Tirol AG	-	2
Troškovi naknada:		
Centralised Raiffeisen International Services & Payments	616	641
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	187	170
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	1	1
Konsultantske usluge:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	3.663	3.580
Ostali administrativni troškovi:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	1.282	1.813
Centralised Raiffeisen International Services & Payments	331	377
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	34	34
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	19	-
Raiffeisen Banka d.d. Maribor, Slovenija	2	-
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	1	43
Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo	-	10
Raiffeisenbank a.d. Beograd, Srbija	-	3
	11.505	11.741

Naknade Upravi i ostalim članovima menadžmenta:

Članovima Uprave isplaćene su tokom godine sljedeće naknade:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2017.	2016.
Neto plate	957	884
Porezi i doprinosi na plate	745	689
Ostale naknade	342	310
Porezi i doprinosi na ostale naknade	406	280
	2.450	2.164

36. Finansijski instrumenti

36.1 Upravljanje kapitalnim rizikom

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od 'kapitala' iskazanog u izvještaju o finansijskom položaju su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbijediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Dug	3.496.940	3.331.775
Kapital	445.292	417.827
Omjer duga i kapitala (%)	7,85	7,97

Dug je definisan kao obaveze prema klijentima, ostalim bankama i finansijskim institucijama kao što je prezentirano u napomenama 27., 28. i 29. Kapital uključuje dionički kapital, dioničku premiju, revalorizacione rezerve za ulaganja i zadržanu dobit.

Adekvatnost kapitala i korištenje neto-kapitala na dnevnoj osnovi prati Uprava Banke, uzimajući u obzir smjernice FBA, koje su razvijene u svrhu supervizije. Zahtijevane informacije se podnose FBA kvartalno.

FBA zahtjeva od svake banke: (a) da održava minimalni iznos neto (regulatornog) kapitala banke u iznosu 15 miliona KM; i (b) da održava odnos neto (regulatornog) kapitala i rizika ponderisane imovine u visini od minimalno 12%.

U okviru regulatornih aktivnosti i usklađivanja sa međunarodnim standardima regulatornog kapitala Upravni odbor FBA je dana 30. maja 2014. godine donio Odluku o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti. Odluka sadrži inovirani koncept regulatornog kapitala u odnosu na postojeći regulatorni okvir i faktičko stanje u bankarskom sistemu u BiH. Dodatno ovom odlukom se bliže utvrđuju minimalni standardi kapitala i minimalni standardi za kreiranje i provođenje programa za upravljanje kapitalom, koji je Banka dužna da osigura, kontinuirano održava i provodi, kao i dodatne mjere zaštite kapitala.

Neto kapital Banke podijeljen je u dva dijela:

- Tier 1 kapital ili Osnovni kapital: dionički kapital, dionička premija i zadržana dobit koja je od strane dioničara Banke raspoređena, na neodređeno vrijeme, za pokrivanje budućih finansijskih neto gubitaka (ako ih bude), umanjeni za nematerijalnu imovinu i odgođenu poresku imovinu; i
- Tier 2 kapital ili Dopunski kapital: opšte regulatorne rezerve prema FBA regulativi (izračunate isključivo za regulatorno izvještavanje) i kvalifikovani subordinirani dug, uvećani za pozitivne revalorizacione rezerve.

Rizik ponderisane aktive se mjeri na bazi četiri pondera klasifikovana prema prirodi svakog od sredstava i odražava procjenu kreditnog, tržišnog i ostalih rizika povezanih sa tim sredstvima, uzimajući u obzir prihvatljiv kolateral ili garancije. Sličan tretman je usvojen za izloženost po vanbilansnim pozicijama, sa određenim korekcijama u svrhu preciznijeg iskazivanja prirode potencijalnih gubitaka.

Na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine Banka je bila usaglašena sa svim eksterno nametnutim zahtjevima vezanim za kapital. Na dan 31. decembra 2017. godine, adekvatnost kapitala Banke iznosila je 15,00% (2016.: 15,6%).

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Osnovni kapital banke		
Dionički kapital	247.167	247.167
Dionička premija	4.473	4.473
Zadržana dobit	119.577	113.495
Odgođena poreska imovina	(291)	(816)
Nematerijalna imovina	(11.412)	(9.044)
Ukupno osnovni kapital	360.744	355.275
Dopunski kapital banke		
Opšte rezerve u skladu sa propisima FBA	38.419	36.177
Subordinirani dug	61.804	61.804
Pozitivne revalorizacijske rezerve	224	147
Ukupno dopunski kapital banke	100.447	98.128
Nedostajuće regulatorne rezerve	(633)	(1.973)
Neto kapital	460.558	451.430
Rizikom ponderisana aktiva (nerevidirano)	2.810.397	2.630.278
Ostala ponderisana aktiva (nerevidirano)	264.153	263.886
Ukupna ponderisana rizična aktiva	3.074.549	2.894.164
Adekvatnost kapitala (%)	15,00	15,60

36.2 Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovu mjerenja i na osnovu toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa finansijske imovine, finansijskih obaveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u Napomeni 3. uz ove nekonsolidovane finansijske izvještaje.

36.3 Kategorije finansijskih instrumenata

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Finansijska imovina		
Kredit i potraživanja:		
Novac i novčani ekvivalenti	792.940	874.376
Obavezna rezerva kod CBBH	334.508	327.197
Plasmani kod drugih banaka	335.427	184.717
Kredit dati klijentima	2.202.535	2.089.206
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	293	216
Finansijska imovina priznata po FV kroz bilans uspjeha	112.439	99.705
Finansijska imovina u posjedu do dospelja	132.346	139.723
Ostala potraživanja	29.337	-
	3.939.825	3.715.140
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku:		
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	145.842	81.074
Obaveze prema klijentima	3.289.275	3.188.890
Subordinirani dug	61.823	61.811
Ostale obaveze	29.337	-
	3.526.277	3.331.775

36.4 Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Sektori finansijska i rizika u Banci pružaju podršku poslovanju, koordiniraju pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgledaju i upravljaju finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik, rizik kamatne stope na fer vrijednost i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

36.5 Tržišni rizik

Tržišni rizici se definiraju kao rizici mogućih gubitaka usljed promjena tržišnih cijena pozicija trgovačke i bankarske knjige. Procjene tržišnih rizika se temelje na promjenama tečajeva valuta, promjenama kamatnih stopa, kamatnih spread-ova, cijena kapitala i roba, te drugih tržišnih parametara.

Upravljanje tržišnim rizicima Banke se sprovodi u skladu sa zakonima, odlukama i uputama lokalnih regulatora te u skladu sa standardima RBI Grupe (regulatorni okvir RBI Grupe i odluke RBI Board-a) i definirano je u internim pravilnicima, procedurama i politikama koje su predmet redovne revizije s ciljem usaglašavanja sa regulatornim promjenama, s ciljem unapređenja procesa upravljanja (tržišnim) rizicima u uslovima promjena tržišnih uvjeta, definiranih strategija i poslovnih ciljeva. Proces upravljanja tržišnim rizicima u sebi uključuje mitigaciju, procjenu i ograničavanje izloženosti prije preuzimanja rizika, te procjene i kontrole preuzetih rizika za cijeli portfelj Banke tj. za trgovačku i bankarsku knjigu. Pored postojanja ograničenja propisanih od strane regulatora, Banka ograničava izloženosti tržišnim rizicima u skladu sa svojim poslovnim strategijama usaglašenim na nivou RBI, procesom odobravanja proizvoda i sistemom limita na pozicije tržišnih rizika, tj. uspostavljaju se limiti na otvorenost pozicija tržišnih rizika, limiti na senzitivnost portfelja Banke na promjenu risk faktora, te sistem limita na VaR (vrijednost pod rizikom) na nivou segmenata (Assets and Liability Management-a i Capital Markets) i na nivou cijelog portfelja. Dodatno, za instrumente koji se vode po fer vrijednosti uspostavljaju se limiti na smanjenje tržišne vrijednosti tzv. stop loss limiti na gubitak.

Sastavni dio procesa upravljanja tržišnim rizicima je i stres testiranje portfelja Banke na ekstremne promjene tržišnih uslova i izračunavanje osjetljivosti vrijednosti portfelja Banke prema kriznim scenarijima te njihov utjecaj na finansijski rezultat. Stres testiranje ekstremnih promjena tržišnih uvjeta se vrši u RBI-u na dnevnoj osnovi.

Uslijed svojih aktivnosti Banka je izložena finansijskim rizicima promjena kurseva stranih valuta, promjena kamatnih stopa te cijena vrijednosnih papira koje drži u svom portfelju.

36.6 Upravljanje deviznim rizikom

Devizni rizik je rizik promjene tečajeva valuta portfelja Banke i postoji uvijek kada aktiva i pasiva u jednoj valuti nisu usaglašene po iznosima ili po ročnosti dospelja.

Banka ograničava izloženost deviznom rizikom limitima na otvorenost pozicija pojedinačnih valuta, limitom na ukupnu dugu odnosno kratku poziciju Banke, stop loss limitima i VaR limitima.

Knjigovodstvene vrijednosti za novčanu imovinu i novčane obaveze Banke denominirane u stranim valutama na dan izvještavanja su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	KM	EUR*	USD	Ostale valute	Ukupno
Na dan 31. decembra 2017.					
IMOVINA					
Novac i ekvivalenti novca	667.499	66.434	3.486	55.521	792.940
Obavezna rezerva kod CBBH	334.508	-	-	-	334.508
Plasmani kod drugih banaka	-	236.882	74.471	24.074	335.427
Kreditni datumi klijentima	924.267	1.278.268	-	-	2.202.535
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	142	151	-	-	293
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	105.862	6.577	-	112.439
Finansijska imovina u posjedu do dospelja	54.686	44.527	33.133	-	132.346
Ostala potraživanja	-	29.337	-	-	29.337
	1.981.102	1.761.461	117.667	79.595	3.939.825
OBAVEZE					
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	25.179	120.649	13	1	145.842
Obaveze prema klijentima	1.834.713	1.258.409	117.441	78.712	3.289.275
Subordinirani dug	-	61.823	-	-	61.823
Ostale obaveze	-	29.337	-	-	29.337
	1.859.892	1.470.218	117.454	78.713	3.526.277
Na dan 31. decembra 2016.					
Ukupna imovina	1.909.496	1.602.725	128.363	74.556	3.715.140
Ukupne obaveze	1.507.293	1.623.281	125.329	75.872	3.331.775

*saldna koja se odnose na valutnu klauzulu prezentirana u koloni EUR

36.6.1 Analiza osjetljivosti strane valute

Sljedeća tabela prikazuje pet najvećih vrijednosti pod rizikom (Value at Risk-VaR) zabilježenih na 31. decembar 2017. godine i njihove vrijednosti na 31. decembar 2016. godine. VaR vrijednosti su izračunate statističkim modelom uz 99% pouzdanosti i uz pretpostavku držanja portfelja konstantnim tokom 1 (jednog) dana.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	VaR	
	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Valuta		
USD	4	26
CNY	<1	<1
CHF	<1	<1
RSD	<1	<1
CAD	<1	<1

U sljedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na dvije strane valute za koje je zabilježena najveća VaR vrijednost za rizični faktor promjena vrijednosti valuta. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o realno mogućim promjenama valutnih kurseva.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Efekat USD		Efekat CNY	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Dobit ili gubitak	41	131	9	1

36.7 Rizik kamatne stope

Kamatni rizik odražava mogućnost gubitka profita i/ili erozije kapitala zbog promjene kamatnih stopa. To se odnosi na sve proizvode koji su osjetljivi na promjene kamatnih stopa. Ovaj rizik se sastoji od dva dijela: prihodne komponente i investicione komponente.

Prihodna komponenta ispoljava se u slučajevima kada aktivne i pasivne kamatne stope Banke nisu usklađene (plasmanski po fiksnim, a obaveze po promjenjivim kamatnim stopama i obrnuto).

Investiciona komponenta posljedica je inverzne relacije kretanja cijena vrijednosnih papira i kamatnih stopa. Banka se trenutno štiti od kamatnog rizika na način da vrši usklađivanje vrste kamatne stope (fiksna, promjenljiva i varijabilna), valute, referentne kamatne stope, te datuma promjene kamatne stope za sve proizvode koje ugovara (osjetljive na promjenu kamatnih stopa). Svaki nesklad u gore spomenutim elementima izlaže Banku kamatnom riziku.

36.7.1 BPV analiza osjetljivosti na promjene kamatnih stopa

Za pozicije kamatnog rizika se na dnevnom nivou vrši izračunavanje osjetljivosti na promjenu kamatne stope za jedan bazični poen pri paralelnom pomaku krivulje prinosa (Basis point value tj. 1 BPV) čime se dobija vrijednost porasta ili smanjenja sadašnje vrijednosti portfelja na određeni dan.

U donjoj tabeli su prikazane promjene sadašnje vrijednosti portfelja uz porast kamatne stope za 1 bazični poen na dan 31. decembar 2017. i 31. decembar 2016. godine, izražene u hiljadama KM za valute KM, EUR i USD, dok su za ostale valute promjene sadašnje vrijednosti nematerijalne.

Valuta	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM		
KM	(22)	(2)
EUR	32	97
USD	(2)	(6)
Ukupno BPV	8	89

U slučaju promjene (porasta) kamatnih stopa za 1 bazični poen (paralelni pomak krivulje prinosa za +0,01%) efekti na sadašnju vrijednost portfolija Banke na 31. decembar 2017. bi bili sljedeći:

- za KM – sadašnja vrijednost portfolija bi se smanjila za 22 hiljade KM tj. ostvario bi se gubitak
- za EUR – sadašnja vrijednost portfolija bi porasla za 32 hiljade KM tj. ostvarila bi se dobit
- za USD – sadašnja vrijednost portfolija bi se smanjila za 2 hiljade KM tj. ostvario bi se gubitak

Za promjenu krivulje prinosa za +50 bazičnih poena efekti na sadašnju vrijednost portfolija na dane 31. decembar 2017. i 31. decembar 2016. godine su prikazani u donjoj tabeli za valute sa materijalnom izloženošću:

Valuta	31.12. 2017.	31.12. 2016.
Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM		
KM	(1.121)	(96)
EUR	1.622	4.829
USD	(99)	(290)
Ukupno	401	4.443

U slučaju promjene (porasta) kamatnih stopa za 50 bazičnih poena (tj. paralelni pomak krivulje prinosa za 0,5%) efekti na sadašnju vrijednost portfolija Banke za valute KM, EUR i USD bi bili sljedeći:

- za KM – sadašnja vrijednost portfolija bi se smanjila za 1.121 hiljadu KM za pozicije na 31. decembar 2017. godine (smanjenje vrijednosti portfolija se povećalo za 1.025 hiljada KM u odnosu na 31. decembar 2016. godine);
- za EUR – sadašnja vrijednost portfolija bi se povećala za 1.622 hiljade KM za pozicije na 31. decembar 2017. godine (povećanje vrijednosti portfolija se smanjilo za 3.207 hiljada KM u odnosu na 31. decembar 2016. godine);
- za USD – sadašnja vrijednost portfolija bi se smanjila za 99 hiljada KM za pozicije na 31. decembar 2017. godine (smanjenje vrijednosti portfolija se smanjilo za 191 hiljadu KM u odnosu na 31. decembar 2016. godine).

36.8 Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na nemogućnost druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata. Izloženost kreditima se kontrolira ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Komisija za upravljanje rizikom.

Banka nema značajne izloženosti kreditnom riziku prema bilo kojoj trećoj strani ili stranama koje imaju slične karakteristike. Banka smatra da stranke imaju slične karakteristike ukoliko su povezane strane.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u nekonsolidovanim finansijskim izvještajima, umanjenja za gubitke zbog umanjenja predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Finansijska imovina	Imovina kojoj nije umanjena vrijednost			Imovina umanjene vrijednosti			Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost
	Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost	Nedospjeli krediti bez priznatog umanjenja	Dospjeli krediti bez priznatog umanjenja	Kreditni za koje je priznato umanjenje na grupnoj osnovi	Pojedinačno umanjene krediti (ukupna knjigovodstvena vrijednost)	Umanjenje vrijednosti	
Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM							
31. decembar 2017.							
Novac i novčani ekvivalenti	792.940	792.940	-	-	-	-	792.940
Obavezna rezerva kod CBBH	334.508	334.508	-	-	-	-	334.508
Plasmani kod drugih banaka	335.427	335.427	-	-	-	-	335.427
Kreditni dati klijentima:							
Javni sektor	13.325	13.325	-	-	-	-	13.325
Ostali finansijski i nefinansijski sektor	976.733	844.962	22.160	2.424	107.187	(86.373)	890.360
Stanovništvo	1.409.528	1.097.541	163.114	26.281	122.591	(110.678)	1.298.850
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	293	293	-	-	-	-	293
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	112.439	112.439	-	-	-	-	112.439
Finansijska imovina koja se drži do dospelja	132.346	132.346	-	-	-	-	132.346
Ostala potraživanja	29.337	29.337	-	-	-	-	29.337
	4.136.876	3.693.119	185.274	28.705	229.778	(197.051)	3.939.825
31. decembar 2016.							
Novac i novčani ekvivalenti	874.376	874.376	-	-	-	-	874.376
Obavezna rezerva kod CBBH	327.197	327.197	-	-	-	-	327.197
Plasmani kod drugih banaka	184.717	184.717	-	-	-	-	184.717
Kreditni dati klijentima:							
Javni sektor	17.127	17.127	-	-	-	-	17.127
Ostali finansijski i nefinansijski sektor	928.195	770.382	16.473	2.260	139.080	(100.513)	827.682
Stanovništvo	1.355.278	1.037.946	157.333	24.063	135.936	(110.881)	1.244.397
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	216	216	-	-	-	-	216
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	99.705	99.705	-	-	-	-	99.705
Finansijska imovina koja se drži do dospelja	139.723	139.723	-	-	-	-	139.723
	3.926.534	3.451.389	173.806	26.323	275.016	(211.394)	3.715.140

Kreditna izloženost i kolateral

Banka procjenjuje fer vrijednost kolaterala na temelju nadoknadivih iznosa kolaterala u slučaju da kolateral mora biti likvidiran ispod trenutnih tržišnih uvjeta. Različite vrste kolaterala nose različite razine rizika za banke.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Maksimala kreditna izloženost			
	Neto izloženost	Potencijalne obaveze/garancije	Ukupno	Procijenjena vrijednost kolaterala
31. decembar 2017.				
Novac i novčani ekvivalenti	792.940	-	792.940	-
Obavezna rezerva kod CBBH	334.508	-	334.508	-
Plasmani kod drugih banaka	335.427	42.668	378.095	-
Kreditni dati klijentima				
Javni sektor	13.325	1.497	14.822	5
Ostali finansijski i nefinansijski sektor	890.360	676.170	1.566.530	458.888
Ostalo	1.298.850	152.735	1.451.585	1.120.933
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	293	-	293	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	112.439	-	112.439	-
Finansijska imovina koja se drži do dospijeca	132.346	-	132.346	-
Ostala potraživanja	29.337	-	29.337	-
	3.939.825	873.070	4.812.895	1.579.826
31. decembar 2016.				
Novac i novčani ekvivalenti	874.376	-	874.376	-
Obavezna rezerva kod CBBH	327.197	-	327.197	-
Plasmani kod drugih banaka	184.717	55.358	240.075	-
Kreditni dati klijentima				
Javni sektor	17.127	1.813	18.940	-
Ostali finansijski i nefinansijski sektor	827.682	614.095	1.441.777	422.655
Ostalo	1.244.397	155.102	1.399.499	1.014.982
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	216	-	216	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	99.705	-	99.705	-
Finansijska imovina koja se drži do dospijeca	139.723	-	139.723	-
	3.715.140	826.368	4.541.508	1.437.637

Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti

Kreditni klijentima dospjeli manje od 90 dana se ne uzimaju u obzir za posebno umanjenje vrijednosti, osim ukoliko druge informacije pokazuju suprotno. Bruto iznosi kredita klijentima koji su dospjeli, ali za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Stanovništvo	Ostali finansijski i nefinansijski sektor	Ukupno
31. decembar 2017.			
Dospjeli do 30 dana	133.612	17.930	151.542
Dospjeli 31 do 90 dana	29.502	4.229	33.731
UKUPNO	163.114	22.159	185.273
31. decembar 2016.			
Dospjeli do 30 dana	132.081	14.130	146.211
Dospjeli 31 do 90 dana	25.251	2.344	27.595
UKUPNO	157.332	16.474	173.806

Kreditni koji imaju status neizmirenja obaveza, a za koje je priznato umanjenje vrijednosti

Klasifikacija kredita za koje je priznato umanjenje vrijednosti je sljedeća:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Stanovništvo	Ostali finansijski i nefinansijski sektor	Ukupno
31. decembar 2017.			
Kreditni koji imaju status neizmirenja obaveza – bruto	122.591	107.188	229.779
Umanjenje vrijednosti	(96.975)	(70.265)	(167.240)
Neto	25.616	36.923	62.539
Procijenjena vrijednost kolaterala	64.462	103.320	167.782
31. decembar 2016.			
Kreditni koji imaju status neizmirenja obaveza – bruto	135.936	139.080	275.016
Umanjenje vrijednosti	(98.356)	(79.682)	(178.038)
Neto	37.580	59.398	96.978
Procijenjena vrijednost kolaterala	62.132	134.602	196.773

36.9 Rizik likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Nadzornom odboru, koji je izgradio odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za upravljanje likvidnošću Banke. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od drugih banaka, kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda prognoziranje i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospijeca finansijske imovine i obaveza.

36.9.1 Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Banke za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontovanih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zaradene, osim na sredstva na koja Banke očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospijeće za nederivatnu finansijsku imovinu

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Ponderisana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	Od 4 mjeseca do 1 godine	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2017.							
Beskamatno	-	60.330	1	1	-	-	60.332
Instrumenti varijabilne kamatne stope	6,88%	1.217.022	48.470	208.927	932.646	541.067	2.948.132
Instrumenti fiksne kamatne stope	1,81%	444.832	166.138	294.124	326.301	49.745	1.281.140
		1.722.184	214.609	503.052	1.258.947	590.812	4.289.604
31. decembar 2016.							
Beskamatno	-	59.915	1	5	4	4	59.929
Instrumenti varijabilne kamatne stope	6,01%	1.218.891	51.265	215.468	893.912	496.177	2.875.713
Instrumenti fiksne kamatne stope	3,37%	381.802	146.488	242.651	273.589	46.016	1.090.546
		1.660.608	197.754	458.124	1.167.505	542.197	4.026.188

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za nederivatne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnice.

Dospijeće za nederivatne finansijske obaveze

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Ponderisana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	Od 4 mjeseca do 1 godine	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2017.							
Beskamatno	-	1.301.024	-	-	-	-	1.301.024
Instrumenti varijabilne kamatne stope	0,87%	380.581	5.372	18.623	63.679	27.774	496.029
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,93%	596.697	248.172	553.542	372.017	16.478	1.786.906
		2.278.302	253.544	572.165	435.696	44.252	3.583.959
31. decembar 2016.							
Beskamatno	-	1.018.861	-	2	12	18	1.018.893
Instrumenti varijabilne kamatne stope	0,87%	809.264	8.263	31.951	56.865	32.940	939.283
Instrumenti fiksne kamatne stope	1,81%	196.598	228.186	540.847	442.464	23.280	1.431.375
		2.024.723	236.449	572.800	499.341	56.238	3.389.551

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjele finansijske imovine.

37. Mjerenje fer vrijednosti

37.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mjere se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Sljedeća tabela daje informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ovih finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina / finansijske obaveze	Fer vrijednost na dan		Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.		
1) Nederivatna finansijska imovina namijenjena trgovanju (vidjeti Napomenu 20.)	Dužnički instrumenti koji kotiraju na berzi: <ul style="list-style-type: none"> Rumunija – 84.299 Belgija – 6.577 Francuska – 21.562 	Dužnički instrumenti koji kotiraju na berzi: <ul style="list-style-type: none"> Rumunija – 86.654 Belgija – 7.464 Italija – 3.593 Slovenija – 1.993 	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.
2) Nederivatna finansijska raspoloživa za prodaju (vidjeti Napomenu 19.)	Kapitalni instrumenti koji kotiraju na berzi u Belgiji – 152	Kapitalni instrumenti koji kotiraju na berzi u Belgiji – 152	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.
	Kapitalni instrumenti koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: <ul style="list-style-type: none"> Registar vrijednosnih papira FBiH – 32 Sarajevska berza d.d. – 109 	Kapitalni instrumenti koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: <ul style="list-style-type: none"> Registar vrijednosnih papira FBiH – 32 Sarajevska berza d.d. – 32 	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.
3) FX transakcije (Napomena 24. i 31)	Potraživanja po osnovu spot transakcija u stranoj valuti – 29.337	-	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.
	Obaveze po osnovu spot transakcija u stranoj valuti – 29.337	-		

37.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u periode (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u nekonsolidovanim finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
Kredit i potraživanja:				
– krediti dati klijentima	2.202.535	2.268.394	2.089.206	2.119.032
Finansijska imovina koja se drži do dospijeca:				
– obveznice	101.397	102.939	116.241	118.108
– trezorski zapisi	30.949	30.918	23.482	23.464
Finansijske obaveze				
Finansijske obaveze koje se priznaju po amortizovanom trošku:				
– obaveze prema klijentima	3.289.275	3.305.608	3.188.890	3.184.667

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31.12.2017.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
Kredit i potraživanja:				
– krediti dati klijentima	-	2.268.394	-	2.268.394
Finansijska imovina koja se drži do dospijeca:				
– obveznice	102.939	-	-	102.939
– trezorski zapisi	30.918	-	-	30.918
Ukupno	133.857	2.268.394	-	2.402.251
Finansijske obaveze				
Finansijske obaveze koje se priznaju po amortizovanom trošku:				
– obaveze prema klijentima	-	3.305.608	-	3.305.608
Ukupno	-	3.305.608	-	3.305.608

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza uključena gore u kategorije za Nivo 1 i Nivo 2 utvrđene su prema opšteprihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontovanih novčanih tokova, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana.

38. Odobravanje nekonsolidovanih finansijskih izvještaja

Ove nekonsolidovane finansijske izvještaje odobrila je Uprava dana 27. februara 2018. godine.

Potpisali za i u ime Uprave:

Predsjednik Uprave
Karlheinz Dobnig

Izvršni direktor za Finansije, Rizike i
Pravne poslove (CRO & CFO)
Heribert Fernau

Team building zaposlenika – društveno smo korisni

Team building je naše redovno godišnje druženje, a u okviru kojeg nastojimo spojiti ovu aktivnost sa nečim što će imati pozitivan utjecaj na okruženje u kojem poslujemo.

Stoga smo u prethodnom periodu organizovali akcije uređenja dvorišta u okviru vrtića, škola, te institucija za brigu o osobama pod starateljstvom, a u koje su se uključili članovi Uprave banke, direktori svih sektora u Banci, te veliki broj naših zaposlenika.

Akcije su organizovane u Sarajevu, Zenici, Mostaru, Tuzli i Banjaluci, a zaposlenici su izdvojili jedan vikend kako bi kroz aktivan rad učestvovali u ovoj aktivnosti.

Obzirom da smatramo da ostvarenje poslovnog uspjeha ide ruku pod ruku sa društveno odgovornim poslovanjem, ovakvim aktivnostima želja nam je da podignemo svijest o sličnim akcijama, te potaknemo i druge da na ovakav način doprinesu svojim zajednicama.

Dodatne informacije

Centrala i podružnice
Podaci o publikaciji

100
106

Centrala i podružnice

Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina

Centrala Sarajevo

Zmaja od Bosne bb
Raiffeisen direkt info: + 387-81-92-92-92
E-mail: info.rbbh@raiffeisengroup.ba
Internet: www.raiffeisenbank.ba

Filijale

GF Sarajevo i Filijala Centar
Zmaja od Bosne bb
71 000 Sarajevo

Filijala Skenderija
Valtera Perića 20
71 000 Sarajevo

Filijala Novo Sarajevo
Kolodvorska 12
71 000 Sarajevo

Filijala Ilidža
Rustempašina bb
71 210 Ilidža

Filijala Pale
Milana Simovića bb
71 420 Pale

Filijala Goražde
Titova bb
73 000 Goražde

GF Banja Luka i Filijala Banja Luka
Vase Pelagića 2
78 000 Banja Luka

Filijala Banja Luka 2
Vojvode S. Stepanovića bb
78 000 Banja Luka

Filijala Prijedor
Majora Milana Tepića bb
79 101 Prijedor

Filijala Gradiška
Vidovdanska bb
78 400 Gradiška

Filijala Doboj
Svetog Save 2
74 000 Doboj

GF Zenica i Filijala Zenica
Maršala Tita bb
72 000 Zenica

Filijala Kakanj
Zgoščanska P+4+M
72 240 Kakanj

Filijala Vitez
Poslovni centar PC 96-2
72 250 Vitez

Filijala Visoko
Alije Izetbegovića 1
71 300 Visoko

Filijala Tešanj
Titova 2
74 260 Tešanj

Filijala Travnik
Konatur bb
72 270 Travnik

GF Tuzla i Filijala Tuzla
15. Maja bb
75 000 Tuzla

Filijala Tuzla 2
RK Omega – Univerzitetska 16
75 000 Tuzla

Filijala Bijeljina
Karađorđeva bb
76 300 Bijeljina

Filijala Brčko
Reisa Džemaludina Čauševića 10
76 100 Brčko

GF Bihać i Filijala Bihać
Pape Ivana Pavla II 4
77 000 Bihać

Filijala Cazin
Generala Izeta Nanića bb
77 220 Cazin

Filijala Velika Kladuša
Maršala Tita "Diletacija C"
77 230 Velika Kladuša

Filijala Sanski Most
Muse Ćazima Ćatića 24
79 260 Sanski Most

Filijala Bosanska Krupa
Trg Alije Izetbegovića bb
77 240 Bosanska Krupa

GF Mostar i Filijala Mostar
Kneza Domagoja bb
88 000 Mostar

Filijala Konjic
Suhi do bb
88 400 Konjic

Filijala Čitluk
Kralja Tomislava 43
88 260 Čitluk

Filijala Široki Brijeg
Zaobilaznica bb
88 220 Široki Brijeg

Filijala Trebinje
Vuka Mićunovića bb
89 101 Trebinje

Filijala Livno
Trg kralja Tomislava bb
80 101 Livno

Raiffeisen Bank International AG

Austrija
Am Stadtpark 9
1030 Beč
Tel: +43-1-71 707-0
Faks: +43-1-71 707-1715
www.rbinternational.com
ir@rbinternational.com
communications@rbinternational.com

Bankarska mreža

Albanija
Raiffeisen Bank Sh.A.
"European Trade Center"
Bulevardi "Bajram Curri"
Tirana
Tel: +355-4-23 8 100
Faks: +355-4-22 755 99
SWIFT/BIC: SGSBALTX
www.raiffeisen.al

Bjelorusija
Priorbank JSC
V. Khoruzhey str. 31-A
220002 Minsk
Tel: +375-17-28 9-9090
Faks: +375-17-28 9-9191
SWIFT/BIC: PJCBBY2X
www.priorbank.by

Bosna i Hercegovina
Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Tel: +387-33-287 100
Faks: +387-33-21 385 1
SWIFT/BIC: RZBABA2S
www.raiffeisenbank.ba

Bugarska
Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD
Nikola I. Vaptzarov Blvd.
Business Center EXPO 200 PHAZE III, 5th floor
1407 Sofija
Tel: +359-2-91 985 101
Faks: +359-2-94 345 28
SWIFT/BIC: RZBBBGSF
www.rbb.bg

Hrvatska
Raiffeisenbank Austria d.d.
Magazinska cesta 69
10000 Zagreb
Tel: +385-1-45 664 66
Faks: +385-1-48 116 24
SWIFT/BIC: RZBHHR2X
www.rba.hr

Češka Republika
Raiffeisenbank a.s.
Hvězdova 1716/2b
14078 Prag 4
Tel: + 420-412 446 400
Faks: +420-234-402-1111
SWIFT/BIC: RZBCCZPP
www.rb.cz

Mađarska
Raiffeisen Bank Zrt.
Akadémia utca 6
1054 Budimpešta
Tel: +36-1-48 444-00
Faks: +36-1-48 444-44
SWIFT/BIC: UBRTHUHB
www.raiffeisen.hu

Kosovo
Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.
Ruga UÇK, No. 191
10000 Priština
Tel: +381-38-22 222 2
Faks: +381-38-20 301 130
SWIFT/BIC: RBKOKKPR
www.raiffeisen-kosovo.com

Poljska
Raiffeisen Bank Polska S.A.
Ul. Grzybowska 78
00-844 Varšava
Tel: +48-22-347 7000
Faks: +48-22-347 7001
SWIFT/BIC: RCBWPLPW
www.raiffeisen.pl

Rumunija
Raiffeisen Bank S.A.
 Calea Floreasca 246C
 014476 Bukurešt
 Tel: +40-21-30 610 00
 Faks: +40-21-23 007 00
 SWIFT/BIC: RZBRROBU
 www.raiffeisen.ro

Rusija
AO Raiffeisenbank
 17/1 St. Troitskaya
 129090 Moskva
 Tel: +7-495-72 1-9900
 Faks: +7-495-72 1-9901
 SWIFT/BIC: RZBMRUMM
 www.raiffeisen.ru

Srbija
Raiffeisen banka a.d.
 Đorđa Stanojevića 16
 11070 Novi Beograd
 Tel: +381-11-32 021 00
 Faks: +381-11-22 070 80
 SWIFT/BIC: RZBSRSBG
 www.raiffeisenbank.rs

Slovačka
Tatra banka, a.s.
 Hodžovo námestie 3
 81106 Bratislava 1
 Tel: +421-2-59 19-1000
 SWIFT/BIC: TATRSKBX
 www.tatrabanka.sk

Ukrajina
Raiffeisen Bank Aval JSC
 9, vul Leskova
 01011 Kijev
 Tel: +38-044-49 088 88
 Faks: +38-044-285-32 31
 SWIFT/BIC: AVALUAUK
 www.aval.ua

Leasing društva

Austrija
Raiffeisen-Leasing International GmbH
 Am Stadtpark 3
 1030 Beč
 Tel: +43-1-71 707-2071
 Faks: +43-1-71 707-76 2966
 www.rli.co.at

Albanija
Raiffeisen Leasing Sh.a.
 "European Trade Center"
 Bulevardi "Bajram Curri"
 Tirana
 Tel: +355-4-22 749 20
 Faks: +355-4-22 325 24
 www.raiffeisen-leasing.al

Bjelorusija
"Raiffeisen-Leasing" JLLC
 V. Khoruzhey 31-A
 220002 Minsk
 Tel: +375-17-28 9-9394
 Faks: +375-17-28 9-9974
 www.rl.by

Bosna i Hercegovina
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo
 Zmaja od Bosne bb.
 71000 Sarajevo
 Tel: +387-33-254 354
 Faks: +387-33-212 273
 www.rlbh.ba

Bugarska
Raiffeisen Leasing Bulgaria OOD
 32A Cherni Vrah Blvd. Fl.6
 1407 Sofija
 Tel: +359-2-49 191 91
 Faks: +359-2-97 420 57
 www.rlbj.bg

Hrvatska
Raiffeisen Leasing d.o.o.
 Radnička cesta 43
 10000 Zagreb
 Tel: +385-1-65 9-5000
 Faks: +385-1-65 9-5050
 www.rl-hr.hr

Češka Republika
Raiffeisen-Leasing s.r.o.
 Hvězdova 1716/2b
 14078 Prag 4
 Tel: +420-2-215 116 11
 Faks: +420-2-215 116 66
 www.rl.cz

Mađarska
Raiffeisen Corporate Lizing Zrt.
 Akadémia utca 6
 Tel: +36-1-477 8709
 Faks: +36-1-477 8702
 www.raiffeisenlizing.hu

Kazahstan
Raiffeisen Leasing Kazakhstan LLP
 Shevchenko Str. 146, flat 1
 050008 Almati
 Tel: +7-727-378 54 30
 Faks: +7-727-378 54 31
 www.rlkz.at

Kosovo
Raiffeisen Leasing Kosovo
 Rr. UCK p.n.
 10000 Priština
 Tel: +38-1-222 222 340
 www.raiffeisenleasing-kosovo.com

Moldavija
I.C.S. Raiffeisen Leasing S.R.L.
 Alexandru cel Bun 51
 2012 Kišinjev
 Tel: +373-22-27 931 3
 Faks: +373-22-22 838 1
 www.raiffeisen-leasing.md

Rumunija
Raiffeisen Leasing IFN S.A.
 Calea Floreasca 246 D
 014476 Bukurešt
 Tel: +40-21-36 532 96
 Faks: +40-37-28 799 88
 www.raiffeisen-leasing.ro

Rusija
OOO Raiffeisen-Leasing
 Smolenskaya-Sennaya 28
 119121 Moskva
 Tel: +7-495-72 1-9980
 Faks: +7-495-72 1-9901
 www.raiffeisen-leasing.ru

Srbija
Raiffeisen Leasing d.o.o.
 Đorđa Stanojevića 16
 11070 Novi Beograd
 Tel: +381-11-220 7400
 Faks: +381-11-228 9007
 www.raiffeisen-leasing.rs

Slovačka
Tatra Leasing s.r.o.
 Černyševského 50
 85101 Bratislava
 Tel: +421-2-59 19-3053
 www.tatraleasing.sk

Slovenija
Raiffeisen Leasing d.o.o.
 Letališka cesta 29a
 1000 Ljubljana
 Tel: +386-1-241-6250
 Faks: +386-1-241-6268
 www.rl-sl.si

Ukrajina
LLC Raiffeisen Leasing Aval
 9, Stepan Bandera av.
 Build. 6 Office 6-201
 04073 Kijev
 Tel: +380-44-590 24 90
 Faks: +380-44-200 04 08
 www.rla.com.ua

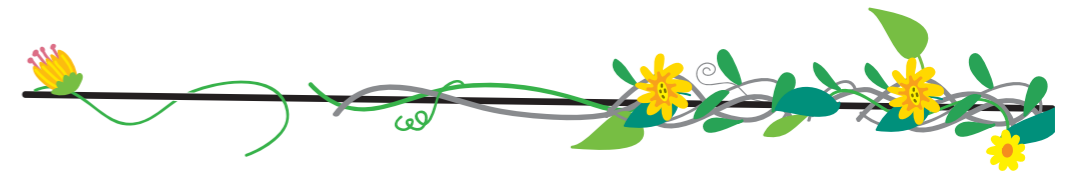
Podružnice i predstavništva – Evropa

Francuska
RBI Predstavništvo Pariz
 9-11 Avenue Franklin D. Roosevelt
 75008 Pariz
 Tel: +33-1-45 612 700
 Faks: +33-1-45 611 606

Njemačka
RBI Podružnica Frankfurt
 Wiesenhüttenplatz 26
 60 329 Frankfurt
 Tel: +49-69-29 921 924
 Faks: +49-69-29 921 9-22

Švedska
RBI Predstavništvo Nordijske zemlje
 Drottninggatan 89, 14th floor
 11360 Štokholm
 Tel: +46-8-440 5086

Velika Britanija
RBI Podružnica London
 Tower 42, Leaf C, 9th Floor
 25 Old Broad Street
 London EC2N 1HQ
 Tel: +44-20-79 33-8000
 Faks: +44-20-79 33-8009

Podružnice i predstavništva – Azija i Amerika

Kina
RBI Podružnica Peking
 Beijing International Club Suite 200
 2nd floor
 Jianguomenwai Dajie 21
 100020 Peking
 Tel: +86-10-65 32-3388
 Faks: +86-10-65 32-5926

RBI Predstavništvo Džuhaj
 Room 2404, Yue Cai Building
 No. 188, Jingshan Road, Jida,
 Džuhaj, Guangdong provincija
 519015, NR Kina
 Tel: +86-756-32 3-3500
 Faks: +86-756-32 3-3321

Indija
RBI Predstavništvo Mumbai
 501, Kamla Hub, Gulmohar Road, Juhu
 Mumbai – 400049
 Tel: +91-22-26 230 657
 Faks: +91-22-26 244 529

Koreja
RBI Predstavništvo Koreja
 #1809 Le Meilleur Jongno Town
 24 Jongno 1 ga
 Seul 110-888
 Republika Koreja
 Tel: +82-2-72 5-7951
 Faks: +82-2-72 5-7988

Singapur
RBI Podružnica Singapur
 50 Raffles Place
 #31-03 Singapore Land Tower
 Singapur 048623
 Tel: +65-63 05-6000
 Faks: +65-63 05-6001

SAD
RB International Finance (USA) LLC
 1177 Avenue of the Americas,
 5th Floor
 10036 Njujork
 Tel: +1-929-432-1846

Vijetnam
RBI Predstavništvo Ho-Ši-Min
 35 Nguyen Hue Str.,
 Harbour View Tower
 Room 601A, 6th Floor, Dist 1
 Ho-Ši-Min
 Tel: +84-8-38 214 718,
 +84-8-38 214 719
 Faks: +84-8-38 215 256

Ekološki aspekt upravljanja održivošću

Raiffeisen Grupacija preko 130 godina slijedi principe društvene solidarnosti, samopomoći i održivosti koje je uspostavio još naš osnivač Friedrich Wilhelm Raiffeisen. Održivost je ključna komponenta poslovne politike Raiffeisen Grupacije koja sve više dobiva na značaju, kako globalno, tako i u našoj grupaciji.

Održivost predstavlja društveno odgovorno poslovanje i dostizanje dugoročnog finansijskog uspjeha, u skladu sa okolišem i društvom. Odgovorno poslovanje je osnova za dugoročan ekonomski uspjeh. Strategija upravljanja održivošću podrazumijeva da su ekonomska, ekološka i društvena komponenta poslovanja jednako važne.

Ekološki aspekt je u našoj Banci zastupljen kroz različite aktivnosti i inicijative. Neke od aktivnosti koje želimo posebno istaći su ekološka odgovornost za proizvode koje nudimo kao što su posebne kreditne linije za energetska efikasnost, te ponuda naših usluga u

skladu sa zaštitom okoliša, kao što je npr. dostavljanje izvoda klijentima elektronskim putem.

Također, prilikom izgradnje zgrade Centrale Banke, posebna pažnja je posvećena zadovoljavanju visokih standarda zaštite okoliša. U cilju smanjenja korištenja umjetnog svjetla i uštede električne energije, fasada naše zgrade u Sarajevu je napravljena od stakla, čime je obezbjeđena dovoljna količina prirodnog osvjetljenja; umjesto običnih sijalica, koriste se led sijalice, a implementiran je i pametni sistem zagrijavanja i hlađenja, pri čemu se sistem grijanja/hlađenja automatski gasi u slučaju da se otvori prozor. Ovo su samo neki od ekoloških standarda kojima smo se vodili prilikom izgradnje zgrade Centrale.

Također, u našoj zgradi Centrale razdvajamo papirni i plastični otpad, čime i naši zaposlenici doprinose zaštiti okoliša.

Podaci o publikaciji

Urednik, izdavač

Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel: +387-81-92-92-92
Faks: +387-33-213-851
Internet: www.raiffeisenbank.ba

Koncept, dizajn: Communis d.o.o. Sarajevo

DTP: Boriša Gavrilović

Fotografija: Jasmin Fazlagić

Prognoze, planovi i projekcije budućeg stanja date u ovom Godišnjem izvještaju temelje se na saznanjima i procjenama kojima je Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina raspolagala u vrijeme izrade izvještaja. Iste su, kao i sve izjave koje se odnose na budućnost, podložne poznatim i nepoznatim rizicima, kao i neizvjesnostima koje mogu dovesti do znatnih razlika između stvarnih rezultata i rezultata prikazanih u navedenim izjavama. Tačnost prognoza i planiranih vrijednosti projekcija nije moguće garantirati.

Izradi ovog Godišnjeg izvještaja i provjeri podataka posvećena je najveća moguća pažnja. Ipak se ne mogu isključiti greške kod zaokruživanja iznosa, prosljeđivanja i pripreme za štampu kao ni štamparske greške. Prilikom zbrajanja zaokruženih iznosa i procenata mogu se pojaviti razlike u zaokruživanju. Ovaj Godišnji izvještaj je sastavljen na bosanskom jeziku. Engleska verzija izvještaja predstavlja prevod izvornika koji je sastavljen na bosanskom jeziku. Jedina mjerodavna verzija jeste verzija napisana na bosanskom jeziku.